

**Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras
Valued Upasaka, valued Upasika**

This is a Work Edition!

1.Edition 08.10.2021

**Do not share it further except for editing and
working purposes within the transcription project on
sangham.net.**

Only for personal use.

**If you find any mistake or like to join the merits
please feel invited to join here:**

<http://sangham.net/index.php/board,85.0.html>

or Upasika Norum on sangham.net

Anumodana!

**សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ,
ជំរាបសរុបឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់**

នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ!

1.Edition 08.10.2021

សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត

**ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net
និងកិច្ចការនេះ។**

**សូមគិតថាលោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុស
លនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស**

និងប្រើវេទិកានេះ:<http://sangham.net/index.php/boar>

d,85.0.html

ប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net

សូមអនុមោទនា!

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន អដ្ឋមភាគ

ភាគទី១០១

អនុលោមទុកប្បដ្ឋាន

សូមនមស្ការ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ។

សញ្ញាជនទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១] សញ្ញាជនធម៌ (ធម៌ដែលចងសត្វទុកក្នុងវដ្តៈ) អាស្រ័យនូវសញ្ញាជនធម៌
 ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈក្តី
 អាស្រ័យនូវកាមរាគសញ្ញាជនៈ សីលព្វតបរាមាសសញ្ញាជនៈក្តី
 អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈក្តី អាស្រ័យនូវកាមរាគសញ្ញាជនៈ មានសញ្ញាជនៈក្តី
 អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈក្តី អាស្រ័យនូវកាមរាគសញ្ញាជនៈ អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ
 អាស្រ័យនូវកាមរាគសញ្ញាជនៈ ឥស្សាសញ្ញាជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈក្តី
 អាស្រ័យនូវបដិយសញ្ញាជនៈ មច្ឆរិយសញ្ញាជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈក្តី
 អាស្រ័យនូវបដិយសញ្ញាជនៈ អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវបដិយសញ្ញាជនៈ
 ភវរាគសញ្ញាជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈក្តី អាស្រ័យនូវមានសញ្ញាជនៈ
 អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យភវរាគសញ្ញាជនៈ អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ
 អាស្រ័យនូវវិចិកិច្ចាសញ្ញាជនៈ។ នោសញ្ញាជនធម៌ (ធម៌មិនមែនជាសញ្ញាជនៈ)
 អាស្រ័យនូវសញ្ញាជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
 គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវពួកសញ្ញាជនៈ។
 សញ្ញាជនធម៌ក្តី នោសញ្ញាជនធម៌ក្តី អាស្រ័យនូវសញ្ញាជនធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវកាមរាគសញ្ញាជនៈ បណ្ឌិតគប្បីចងជាចក្កៈចុះ។
 នោសញ្ញាជនធម៌ អាស្រ័យនូវនោសញ្ញាជនធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធកក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវខន្ធទ

ជានោសញ្ជេន: នូវខន្ធ២... វត្ត អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 ពួកខន្ធអាស្រ័យនូវវត្ត នូវមហាភូត១... ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កងត្រារូប
 និងឧបាទារូប អាស្រ័យនូវពួកមហាភូត១ សញ្ជេនធម៌
 អាស្រ័យនូវនោសញ្ជេនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
 គឺពួកសញ្ជេន: អាស្រ័យនូវពួកនោសញ្ជេនក្នុងខន្ធ។ សញ្ជេនធម៌ក្តី
 នោសញ្ជេនធម៌ក្តី អាស្រ័យនូវនោសញ្ជេនធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពក្តី ពួកសញ្ជេន:ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី
 អាស្រ័យនូវខន្ធ១ ជានោសញ្ជេន: នូវខន្ធ២...។ សញ្ជេនធម៌
 អាស្រ័យនូវសញ្ជេនធម៌ផង នូវនោសញ្ជេនធម៌ផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺទិដ្ឋិសញ្ជេន:ក្តី អវិជ្ជាសញ្ជេន:ក្តី
 អាស្រ័យនូវកាមរាគសញ្ជេន:ផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្នុងខន្ធផង
 បណ្ឌិតគប្បិចងជាចក្ក:ចុះ។ នោសញ្ជេនធម៌ អាស្រ័យនូវសញ្ជេនធម៌ផង
 នូវនោសញ្ជេនធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពក្តី
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវខន្ធ១ ជានោសញ្ជេន:ផង
 នូវពួកសញ្ជេន:ផង នូវខន្ធ២...។ សញ្ជេនធម៌ក្តី នោសញ្ជេនធម៌ក្តី
 អាស្រ័យនូវសញ្ជេនធម៌ផង នូវនោសញ្ជេនធម៌ផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពក្តី ទិដ្ឋិសញ្ជេន:ក្តី អវិជ្ជាសញ្ជេន:ក្តី
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវខន្ធ១ ជានោសញ្ជេន:ផង
 នូវកាមរាគសញ្ជេន:ផង បណ្ឌិតគប្បិចងជាចក្ក:ចុះ។
 ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មិនមានរូបទេ។ ឯអធិបតិប្បដ្ឋយ ដូចហេតុប្បដ្ឋយដែរ
 មិនមានវិចិត្រសញ្ជេន:ទេ។ ព្រោះអនន្តរប្បដ្ឋយ ព្រោះអវិតតប្បដ្ឋយ។
 [២] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារ:៩ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារ:៩
 ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារ:៩ ក្នុងអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារ:៩

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ១
ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។

[៣] សញ្ញោជនធម៌ អាស្រ័យនូវសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺអវិជ្ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យវិចិកិច្ចាសញ្ញោជនៈ។
នោសញ្ញោជនធម៌ អាស្រ័យនោសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធពក្កិ ចិក្កសមុដ្ឋានរូបក្កិ អាស្រ័យនូវអហេតុកក្កន្ធទ
ជានោសញ្ញោជនៈ នូវខន្ធធ២... រហូតដល់ពួកអសញ្ញាសត្វ។ សញ្ញោជនធម៌
អាស្រ័យនូវនោសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ
គឺអវិជ្ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា
ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ។ សញ្ញោជនធម៌ អាស្រ័យនូវសញ្ញោជនធម៌ផង
នូវនោសញ្ញោជនធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ
គឺអវិជ្ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យនូវវិចិកិច្ចាសញ្ញោជនៈផង
នូវពួកសម្បយុត្តកក្កន្ធផង។ សេចក្តីបំប្រញ។ ដូចអាសវគោច្ចកៈដែរ។
ឯនអាម្មណប្បច្ច័យទាំងអស់ បណ្ឌិតគប្បីរើឡើងផងចុះ

[៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអាម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣
ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣
ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៣
ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ១
ក្នុងនណានប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ១
ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងនោនត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។

[៥] ក្នុងនរណាម្នាក់មានប្រាណ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ... ក្នុងនរណាម្នាក់មានប្រាណ មានវារៈ៤ បទទាំងអស់ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះផងចុះ។

[៦] ក្នុងនរណាម្នាក់មានប្រាណ មានវារៈ៤ ព្រោះនរណាម្នាក់មានប្រាណ... ក្នុងនរណាម្នាក់មានប្រាណ មានវារៈ៤ ក្នុងនរណាម្នាក់មានប្រាណ មានវារៈ១ ក្នុងនរណាម្នាក់មានប្រាណ មានវារៈ៤ ក្នុងនរណាម្នាក់មានប្រាណ មានវារៈ៣ ក្នុងនរណាម្នាក់មានប្រាណ មានវារៈ៤ ក្នុងនរណាម្នាក់មានប្រាណ មានវារៈ៤។ កើតជាមួយនឹងសញ្ញាជនធម៌...។

បច្ចយវារៈ

[៧] សញ្ញាជនធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងសញ្ញាជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺមានវារៈ៣ ដូចបដិច្ចវារៈដែរ។ នោសញ្ញាជនធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនោសញ្ញាជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាគ្គី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្ខី ពឹងផ្អែកនឹងនោសញ្ញាជនក្ខន្ធទ និងខន្ធធ... វត្ថុ ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ និងមហាភូត១... ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កងក្ការូប និងឧបាទារូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកមហាភូត ពួកនោសញ្ញាជនក្ខន្ធទ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ។ សញ្ញាជនធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនោសញ្ញាជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកសញ្ញាជនៈ ពឹងផ្អែកនឹងពួកនោសញ្ញាជនក្ខន្ធទ។ សញ្ញាជនធម៌ក្ខី នោសញ្ញាជនធម៌ក្ខី ពឹងផ្អែកនឹងនោសញ្ញាជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាគ្គី សញ្ញាជនៈក្ខី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្ខី ពឹងផ្អែកនឹងនោសញ្ញាជនក្ខន្ធទ និងខន្ធធ... ពួកសញ្ញាជនៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកមហាភូត ពួកសញ្ញាជនៈក្ខី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្ខី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ។ សញ្ញាជនធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងសញ្ញាជនធម៌ផង និងនោសញ្ញាជនធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈក្ខី អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈក្ខី ពឹងផ្អែកនឹងកាមរាគសញ្ញាជនៈផង និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង

ទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹងកាមរាគសញ្ញាជនៈផង
នឹងវត្ថុផង បណ្ឌិតគប្បីចងជាចក្កៈចុះ។ នោសញ្ញាជនធម៌
ពឹងផ្អែកនឹងសញ្ញាជនធម៌ផង និងនោសញ្ញាជនធម៌ផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាគ្នា ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី
ពឹងផ្អែកនឹងនោសញ្ញាជនក្ខន្ធទ្រង គឺពួកសញ្ញាជនៈផង និងខន្ធធ្រង...
(គប្បីចង) ជាចក្កៈចុះ ពួកនោសញ្ញាជនក្ខន្ធទ្រង ពឹងផ្អែកនឹងពួកសញ្ញាជនៈផង
នឹងវត្ថុផង។ សញ្ញាជនធម៌ក្តី នោសញ្ញាជនធម៌ក្តី
ពឹងផ្អែកនឹងសញ្ញាជនធម៌ផង និងនោសញ្ញាជនធម៌ផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាគ្នា ទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញាជនក្តី
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងនោសញ្ញាជនក្ខន្ធទ្រង
និងកាមរាគសញ្ញាជនៈផង និងខន្ធធ្រង... (គប្បីចង) ជាចក្កៈចុះ
ទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី
ពឹងផ្អែកនឹងកាមរាគសញ្ញាជនៈផង និងវត្ថុផង (គប្បីចង) ជាចក្កៈចុះ។
សេចក្តីបំប្រញ។

[៨] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩ ក្នុងវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

[៩] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤។ វត្ថុ ដែលបានត្រង់កន្លែងណាៗ
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើមិនឲ្យផ្សេងគ្នា ត្រង់កន្លែងនោះៗចុះ។ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ
មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។

ការរាប់២យ៉ាងក្រៅនេះក្តី និស្សយវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះផងចុះ។

សំសង្ខារៈ

[១០] សញ្ញាជនធម៌ ច្រឡកច្រឡំនឹងសញ្ញាជនធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈក្តី

ច្រឡំក្រឡំនឹងកាមរាគសញ្ញាជនៈ ឯពួកអរូប មានប្រស្នាថ
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ។

សំសង្ការៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះឯង។

បញ្ហាវារៈ

[១១] សញ្ញាជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ញាជនធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ
គឺពួកហេតុជាសញ្ញាជនៈ ជាប្បច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកសញ្ញាជនៈ
ដោយហេតុប្បច្ច័យ។ សញ្ញាជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញាជនធម៌
ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុជាសញ្ញាជនៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយហេតុប្បច្ច័យ។ សញ្ញាជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ញាជនធម៌ផង
នៃនោសញ្ញាជនធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុជាសញ្ញាជនៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកសញ្ញាជនៈផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ។ នោសញ្ញាជនធម៌
ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញាជនធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុជានោសញ្ញាជនៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ...។

[១២] សញ្ញាជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ញាជនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
គឺពួកសញ្ញាជនៈកើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកសញ្ញាជនៈ។ មូល
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ ពួកនោសញ្ញាជនក្ខន្ធកើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកសញ្ញាជនៈ។ មូល បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ ពួកសញ្ញាជនៈក្តី
ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកសញ្ញាជនៈ។
នោសញ្ញាជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញាជនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
គឺបុគ្គលឲ្យនូវទាន នូវសីល... នូវឧបោសថកម្ម... ពិចារណានូវកុសលនោះ
ពិចារណានូវពួកកុសលដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន
ពិចារណានូវឈាន ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ពិចារណានូវមគ្គ នូវផល

ពិចារណានូវព្រះនិព្វាន ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃគោត្រភូ វេទានៈ មគ្គ ផល
 និងការពិចារណា ពួកព្រះអរិយៈ (ពិចារណា) នូវពួកនោសញ្ជោនកិលេស
 ដែលលះបង់ហើយ... នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ... ក្នុងកាលមុន...
 នូវចក្ខុ នូវវត្ថុ... នូវពួកនោសញ្ជោនក្ខន្ធវិញ ថាមិនទៀង... ទោមនស្សកើតឡើង
 បុគ្គលឃើញនូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ពួនូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ
 ដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយនោសញ្ជោនចិត្ត
 ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ជាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ជាយតនៈ
 អាកិញ្ជាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវេសញ្ញានាសញ្ជាយតនៈ រូបាយតនៈ
 (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយញ្ជាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ
 ពួកនោសញ្ជោនក្ខន្ធវិញ ជាបច្ច័យនៃការពិចារណានូវឥន្ទ្រិវិញ្ញាណ
 ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាភម្មុបគញ្ញាណ
 និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ។ នោសញ្ជោនធម៌
 ជាបច្ច័យនៃសញ្ជោនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺនូវទាន ...នូវសីល
 ...នូវឧបោសថកម្ម ...ក្នុងកាលមុន ...អំពើឃាត ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ
 ...បុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ នឹងពួកនោសញ្ជោនក្ខន្ធវិញ រាគៈ ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ...
 ទោមនស្សកើតឡើង។ នោសញ្ជោនធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ជោនធម៌ផង
 នៃនោសញ្ជោនធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺនូវទាន ...នូវសីល
 ...នូវឧបោសថកម្ម ...ក្នុងកាលមុន ...អំពើឃាត ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ
 ...បុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ នឹងពួកនោសញ្ជោនក្ខន្ធវិញ ពួកសញ្ជោនៈក្តី
 ពួកខន្ធប្រកបដោយសញ្ជោនៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ។
 សញ្ជោនធម៌ក្តី នោសញ្ជោនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃសញ្ជោនធម៌
 ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺបណ្ឌិតគប្បីប្រារព្ធធើរិយានវារៈ៣ ផងចុះ។
 [១៣] សញ្ជោនធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ជោនធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
 បានដល់អារម្មណធិបតិ គឺបុគ្គលធ្វើនូវពួកសញ្ជោនៈ ឲ្យជាទីគោរព
 ...មានវារៈ៣ មានការធ្វើឲ្យជាទីគោរពជាអារម្មណ៍។ នោសញ្ជោនធម៌

ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញេជនធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ។ អារម្មណាធិបតិ គឺបុគ្គលឲ្យនូវទាន នូវសីល ...មានវារៈ៣។ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ (ដោយអំណាច) នៃវារៈ៣ ទាំងគប្បីចែកជាវារៈ៣ចុះ។ សញ្ញេជនធម៌ក្តី នោសញ្ញេជនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃសញ្ញេជនធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺបុគ្គលធ្វើនូវពួកសញ្ញេជនៈ និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ...មានវារៈ៣។

[១៤] សញ្ញេជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ញេជនធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺពួកសញ្ញេជនៈមុនៗ ជាបច្ច័យនៃពួកសញ្ញេជនៈក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។ នោសញ្ញេជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញេជនធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺពួកនោសញ្ញេជនក្ខន្ធមុនៗ ក្រោយ...។ បេ។ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ នោសញ្ញេជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ញេជនធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺពួកនោសញ្ញេជនក្ខន្ធមុនៗ នៃពួកសញ្ញេជនៈក្រោយៗ ...វារៈ២ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ។ សញ្ញេជនធម៌ក្តី នោសញ្ញេជនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃសញ្ញេជនធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣។ សញ្ញេជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ញេជនធម៌ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។

[១៥] ...ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ្ណបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺពួកសញ្ញេជនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសញ្ញេជនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣យ៉ាងនេះ។ នោសញ្ញេជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញេជនធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ្ណបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ហើយឲ្យនូវទាន។ បេ។ ញ្ញ្រ្រងសមាបត្តិ

ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងនូវមានៈ ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល ...។ បេ។ នូវបញ្ញា
 នូវរាគៈ។ បេ។ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ...អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យនូវទាន។ បេ។
 បំបែកនូវសង្ឃ សទ្ធា។ បេ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា។ បេ។ នៃផលសមាបត្តិ
 ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ញោជនធម៌
 ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ
 និងបកត្តបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកត្តបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា
 ហើយដំឡើងនូវមានៈ ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល ...។ បេ។ អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ
 ហើយសម្លាប់នូវសត្វ។ បេ។ បំបែកនូវសង្ឃ សទ្ធា។ បេ។ សេនាសនៈ
 ជាបច្ច័យនៃរាគៈ។ បេ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។
 នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ញោជនធម៌ផង នៃនោសញ្ញោជនធម៌ផង
 ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ
 និងបកត្តបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកត្តបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា
 ហើយតំឡើងនូវមានៈ ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល ...។ បេ។ អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ
 ហើយសម្លាប់នូវសត្វ។ បេ។ បំបែកនូវសង្ឃ សទ្ធា។ បេ។ សេនាសនៈ
 ជាបច្ច័យនៃពួកសញ្ញោជនៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
 ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ សញ្ញោជនធម៌ក្តី នោសញ្ញោជនធម៌ក្តី
 ជាបច្ច័យនៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣។

[១៦] នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ
 បានដល់អារម្មណ៍បុរេជាត និងវត្តបុរេជាត។ អារម្មណ៍បុរេជាត គឺ(បុគ្គល) នូវចក្ខុ
 ...នូវវត្ត ថាមិនទៀង ...ទោមនស្សកើតឡើង បុគ្គលឃើញនូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ
 ឮនូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ
 ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ។ ឯវត្តបុរេជាត
 គឺចក្ខុយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ)
 នៃកាយវិញ្ញាណ វត្តជាបច្ច័យនៃពួកនោសញ្ញោជនក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។
 នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ

បានដល់អារម្មណ៍បុរេជាតិ និងវត្ថុបុរេជាតិ។ អារម្មណ៍បុរេជាតិ គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ ...ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ រាគៈ ប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ ...ទោមនស្សកើតឡើង។ វត្ថុបុរេជាតិ គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកសញ្ញាជនៈ ដោយបុរេជាតិប្បច្ច័យ។ នោសញ្ញាជនៈធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ញាជនៈធម៌ផង នៃនោសញ្ញាជនៈធម៌ផង ដោយបុរេជាតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បុរេជាតិ និងវត្ថុបុរេជាតិ។ អារម្មណ៍បុរេជាតិ គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ ...ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ ពួកសញ្ញាជនៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ។ ឯវត្ថុបុរេជាតិ គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកសញ្ញាជនៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយបុរេជាតិប្បច្ច័យ។

[១៧] សញ្ញាជនៈធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញាជនៈធម៌ ដោយបច្ច័យជាតិប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ១។ នោសញ្ញាជនៈធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញាជនៈធម៌ ដោយបច្ច័យជាតិប្បច្ច័យ។ សញ្ញាជនៈធម៌ក្តី នោសញ្ញាជនៈធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញាជនៈធម៌ ដោយបច្ច័យជាតិប្បច្ច័យ។

[១៨] សញ្ញាជនៈធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ញាជនៈធម៌ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។

[១៩] នោសញ្ញាជនៈធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញាជនៈធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣។ ជាបច្ច័យ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ១។ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣។ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣។ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។

[២០] សញ្ញាជនៈធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញាជនៈធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតិ និងបច្ច័យជាតិ។ បណ្ឌិតគប្បីចែកចុះ។ នោសញ្ញាជនៈធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញាជនៈធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតិ បុរេជាតិ និងបច្ច័យជាតិ។ បណ្ឌិតគប្បីចែកចុះ។ នោសញ្ញាជនៈធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ញាជនៈធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាតិ គឺវត្ថុ

ជាបច្ច័យនៃពួកសញ្ញាជន: ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ។ នោសញ្ញាជនធម៌
ជាបច្ច័យនៃសញ្ញាជនធម៌ផង នៃនោសញ្ញាជនធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
បានដល់បុរេជាត គឺវត្តជាបច្ច័យនៃពួកសញ្ញាជន:ផង
នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ។ សញ្ញាជនធម៌ក្តី
នោសញ្ញាជនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញាជនធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត។ បណ្ឌិតគប្បីចែកចុះ។

[២១] សញ្ញាជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ញាជនធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺមានវារ:១
ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារ:ដែរ។ សញ្ញាជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញាជនធម៌
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត។ សេចក្តីបំប្រួញ។
សញ្ញាជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ញាជនធម៌ផង នៃនោសញ្ញាជនធម៌ផង
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារ:ដែរ។ នោសញ្ញាជនធម៌
ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញាជនធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត
បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ។ សេចក្តីបំប្រួញ។ នោសញ្ញាជនធម៌
ជាបច្ច័យនៃសញ្ញាជនធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។
សហជាត គឺពួកនោសញ្ញាជនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកសញ្ញាជន:
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ ឯបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ ...ត្រេកអរ រិករាយ នឹងវត្ត រាគ:
ប្រារព្ធនូវវត្តនោះ ទើបកើតឡើង ទោមនស្សកើតឡើង
វត្តជាបច្ច័យនៃពួកសញ្ញាជន: ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ នោសញ្ញាជនធម៌
ជាបច្ច័យនៃសញ្ញាជនធម៌ផង នៃនោសញ្ញាជនធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។ សហជាត គឺពួកនោសញ្ញាជន:
...សេចក្តីបំប្រួញ ដូចគ្នានឹងអាសវ:ដែរ។ សញ្ញាជនធម៌ក្តី នោសញ្ញាជនធម៌ក្តី
ជាបច្ច័យនៃសញ្ញាជនធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។
ដូចគ្នានឹងអាសវ:ដែរ។ សញ្ញាជនធម៌ក្តី នោសញ្ញាជនធម៌ក្តី
ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញាជនធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត
បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ។ បណ្ឌិតគប្បីចែកចុះ ដូចគ្នានឹងអាសវ:ដែរ។

សញ្ញាជនធម៌ក្តី នោសញ្ញាជនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃសញ្ញាជនធម៌ផង
នៃនោសញ្ញាជនធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។
បណ្ឌិតកប្បិចៃកចុះ ដូចគ្នានឹងអាសវៈដែរ។

[២២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអនន្តរូប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងសមនន្តរូប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣
ក្នុងបច្ចាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ
មានវារៈ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៣
ក្នុងតន្ត្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ
មានវារៈ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៥
ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនិត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងវិតតប្បច្ច័យ
មានវារៈ៩ ក្នុងអវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។

[២៣] សញ្ញាជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ញាជនធម៌ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។
សញ្ញាជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញាជនធម៌ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ។ សញ្ញាជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ញាជនធម៌ផង
នៃនោសញ្ញាជនធម៌ផង ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ នោសញ្ញាជនធម៌
ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ញាជនធម៌ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ

ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ។ នោសញ្ជោជនធម៌ ជាបច្ច័យនៃសញ្ជោជនធម៌
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។ នោសញ្ជោជនធម៌
ជាបច្ច័យនៃសញ្ជោជនធម៌ផង នៃនោសញ្ជោជនធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។ សញ្ជោជនធម៌ក្តី នោសញ្ជោជនធម៌ក្តី
ជាបច្ច័យនៃសញ្ជោជនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ សញ្ជោជនធម៌ក្តី
នោសញ្ជោជនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃនោសញ្ជោជនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ។ សញ្ជោជនធម៌ក្តី នោសញ្ជោជនធម៌ក្តី
ជាបច្ច័យនៃសញ្ជោជនធម៌ផង នៃនោសញ្ជោជនធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។

[២៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។

[២៥] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ។ សេចក្តីបំប្រួញ។
...ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ២
ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤។ សេចក្តីបំប្រួញ។ ...ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ
មានវារៈ៤ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤
ក្នុងនោនត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤។

[២៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ
មានវារៈ៩ អនុលោមមាតិកា ក្នុងនអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។

ចប់ សញ្ជោជនទុកៈ។

សញ្ជោជនិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៧] សញ្ញាជនិយធម៌ (ធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជនៈ)
អាស្រ័យនូវសញ្ញាជនិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាគ្គី
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវខន្ធទ ជាសញ្ញាជនិយៈ នូវខន្ធធ ...វត្ត
អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធអាស្រ័យនូវវត្ត
នូវមហាក្ខត១...។ ដូចគ្នានឹងលោកិយទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈដែរ
មិនមានការធ្វើឱ្យផ្សេងៗគ្នាទេ។

ចប់ សញ្ញាជនិយទុកៈ។

សញ្ញាជនសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៨] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា
អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ នូវខន្ធធ...។
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាគ្គី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី
អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ នូវខន្ធធ ...។
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាគ្គី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី
អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ នូវខន្ធធ ...ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
អាស្រ័យនូវមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ មានបដិសន្ធិ។
ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យនូវមោហៈ
ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី

ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី
អាស្រ័យនូវមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង
នូវធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺខន្ធនា អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈផង នូវមោហៈផង នូវខន្ធធ
...។ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌

ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នូវធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នូវពួកមហាក្ខតផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈផង នូវមោហៈផង។
ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី
អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង
នូវធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺខន្ធនាក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈផង
នូវមោហៈផង នូវខន្ធធ...។

[២៩] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺនូវខន្ធទ
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ...នូវខន្ធធ...។ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង
ព្រោះអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ
ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាក្តី មោហៈក្តី អាស្រ័យនូវខន្ធទ
ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ នូវខន្ធធ...។ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ

អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺខន្ធនា អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
 នូវខន្ធធ ...ពួកខន្ធអាស្រ័យនូវវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ។
 ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
 ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធអាស្រ័យនូវមោហៈ
 ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌
 ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នូវធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
 ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺខន្ធនា អាស្រ័យនូវខន្ធទ
 ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈផង នូវមោហៈផង នូវខន្ធធ...។

[៣០] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌
 ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ
 គឺមានវារៈ៣។ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌
 ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ១។
 ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌
 ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នូវធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
 ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវពួកខន្ធទ
 ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នូវពួកមហាក្ខតផង។ សេចក្តីបំប្រួញ។

[៣១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៦
 ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអនន្តរ្យប្បច្ច័យ មានវារៈ៦
 ក្នុងសមនន្តរ្យប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
 ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
 ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៦
 ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ
 មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
 ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ

មានវារៈ៦ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអត្ថិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងនត្ថិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ
មានវារៈ៩។

[៣២] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺមោហៈ
ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា។
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ
អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ។ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
គឺនូវអហេតុកក្ខន្ធទ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ... ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ។

[៣៣] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៧
ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាហារប្បដ្ឋយ
មានវារៈ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងនោនត្ថិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនោវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។

[៣៤] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
...ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤

ក្នុងនវិបាកប្បថ្មយ មានវារៈ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បថ្មយ មានវារៈ៣
ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បថ្មយ មានវារៈ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បថ្មយ មានវារៈ៣
ក្នុងនោវិគតប្បថ្មយ មានវារៈ៣។

[៣៥] ក្នុងអារម្មណប្បថ្មយ មានវារៈ៣ ព្រោះនហេតុប្បថ្មយ ...ក្នុងវិបាកប្បថ្មយ
មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បថ្មយ មានវារៈ៣ ក្នុងមគ្គប្បថ្មយ មានវារៈ២
ក្នុងអវិគតប្បថ្មយ មានវារៈ៣។ ឯសហជាតវារៈ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ។

បច្ចយវារៈ

[៣៦] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ពីងផ្អែកនូវធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្មយ គឺមានវារៈ៣
ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ។ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ពីងផ្អែកនឹងធម៌
ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្មយ
គឺដរាបដល់បដិសន្ធិ នូវមហាក្ខត១ ...ពួកខន្ធដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ។
ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្មយ គឺពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពីងផ្អែកនឹងមោហៈ
ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្មយ គឺពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពីងផ្អែកនឹងពួកមហាក្ខត
ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពីងផ្អែកនឹងមោហៈ
ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ពីងផ្អែកនឹងធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នឹងធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្មយ គឺខន្ធ៣ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ១
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ២ ...ខន្ធ៣

ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ១ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង និងមោហៈផង នឹងខន្ធ២...។

ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌

ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង និងធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ

ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង និងពួកមហាភូតផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប

ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង និងមោហៈផង។

ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី

ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង

និងធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ

គឺខន្ធ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ១ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នឹងវត្ថុផង

និងខន្ធ២ ...ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ

ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង និងពួកមហាភូតផង ខន្ធ៣ក្តី

ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ១ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង និងមោហៈផង

និងខន្ធ២...។

[៣៧] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌

ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺមានវារៈ៣

ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌

ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បដ្ឋយ

គឺដរាបដល់បដិសន្ធិ ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ

ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខុយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងកាយយតនៈ

ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ មោហៈ

ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ

ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង

ព្រោះអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ

ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ។

ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី
ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង
ព្រោះអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈក្តី មោហៈក្តី
ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ពីងផ្អែកនឹងធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នឹងធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺខន្ធនា ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទ
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធធ ...ខន្ធនា
ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈផង នឹងមោហៈផង នឹងខន្ធធ...។

ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ពីងផ្អែកនឹងធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ
ពីងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈផង នឹងវត្ថុផង។

ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី
ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នឹងធម៌
ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺខន្ធនាក្តី
មោហៈក្តី ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈផង នឹងវត្ថុផង
នឹងខន្ធធ...។

[៣៨] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ពីងផ្អែកនឹងធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ។
ព្រោះអវិគតប្បច្ច័យ។

[៣៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩
ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ
មានវារៈ៩។

[៤០] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺមោហៈ
 ដែលច្រឡំដោយវិចិត្រា ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្រា។
 ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
 ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ
 ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ។ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
 ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺនឹងអហេតុកក្ខន្ធទ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
 ...ដរាបដល់ពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ
 ពឹងផ្អែកនឹងកាយាយតនៈ ពួកអហេតុកក្ខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី
 មោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ។
 ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
 ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្រា
 ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង និងធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
 ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្រា
 ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្រាផង និងវត្ថុផង។
 ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង និងធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
 ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ
 ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង និងវត្ថុផង។ សេចក្តីបំប្រញ។

[៤១] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៧

ក្នុងនបច្ចាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាហារប្បដ្ឋយ
មានវារៈ១ ក្នុងនគន្ធិយប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងនោនត្តិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនោវិតតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។

[៤២] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
...ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះផងចុះ។

[៤៣] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ ...ក្នុងបដ្ឋយទាំងអស់
សុទ្ធតែមានវារៈ៦ ក្នុងវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦
ក្នុងមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងអវិតតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦។

ឯនិស្សយវារៈ ដូចគ្នានឹងបច្ចយវារៈដែរ។

សំសង្ការៈ

[៤៤] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ច្រឡកច្រឡំនឹងធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា
ច្រឡកច្រឡំនឹងខន្ធទ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ នឹងខន្ធធ...។

ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ច្រឡកច្រឡំនឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា ច្រឡកច្រឡំនឹងខន្ធទ
ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ នឹងខន្ធធ ...ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ...។

ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ច្រឡកច្រឡំនឹងធម៌
ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ច្រឡកច្រឡំនឹងមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ។

ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ច្រឡកច្រឡំនឹងធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នឹងធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា ច្រឡកច្រឡំនឹងខន្ធទ
ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះផង នឹងមោហៈផង នឹងខន្ធធ...។ សេចក្តីបំប្រែញ។

[៤៥] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦
ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦
ក្នុងសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងអវិតតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦។

[៤៦] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦
ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦
ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤
ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងនឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ
មានវារៈ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦។ ការរាប់ទាំងពីរយ៉ាងក្រៅនេះក្តី
សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ។

បញ្ហាវារៈ

[៤៧] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកហេតុ
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធន្ត
ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកហេតុ
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នៃធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកហេតុ
ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង

នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ មានបដិសន្ធិដែរ។
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ។
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ។

[៤៨] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយអារម្មណប្បដ្ឋាយ គឺពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ។ មូល បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ
ពួកខន្ធដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី មោហៈក្តី កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ។ មូល បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ
ពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈក្តី មោហៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ។ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ដោយអារម្មណប្បដ្ឋាយ គឺបុគ្គលឲ្យនូវទាន នូវសីល
...នូវឧបោសថកម្ម ...ពិចារណានូវកុសលនោះ ពិចារណានូវពួកកុសល
ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ពិចារណានូវឈាន
ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ពិចារណានូវមគ្គ ពិចារណានូវផល
ពិចារណានូវព្រះនិព្វាន ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ ផល
និងការពិចារណា ដោយអារម្មណប្បដ្ឋាយ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណានូវពួកកិលេស
ដែលលះបង់ហើយ ជាកិលេសដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ

ពិចារណានូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវពួកកិលេស
ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...ឃើញច្បាស់នូវពួកខន្ធ
ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង នូវមោហៈផង ថាមិនទៀង ...ឃើញនូវរូប
ដោយទិព្វចក្ខុ ឮនូវសំឡេងដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គល
អ្នកប្រកបដោយចិត្ត ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ
អាកាសានញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ
...ផោដ្ឋញ្ញាយតនៈ ...ពួកខន្ធដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
ជាបច្ច័យនៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធានញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ
បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ។ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺនូវទាន ...នូវសីល
...នូវឧបោសថកម្ម ...នូវពួកកិលេស ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន
...ចេញអំពីឈាន នូវឈាន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...ត្រេកអរ រីករាយ នឹងពួកខន្ធ
ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង នឹងមោហៈផង រាគៈ ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ
...ទោមនស្សកើតឡើង។ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នៃធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺនូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈក្តី
មោហៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
នូវមោហៈផង។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈផង នូវមោហៈផង។ មូល
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ ពួកខន្ធដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី មោហៈក្តី កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈផង នូវមោហៈផង។ មូល

បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ ពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះក្តី មោហៈក្តី កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះផង នូវមោហៈផង។

[៤៩] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ
និងសហជាតាធិបតិ។ អារម្មណាធិបតិ គឺនូវរាគៈ ...នូវទិដ្ឋិ ...បុគ្គលធ្វើ
ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវធម៌នោះ
ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិកើតឡើង។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌

ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ
គឺអធិបតិធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នៃធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌

ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។

ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ។
អារម្មណាធិបតិ គឺបុគ្គលឲ្យនូវទាន នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម
...ធ្វើនូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា នូវពួកកុសល

ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ...ចេញអំពីឈាន ...ពួកព្រះអរិយៈ (ចេញ)
អំពីមគ្គ ...នូវផល ...នូវព្រះនិព្វាន ...ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃគោត្រភូ វោទានៈ
មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌

ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។

ធម៌ដែលប្រាកដថាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍ធិបតិ គឺនូវទាន ...នូវសីល
...ធ្វើនូវឧបោសថកម្ម ធ្វើនូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រាគៈ
កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិកើតឡើង នូវពួកកុសល
ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ...អំពើឃាត ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ
...បុគ្គលធ្វើនូវពួកក្នុងនៃ ដែលប្រាកដថាកសញ្ញាជនៈ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ
រាគៈកើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិកើតឡើង។

[៥០] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយអនន្តរឫច្ច័យ គឺពួកខន្ធមុនៗ
ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធក្រោយៗ
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយអនន្តរឫច្ច័យ។

ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រាកដថាកសញ្ញាជនៈ
ដោយអនន្តរឫច្ច័យ គឺពួកខន្ធមុនៗ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ
ជាបច្ច័យនៃមោហៈក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ ដោយអនន្តរឫច្ច័យ
ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃរុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរឫច្ច័យ។

ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នៃធម៌ប្រាកដថាកសញ្ញាជនៈផង
ដោយអនន្តរឫច្ច័យ គឺពួកខន្ធមុនៗ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈផង នៃមោហៈផង
ដោយអនន្តរឫច្ច័យ។

ធម៌ដែលប្រាកដថាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រាកដថាកសញ្ញាជនៈ ដោយអនន្តរឫច្ច័យ គឺមោហៈមុនៗ
ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ ជាបច្ច័យនៃមោហៈក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ
ដោយអនន្តរឫច្ច័យ ពួកខន្ធមុនៗ ដែលប្រាកដថាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យ
ក្រោយ...។ បើ វិនិច្ឆ័យសមាបត្តិ ដោយអនន្តរឫច្ច័យ

ធម៌ដែលប្រាកដថាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ

ដោយសហជាតប្បដ្ឋយ គឺមានវារៈ៩។ ជាបដ្ឋយ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ គឺមានវារៈ៦។ ជាបដ្ឋយ ដោយនិស្សយប្បដ្ឋយ គឺមានវារៈ៩។

[៥១] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបដ្ឋយនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបដ្ឋយនៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបដ្ឋយនៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបដ្ឋយនៃពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបដ្ឋយនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នៃធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបដ្ឋយនៃពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ។ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបដ្ឋយនៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ហើយឲ្យនូវទាន។ បេ។ ញ្ញ្រងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង នូវសីល...។ បេ។ នូវបញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ និងសេនាសនៈ ...បុគ្គលអាស្រ័យនូវមោហៈ ហើយឲ្យនូវទាន។ បេ។ ញ្ញ្រងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សទ្ធា។ បេ។ សេនាសនៈ និងមោហៈ ជាបដ្ឋយនៃសទ្ធា។ បេ។ នៃផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ។ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបដ្ឋយនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ

និងបកតូបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា
ហើយដំឡើងនូវមានៈ ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល...។ បេ។ នូវបញ្ញា
នូវកាយិកសុខ។ បេ។ នូវសេនាសនៈ ...អាស្រ័យនូវមោហៈ
ហើយសម្លាប់នូវសត្វ។ បេ។ បំបែកនូវសង្ឃ សទ្ធា។ បេ។ សេនាសនៈ និងមោហៈ
ជាបច្ច័យនៃរាគៈ។ បេ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ។
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ បេ។
ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺសទ្ធា។ បេ។ បញ្ញា កាយិកសុខ។ បេ។ សេនាសនៈ និងមោហៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈផង នៃមោហៈផង
ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ បេ។
ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈក្តី មោហៈក្តី
ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ។
ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី
ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ
បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ
គឺពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ
ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ និងមោហៈ ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ។
ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី
ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
និងធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ បានដល់
អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺពួកខន្ធ

ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ
ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។

[៥២] ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត
និងវត្ថុបុរេជាត។ អារម្មណបុរេជាត គឺនូវចក្ខុ... នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង
...បុគ្គលឃើញនូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮនូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ
រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ)
នៃកាយវិញ្ញាណ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ
កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ
ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង នៃមោហៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត។
អារម្មណបុរេជាត គឺនូវចក្ខុ ...បុគ្គលត្រេកអរ រិករាយ នឹងវត្ថុ រាគៈ
ប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ ...ទោមនស្ស កើតឡើង។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺវត្ថុ
ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នៃធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត។
អារម្មណបុរេជាត គឺនូវចក្ខុ ...ពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះក្តី មោហៈក្តី
កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវវត្ថុ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ
ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះផង នៃមោហៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។

[៥៣] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយបច្ច័យនៃធម៌ បានដល់បច្ច័យនៃធម៌
គឺពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន
ដោយបច្ច័យនៃធម៌ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌

ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ដោយបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ បានដល់បច្ឆាជាត
គឺពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ
ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
ដោយបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ បានដល់បច្ឆាជាត គឺពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី
មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ។

[៥៤] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈៈ ដោយអាសេវនប្បដ្ឋយ គឺមានវារៈ៩
ការពិចារណា ការចេញក្តី មិនមានទេ។

[៥៥] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈៈ ដោយកម្មប្បដ្ឋយ គឺចេតនា
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈៈ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈៈ
ដោយកម្មប្បដ្ឋយ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈៈ ដោយកម្មប្បដ្ឋយ បានដល់សហជាត
និងនានាខណិកៈ។ សហជាត គឺចេតនា ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បដ្ឋយ ចេតនា
ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យនៃមោហៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយកម្មប្បដ្ឋយ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនា ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បដ្ឋយ។
ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈៈផង នៃធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈៈផង
ដោយកម្មប្បដ្ឋយ គឺចេតនា ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយកម្មប្បដ្ឋយ ចេតនា ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃមោហៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង

ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតិ
និងនានាខណៈ។ សហជាតិ ចេតនា ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដែលពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ...។ ឯនានាខណៈ គឺចេតនា
ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកងត្តារូបផង
ដោយកម្មប្បច្ច័យ។

[៥៦] ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ១។

[៥៧] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៤។ ជាបច្ច័យ
ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៤។ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៤។
ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៤។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ
គឺមានវារៈ៦។

[៥៨] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតិ
និងបច្ឆាជាតិ។ សេចក្តីបំប្រួញ។ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាតិ បុរេជាតិ និងបច្ឆាជាតិ។ សេចក្តីបំប្រួញ។
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាតិ គឺវត្តជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ។
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នៃធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាតិ គឺវត្ត ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ

ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះផង នៃមោហៈផង ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ។
 ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី
 ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ
 បានដល់សហជាត និងបច្ចាជាត។ សេចក្តីបំប្រួញ។
 [៥៩] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយអត្ថិប្បដ្ឋយ គឺមានវារៈ១
 ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ដោយអត្ថិប្បដ្ឋយ បានដល់សហជាត និងបច្ចាជាត។
 ឯសហជាត គឺពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
 ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បដ្ឋយ
 ពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះ ជាបច្ច័យនៃមោហៈផង
 នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បដ្ឋយ។ បច្ចាជាត គឺពួកខន្ធ
 ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន
 ដោយអត្ថិប្បដ្ឋយ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នៃធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
 ដោយអត្ថិប្បដ្ឋយ គឺខន្ធ១ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃខន្ធពផង
 នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បដ្ឋយ ខន្ធ២ ...ខន្ធ១
 ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះ ជាបច្ច័យនៃខន្ធពផង នៃមោហៈផង
 នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បដ្ឋយ ខន្ធ២...។
 ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
 ដោយអត្ថិប្បដ្ឋយ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ចាជាត អាហារ និងតន្ត្រិយ។
 សេចក្តីបំប្រួញ។ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ។ ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
 ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយអត្ថិប្បដ្ឋយ
 បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។ សហជាត គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះ
 ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បដ្ឋយ។ បុរេជាត គឺនូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ

បុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ...ប្រារព្ធនូវវត្តនោះ ទោមនស្សកើតឡើង
វត្តជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នៃធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។ សហជាត គឺមោហៈ
ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ បុរេជាត គឺនូវចក្ខុ
...ពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវវត្ត
វត្តជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។ សហជាត គឺខន្ធ១
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី វត្តក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
ខន្ធ២ ...ខន្ធ១ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ៣
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ២...។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ច័យជាត អាហារ និងតន្ត្រីយ។
សហជាត គឺពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី មោហៈក្តី ពួកមហាភូតក្តី
ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
ពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី វត្តក្តី ជាបច្ច័យនៃមោហៈ
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ បច្ច័យជាត គឺពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី
ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ច័យជាត គឺពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី កពឡឡិដ្ឋារាហារក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ច័យជាត គឺពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី

រូបជីវិតិទ្រ្តិយក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកកងត្តារូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ។
 ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈក្តី
 ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង
 នៃធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត
 និងបុរេជាត។ សហជាត គឺខន្ធ១ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈក្តី មោហៈក្តី
 ជាបច្ច័យនៃខន្ធតាមផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធធ
 ...សហជាត គឺខន្ធ១ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈក្តី វត្តក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធតាមផង
 នៃមោហៈផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធធ...។ ជាបច្ច័យ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយវិតតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិតតប្បច្ច័យ។

- [៦០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
- ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
- ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
- ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
- ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣
- ក្នុងបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ
- មានវារៈ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៤
- ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ
- មានវារៈ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៥
- ក្នុងអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
- ក្នុងអវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។

[៦១] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។
 ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
 ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ

ដោយអារម្មណ៍ប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយសហជាតប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ
ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ។

[៦២] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអារម្មណ៍ប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងបដ្ឋយទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩ ក្នុងនោវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងនោអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

[៦៣] ក្នុងនអារម្មណ៍ប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ។ សេចក្តីបំប្រួញ។
...ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ២
ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦។ សេចក្តីបំប្រួញ។ ...ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ
មានវារៈ៦ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនោនត្ថិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងនោវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦។

[៦៤] ក្នុងអារម្មណ៍ប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ...ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ
មានវារៈ៥ ...អនុលោមបទ បណ្ឌិតគប្បិរាបចុះ ...ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

ចប់ សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកៈ។

សញ្ញោជនសញ្ញោជនិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៦៥] ធម៌ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ
អាស្រ័យនូវធម៌ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈ និងអវិជ្ជាសញ្ញោជនៈ
អាស្រ័យនូវកាមរាគសញ្ញោជនៈ បណ្ឌិតគប្បិចងជាចក្កៈចុះ។
ធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ
អាស្រ័យនូវធម៌ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី
អាស្រ័យនូវពួកសញ្ញោជនៈ។ ធម៌ជាសញ្ញោជនៈ
ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ជាសញ្ញោជនៈ

ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺទិដ្ឋិសញ្ញាជន:ក្តី អវិជ្ជាសញ្ញាជន:ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី
អាស្រ័យនូវកាមរាគសញ្ញាជន: ចក្ក:។ ធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន:
តែមិនមែនជាសញ្ញាជន: អាស្រ័យនូវធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន:
តែមិនមែនជាសញ្ញាជន: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពាក្តី
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវខន្ធទ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន:
តែមិនមែនជាសញ្ញាជន: នូវខន្ធទ ..មានបដិសន្ធិ ដរាបដល់ពួកមហាភូត។
ធម៌ជាសញ្ញាជន:ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន: អាស្រ័យនូវធម៌
ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន: តែមិនមែនជាសញ្ញាជន: ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកសញ្ញាជន:
អាស្រ័យនូវពួកខន្ធជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន: តែមិនមែនជាសញ្ញាជន:។
ធម៌ជាសញ្ញាជន: ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន:ក្តី
ធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន: តែមិនមែនជាសញ្ញាជន:ក្តី
អាស្រ័យនូវធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន: តែមិនមែនជាសញ្ញាជន:
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពាក្តី ពួកសញ្ញាជន:ក្តី
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវខន្ធទ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន:
តែមិនមែនជាសញ្ញាជន: នូវខន្ធទ...។ ធម៌ជាសញ្ញាជន:
ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន: អាស្រ័យនូវធម៌ជាសញ្ញាជន:
ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន:ផង នូវធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន:
តែមិនមែនជាសញ្ញាជន:ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺទិដ្ឋិសញ្ញាជន:ក្តី អវិជ្ជាសញ្ញាជន:ក្តី អាស្រ័យនូវកាមរាគសញ្ញាជន:ផង
នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចក្ក:។ ធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន:
តែមិនមែនជាសញ្ញាជន: អាស្រ័យនូវធម៌ជាសញ្ញាជន:
ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន:ផង នូវធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជន:
តែមិនមែនជាសញ្ញាជន:ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពាក្តី

ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈផង នូវពួកសញ្ញាជនៈផង នូវខន្ធទ...។
ធម៌ជាសញ្ញាជនៈ៖ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជនៈក្តី
ធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជនៈ៖ តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈក្តី
អាស្រ័យនូវធម៌ជាសញ្ញាជនៈ៖ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជនៈផង
នូវធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជនៈ៖ តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធទក្តី ទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈក្តី
អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវខន្ធទ
ដែលជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជនៈ៖ តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈផង
នូវកាមរាគសញ្ញាជនៈផង នូវខន្ធទ ...បណ្ឌិតគប្បីចងជាចក្កៈចុះ។ ទុកៈនេះឯង
រៀរលែងតែលោកុត្តរទុកៈចេញ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារដូចបឋមទុកៈ
ក្នុងសញ្ញាជនៈគោច្ឆកៈចុះ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងគ្នាទេ។

ចប់ សញ្ញាជនៈសញ្ញាជនៈនិយមទុកៈ។

សញ្ញាជនៈសញ្ញាជនៈសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៦៦] ធម៌ជាសញ្ញាជនៈ៖ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ៖ អាស្រ័យនូវធម៌
ជាសញ្ញាជនៈ៖ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ៖ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈក្តី អាស្រ័យនូវកាមរាគសញ្ញាជនៈ។
ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ៖ តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ៖
អាស្រ័យនូវធម៌ជាសញ្ញាជនៈ៖ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ៖ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យនូវពួកសញ្ញាជនៈ។
ធម៌ជាសញ្ញាជនៈ៖ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី ធម៌ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ៖
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ជាសញ្ញាជនៈ៖
ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ៖ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី

អាស្រ័យនូវកាមរាគសញ្ញាជនៈ។ ធម៌ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា
អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ
នូវខន្ធធ...។ ធម៌ជាសញ្ញាជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
អាស្រ័យនូវធម៌ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ។ ធម៌ជាសញ្ញាជនៈ
ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី ធម៌ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាក្តី
ពួកសញ្ញាជនៈក្តី អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ នូវខន្ធធ...។ ធម៌ជាសញ្ញាជនៈ
ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ជាសញ្ញាជនៈ
ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នូវធម៌ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈក្តី អាស្រ័យនូវកាមរាគសញ្ញាជនៈផង
នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចក្កៈ។ ធម៌ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ជាសញ្ញាជនៈ
ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នូវធម៌ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា
អាស្រ័យនូវខន្ធទ ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈផង
នូវពួកសញ្ញាជនៈផង នូវខន្ធធ...។ ធម៌ជាសញ្ញាជនៈ
ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី ធម៌ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ជាសញ្ញាជនៈ

ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នូវធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធតាក្កិ
ទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈក្កិ អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈក្កិ អាស្រ័យនូវខន្ធទ ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈផង នូវកាមរាគសញ្ញាជនៈផង នូវខន្ធធ ២ ... ចក្កៈ។

[៦៧] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងបដ្ឋយទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩
ក្នុងកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអាហារប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ
មានវារៈ៩។

[៦៨] ធម៌ជាសញ្ញាជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
អាស្រ័យនូវធម៌ជាសញ្ញាជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង
ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺអវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវវិចិកិច្ចាសញ្ញាជនៈ។
ធម៌ជាសញ្ញាជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
អាស្រ័យនូវធម៌ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា
អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា។ ធម៌ជាសញ្ញាជនៈ
ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ជាសញ្ញាជនៈ
ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នូវធម៌ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
គឺអវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ អាស្រ័យនូវវិចិកិច្ចាសញ្ញាជនៈផង
នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង។

[៦៩] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនបច្ចាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

ការរាប់២យ៉ាងក្រៅនេះក្តី សហជាតវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ
បច្ចុយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសង្កវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ។

បញ្ហាវារៈ

[៧០] ធម៌ជាសញ្ញាជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាសញ្ញាជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ
គឺកាមរាគសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈផង នៃអវិជ្ជាសញ្ញាជនៈផង
ដោយហេតុប្បច្ច័យ ចក្កៈ។ ធម៌ជាសញ្ញាជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ជាបច្ច័យនៃធម៌ ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ
ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុជាសញ្ញាជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ។ ធម៌ជាសញ្ញាជនៈ
ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាសញ្ញាជនៈ
ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈផង នៃធម៌ប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺកាមរាគសញ្ញាជនៈ
ជាបច្ច័យនៃទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈ និងអវិជ្ជាសញ្ញាជនៈផង
នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ។

[៧១] ធម៌ជាសញ្ញាជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាសញ្ញាជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺពួកសញ្ញាជនៈ ប្រារព្ធនូវពួកសញ្ញាជនៈ
ទើបកើតឡើង។ មូល បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ ពួកខន្ធប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ ប្រារព្ធនូវពួកសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង។ មូល
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ ពួកសញ្ញាជនៈក្តី ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈក្តី
ប្រារព្ធនូវពួកសញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ ប្រារព្ធនូវពួកខន្ធ

ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជន: តែមិនមែនជាសញ្ញាជន: ទើបកើតឡើង។

ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជន: តែមិនមែនជាសញ្ញាជន:

ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាសញ្ញាជន: ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជន:

ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺពួកសញ្ញាជន: ប្រារព្ធនូវពួកខន្ធ

ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជន: តែមិនមែនជាសញ្ញាជន: ទើបកើតឡើង។

ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជន: តែមិនមែនជាសញ្ញាជន:

ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាសញ្ញាជន: ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជន:ផង

នៃធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជន: តែមិនមែនជាសញ្ញាជន:ផង

ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺពួកសញ្ញាជន:ក្តី

ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយសញ្ញាជន:ក្តី ប្រារព្ធនូវពួកខន្ធ

ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជន: តែមិនមែនជាសញ្ញាជន: ទើបកើតឡើង។

ធម៌ជាសញ្ញាជន: ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជន:ក្តី

ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជន: តែមិនមែនជាសញ្ញាជន:ក្តី

ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាសញ្ញាជន: ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជន:

ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺមានវារ:៣។

[៧២] ធម៌ជាសញ្ញាជន: ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជន:

ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាសញ្ញាជន: ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជន:

ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍ធិបតិ គឺមានវារ:៣។

ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជន: តែមិនមែនជាសញ្ញាជន: ជាបច្ច័យនៃធម៌

ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជន: តែមិនមែនជាសញ្ញាជន: ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ

បានដល់អារម្មណ៍ធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ គឺមានវារ:៣។ អារម្មណ៍ធិបតិក្តី

សហជាតាធិបតិក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើក្នុងបញ្ហាទាំង៣នេះផងចុះ។

ធម៌ជាសញ្ញាជន: ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជន:ក្តី

ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជន: តែមិនមែនជាសញ្ញាជន:ក្តី

ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាសញ្ញាជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍ធិបតិ គឺមានវារៈ៣។

[៧៣] ធម៌ជាសញ្ញាជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាសញ្ញាជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ដោយអនន្តរឫច្ច័យ គឺមានវារៈ៩ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងគ្នាទេ
ទាំងការចែកក៏មិនមាន ដូចគ្នានឹងអារម្មណ៍ប្បច្ច័យដែរ។ ជាបច្ច័យ
ដោយសមនន្តរឫច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
គឺមានវារៈ៩។ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។ ជាបច្ច័យ
ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
គឺមានវារៈ៩ (បច្ច័យទាំងឡាយ) បណ្ឌិតគប្បីធ្វើដោយអារម្មណ៍ន័យចុះ។ ជាបច្ច័យ
ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។

[៧៤] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ
ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញាជនៈ
ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣។ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣។
ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣។ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ
គឺមានវារៈ៣។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។ ជាបច្ច័យ
ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។ ជាបច្ច័យ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
គឺមានវារៈ៩។ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។ ជាបច្ច័យ
ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។ ជាបច្ច័យ ដោយវិតតប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។
ជាបច្ច័យ ដោយអវិតតប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។

[៧៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអនន្តរឫច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងសមនន្តរឫច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩

ក្នុងកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងអាហារប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បដ្ឋយ
មានវារៈ៣ ក្នុងឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអត្តិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនត្តិប្បដ្ឋយ
មានវារៈ៩ ក្នុងវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

[៧៦] ធម៌ជាសញ្ញាជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាសញ្ញាជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញាជនៈ
ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ។ សេចក្តីបំប្រួញ។ បញ្ហាទាំង៩
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ (បច្ច័យទាំងឡាយ) បណ្ឌិតគប្បីឲ្យប្រែប្រួល
ក្នុងបទទាំង៣ ឯនានាខណិកៈ មិនមានឡើយ។

[៧៧] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

[៧៨] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ។ សេចក្តីបំប្រួញ។
...ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។ សេចក្តីបំប្រួញ។ ...ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ
មានវារៈ៣ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនោនត្តិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។

[៧៩] ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ ...ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ
មានវារៈ៩ ពួកអនុលោមបទ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ ...ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

ចប់ សញ្ញាជនសញ្ញាជនសម្បយុត្តទុកៈ។

សញ្ញាជនវិប្បយុត្តសញ្ញាជនិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៨០] ធម៌ប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ តែជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជនៈ
អាស្រ័យនូវធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ តែជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជនៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី

អាស្រ័យនូវខន្ធ១ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ តែជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជនៈ
នូវខន្ធ២ ...មានបដិសន្ធិ ដរាបដល់ពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកមហាភូត។
ធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជនៈ
អាស្រ័យនូវធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ ខន្ធ៣
អាស្រ័យនូវខន្ធ១ ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ
ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជនៈ នូវខន្ធ២...។
នូវធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញាជនៈ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជនៈ...។
បញ្ហាទាំង២ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ។ ទុកៈនេះ ដូចគ្នានឹងលោកិយទុកៈ
ក្នុងចូឡន្តរទុកៈដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងៗគ្នាទេ។

ចប់ សញ្ញាជនវិប្បយុត្តសញ្ញាជនិយទុកៈ។

គន្ថទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៨១] គន្ថធម៌ (ធម៌ជាគ្រឿងដោតក្រង) អាស្រ័យនូវគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ អាស្រ័យនូវសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈ
សីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈ អាស្រ័យនូវអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ
អាស្រ័យនូវឥទ្ធិសច្ចាភិនិវេសកាយគន្ថៈ (កាយគន្ថៈ គឺសេចក្តីប្រកាន់មាំ
ថានេះជារបស់ពិត) ឥទ្ធិសច្ចាភិនិវេសកាយគន្ថៈ អាស្រ័យនូវអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ
(ទើបកើតឡើង)។ នោគន្ថធម៌ (ធម៌មិនមែនជាគ្រឿងដោតក្រង)
អាស្រ័យនូវគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវគន្ថធម៌ (ទើបកើតឡើង)។ គន្ថធម៌ក្តី
នោគន្ថធម៌ក្តី អាស្រ័យនូវគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
អាស្រ័យនូវសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈ (ទើបកើតឡើង) (បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ)
ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។ នោគន្ថធម៌ អាស្រ័យនូវនោគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង

ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ
មិនមែនជាគន្លុះ នូវខន្ធទ ...ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុអាស្រ័យនូវពួកខន្ធ
ពួកខន្ធអាស្រ័យនូវវត្ថុ នូវមហាក្ខត១ ...(ទើបកើតឡើង)។ គន្លុះធម៌
អាស្រ័យនូវនោគន្លុះធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺគន្លុះ
អាស្រ័យនូវពួកខន្ធមិនមែនជាគន្លុះ (ទើបកើតឡើង)។ គន្លុះធម៌ក្តី
នោគន្លុះធម៌ក្តី អាស្រ័យនូវនោគន្លុះធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺខន្ធនាផង ពួកគន្លុះផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ
មិនមែនជាគន្លុះ នូវខន្ធទ ...(ទើបកើតឡើង)។ គន្លុះធម៌ អាស្រ័យនូវគន្លុះធម៌ផង
នូវនោគន្លុះធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺអភិជ្ឈាកាយគន្លុះ
អាស្រ័យនូវសីលព្វតបរាមាសកាយគន្លុះផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
(ទើបកើតឡើង) (បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ) ជាចក្កៈ។ នោគន្លុះធម៌ អាស្រ័យនូវគន្លុះធម៌ផង
នូវនោគន្លុះធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាផង
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ មិនមែនជាគន្លុះផង នូវពួកគន្លុះផង
នូវខន្ធទ ... (ទើបកើតឡើង)។ គន្លុះធម៌ក្តី នោគន្លុះធម៌ក្តី អាស្រ័យនូវគន្លុះធម៌ផង
នូវនោគន្លុះធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាផង
អភិជ្ឈាកាយគន្លុះផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ
មិនមែនជាគន្លុះផង នូវសីលព្វតបរាមាសកាយគន្លុះផង នូវខន្ធទ ...
(ទើបកើតឡើង បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។ សេចក្តីបំប្រួញ។
ព្រោះអារម្មណប្បដ្ឋយ ព្រោះអវិតតប្បដ្ឋយ។

[៨២] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩
ក្នុងវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិតតប្បដ្ឋយ
មានវារៈ៩។

[៨៣] នោគន្លុះធម៌ អាស្រ័យនូវនោគន្លុះធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
គឺខន្ធនាផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ មិនមែនជាគន្លុះ

ជាអហេតុកៈ នូវខន្ធ២ ...អហេតុកៈប្បដិសន្ធិ រហូតដល់ពួកអសញ្ញាសត្វ មោហៈ
ដែលប្រកបដោយវិចិត្រកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្នៈ អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយវិចិត្រកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្នៈ (ទើបកើតឡើង)។

[៨៤] នោគន្ថធម៌ អាស្រ័យនូវគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាមម្ពណប្បច្ច័យ
គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវពួកគន្ថៈ (ទើបកើតឡើង)។ នោគន្ថធម៌
អាស្រ័យនូវនោគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាមម្ពណប្បច្ច័យ
គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប បដិសន្ធិ រហូតដល់ពួកអសញ្ញាសត្វ
អាស្រ័យនូវពួកខន្ធមិនមែនជាគន្ថៈ (ទើបកើតឡើង)។ នោគន្ថធម៌
អាស្រ័យនូវគន្ថធម៌ផង នូវនោគន្ថធម៌ផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះនអាមម្ពណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវពួកគន្ថៈផង
នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង (ទើបកើតឡើង)។ សេចក្តីបំប្រួញ។
ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។ ព្រោះនអនន្តរ្យប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។
ព្រោះនសមនន្តរ្យប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។ ព្រោះនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។
ព្រោះនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។

[៨៥] គន្ថធម៌ អាស្រ័យនូវគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ
គឺអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ អាស្រ័យនូវឥទ្ធិសច្ចាភិនិវេសកាយគន្ថៈ
ឥទ្ធិសច្ចាភិនិវេសកាយគន្ថៈ អាស្រ័យនូវអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ ក្នុងអរូប
(ទើបកើតឡើង)។ ក្នុងអរូប មិនមានសីលព្វតបរាមាសៈទេ ប្រស្នាទាំង៩
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះផងចុះ។ ព្រោះនបច្ចាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។
ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។ ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។
ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។ ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ១។
ព្រោះនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ១។ ព្រោះនណាសប្បច្ច័យ មានវារៈ១។
ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ១។ ព្រោះនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។
ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។ ព្រោះនោនត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។
ព្រោះនោវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។

[៨៦] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងនអាហារប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
 ក្នុងនឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
 ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងនោនតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិតតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។

[៨៧] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
 ...ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ។

[៨៨] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ ...ក្នុងនអនន្តរប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ១ ក្នុងនអវិតតប្បដ្ឋយ មានវារៈ១។
 សហជាតវារៈ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ។

បច្ចយវារៈ

[៨៩] គន្ថធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
 គឺមានវារៈ៣ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ។ នោគន្ថធម៌
 ពឹងផ្អែកនឹងនោគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធសង្ខារ
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ្វេ មិនមែនជាគន្ថៈ និងខន្ធធ
 ...ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ពួកខន្ធពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ
 និងមហាកូត១ ...ពួកខន្ធមិនមែនជាគន្ថៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ (ទើបកើតឡើង)។
 គន្ថធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនោគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកគន្ថៈ
 ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធមិនមែនជាគន្ថៈ ពួកគន្ថៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ
 (ទើបកើតឡើង)។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ពឹងផ្អែកនឹងនោគន្ថធម៌

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាផង ពួកគន្លុះផង
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ្រ មិនមែនជាគន្លុះ និងខន្ធទ្រ
 ...ពួកគន្លុះផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ (ទើបកើតឡើង)។
 គន្លុះធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងគន្លុះធម៌ផង និងនោគន្លុះធម៌ផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺអភិជ្ឈាកាយគន្លុះ
 ពឹងផ្អែកនឹងសីលព្វតបរាមាសកាយគន្លុះផង និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
 (បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ អភិជ្ឈាកាយគន្លុះ
 ពឹងផ្អែកនឹងសីលព្វតបរាមាសកាយគន្លុះផង និងវត្ថុផង (ទើបកើតឡើង)
 (បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។ នោគន្លុះធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងគន្លុះធម៌ផង
 និងនោគន្លុះធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាផង
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ្រ មិនមែនជាគន្លុះផង និងពួកគន្លុះផង
 និងខន្ធទ្រ ...ពួកខន្ធមិនមែនជាគន្លុះ ពឹងផ្អែកនឹងពួកគន្លុះផង និងវត្ថុផង
 (ទើបកើតឡើង)។ គន្លុះធម៌ក្តី នោគន្លុះធម៌ក្តី ពឹងផ្អែកនឹងគន្លុះធម៌ផង
 និងនោគន្លុះធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាផង
 អភិជ្ឈាកាយគន្លុះផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ្រ
 មិនមែនជាគន្លុះផង និងសីលព្វតបរាមាសកាយគន្លុះផង និងខន្ធទ្រ ...
 (បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ អភិជ្ឈាកាយគន្លុះក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី
 ពឹងផ្អែកនឹងសីលព្វតបរាមាសកាយគន្លុះផង និងវត្ថុផង ទើបកើតឡើង
 (បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។

[៩០] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិភតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

[៩១] នោគន្លុះធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនោគន្លុះធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
 គឺខន្ធនាផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ្រ មិនមែនជាគន្លុះ
 ជាអហេតុកៈ និងខន្ធទ្រ ...បដិសន្ធិ រហូតដល់ពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ
 ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងកាយាយតនៈ

ពួកខន្ធមិនមែនជាគន្លុះ ជាអហេតុកៈ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ មោហៈ
ដែលប្រកបដោយវិចិត្រកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្នៈ ពីងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយវិចិត្រកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្នៈផង នឹងវត្ថុផង
(ទើបកើតឡើង)។ សេចក្តីបំប្រួញ។

[៩២] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ។

[៩៣] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
...ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនោវិតតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។

[៩៤] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ ...ក្នុងនោវិតតប្បដ្ឋយ
មានវារៈ១។ សូម្បីនិស្សយវារៈ ក៏ប្រហែលគ្នានឹងបច្ច័យវារៈដែរ។ សំសង្ការៈក្តី
សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យជាប្រស្នា៩ ឯរូបមិនមានទេ។

បញ្ហាវារៈ

[៩៥] គន្លុធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្លុធម៌ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកហេតុជាគន្លុះ
ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកគន្លុះ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។ គន្លុធម៌
ជាបច្ច័យនៃនោគន្លុធម៌ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកហេតុជាគន្លុះ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។ គន្លុធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្លុធម៌ផង នៃនោគន្លុធម៌ផង
ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកហេតុជាគន្លុះ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង
នៃពួកគន្លុះផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។ នោគន្លុធម៌
ជាបច្ច័យនៃនោគន្លុធម៌ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកហេតុមិនមែនជាគន្លុះ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយហេតុប្បដ្ឋយ បដិសន្ធិ។ នោគន្លុធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្លុធម៌
ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកហេតុមិនមែនជាគន្លុះ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកគន្លុះ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។ នោគន្លុធម៌
ជាបច្ច័យនៃគន្លុធម៌ផង នៃនោគន្លុធម៌ផង ដោយហេតុប្បដ្ឋយ

គឺពួកហេតុមិនមែនជាគន្លង៖ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកគន្លង៖ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ។ គន្លងធម៌ក្តី
នោគន្លងធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃគន្លងធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុជាគន្លង៖ផង
ជានោគន្លង៖ផង ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ៖ ដោយហេតុប្បច្ច័យ។
គន្លងធម៌ក្តី នោគន្លងធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃនោគន្លងធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ
គឺពួកហេតុជាគន្លង៖ផង ជានោគន្លងធម៌ផង ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ។ គន្លងធម៌ក្តី នោគន្លងធម៌ក្តី
ជាបច្ច័យនៃគន្លងធម៌ផង នៃនោគន្លងធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ
គឺពួកហេតុជាគន្លង៖ក្តី ជានោគន្លង៖ក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកគន្លង៖ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ។

[៩៦] គន្លងធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្លងធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺពួកគន្លង៖
កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកគន្លង៖។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ
ពួកខន្ធមិនមែនជាគន្លង៖ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកគន្លង៖។ មូល
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ ពួកគន្លង៖ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកគន្លង៖។ នោគន្លងធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោគន្លងធម៌
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺនូវទាន ...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម
...បុគ្គលពិចារណានូវកុសលកម្មនោះ ពិចារណានូវពួកកុសលកម្ម
ដែលបានសន្សំទុកល្អហើយ ក្នុងកាលមុខ ចេញអំពីឈាន
ហើយពិចារណានូវឈាន ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ហើយពិចារណានូវមគ្គ
ពិចារណានូវផល ពិចារណានូវព្រះនិព្វាន ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃគោត្រភូ
រោទានៈ មគ្គ ផល និងការពិចារណា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ
(ពិចារណា) នូវពួកកិលេសមិនមែនជាគន្លង៖ ដែលលះបង់ហើយ
...ពិចារណានូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ ក្នុងកាលមុន ...នូវចក្ខុ
...នូវវត្ថុ នូវពួកខន្ធមិនមែនជាគន្លង៖ ថាមិនទៀង ...ទោមនស្សកើតឡើង
បុគ្គលឃើញនូវរូបដោយទិព្វចក្ខុ ពួកនូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ

ដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយចិត្ត
មិនមែនជាគន្លុះដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ)
នៃវិញ្ញាណញ្ញាយតនៈ អាកិញ្ញញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ
រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ)
នៃកាយវិញ្ញាណ ពួកខន្ធមិនមែនជាគន្លុះ
ជាបច្ច័យនៃកិរិយាពិចារណានូវឥទ្ធិវិធានញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ
បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ។ នោគន្ធងម៍ ជាបច្ច័យនៃគន្ធងម៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
គឺនូវទាន ...នូវសីល ...ធ្វើនូវឧបោសថកម្ម ហើយត្រេកអរ រីករាយ
ចំពោះកុសលកម្មនោះ រាគៈកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវកុសលកម្មនោះ។ ហេ ទោមនស្សកើតឡើង ដែលសន្សំទុកល្អហើយ
ក្នុងកាលមុន ...ចេញអំពីឈាន (ហើយពិចារណា) នូវឈាន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ
...ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកខន្ធមិនមែនជាគន្លុះ រាគៈ កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ។ ហេ ទោមនស្សកើតឡើង។ នោគន្ធងម៍
ជាបច្ច័យនៃគន្ធងម៍ផង នៃនោគន្ធងម៍ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺនូវទាន
...នូវសីល ...ធ្វើនូវឧបោសថកម្ម ហើយត្រេកអរ រីករាយចំពោះកុសលកម្មនោះ
ពួកគន្លុះក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវកុសលកម្មនោះ
ដែលខ្លួនសន្សំទុកល្អហើយ ក្នុងកាលមុន ...ចេញអំពីឈាន (ហើយពិចារណា)
នូវឈាន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកខន្ធមិនមែនជាគន្លុះ
ពួកគន្លុះក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ។
គន្ធងម៍ក្តី នោគន្ធងម៍ក្តី ជាបច្ច័យនៃគន្ធងម៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
គឺមានវារៈ៣ ដែលបណ្ឌិតត្រូវប្រារព្ធធ្វើ។

[៩៧] គន្ធងម៍ ជាបច្ច័យនៃគន្ធងម៍ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣
ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានអារម្មណ៍ជាទីគោរព ដែលបណ្ឌិតគប្បីធ្វើ។
នោគន្ធងម៍ ជាបច្ច័យនៃនោគន្ធងម៍ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ

បានដល់អារម្មណ៍ធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ។ អារម្មណ៍ធិបតិ គឺនូវទាន
...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម ...ក្នុងកាលមុន ...អំពីឈាន ...ពួកព្រះអរិយៈ
អំពីមគ្គ ...នូវផល ...នូវព្រះនិព្វាន ...ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃគោត្រភូ វោទានៈ
មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ
...ធ្វើនូវពួកខន្ធមិនមែនជាគន្លុះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ
រាគៈកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព។
ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិ មិនមែនជាគន្លុះ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ នោគន្ធផង ជាបច្ច័យនៃគន្ធផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍ធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ។ អារម្មណ៍ធិបតិ គឺនូវទាន
...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម ...ដែលសន្សំល្អហើយ ក្នុងកាលមុន ...អំពីឈាន
...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...ធ្វើនូវពួកខន្ធមិនមែនជាគន្លុះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ
រីករាយ ចំពោះខន្ធនោះ រាគៈកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវខន្ធនោះ
ឲ្យជាទីគោរព។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិ មិនមែនជាគន្លុះ
ជាបច្ច័យនៃពួកគន្លុះ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ នោគន្ធផង
ជាបច្ច័យនៃគន្ធផងផង នៃនោគន្ធផងផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍ធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ។ អារម្មណ៍ធិបតិ គឺនូវទាន
...ធ្វើនូវពួកខន្ធមិនមែនជាគន្លុះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ
ពួកគន្លុះក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវខន្ធនោះ
ឲ្យជាទីគោរព។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិ មិនមែនជាគន្លុះ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកគន្លុះផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ គន្ធផងក្តី នោគន្ធផងក្តី
ជាបច្ច័យនៃគន្ធផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍ធិបតិ
គឺមានវារៈ៣។

[៨៨] គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺពួកគន្ថៈមុនៗ
ជាបច្ច័យនៃពួកគន្ថៈក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ គន្ថធម៌
ជាបច្ច័យនៃនោគន្ថធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺពួកគន្ថៈមុនៗ
ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធមិនមែនជាគន្ថៈក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកគន្ថៈ
ជាបច្ច័យនៃរុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថធម៌ផង
នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺពួកគន្ថៈមុនៗ
ជាបច្ច័យនៃពួកគន្ថៈក្រោយៗផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោគន្ថធម៌
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣ ការរំពឹងពីរយ៉ាង បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ
វារៈជាបឋម មិនមានទេ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃគន្ថធម៌
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣ រុដ្ឋានៈ១ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ ក្នុងវារៈជាកណ្តាល។
គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថធម៌ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៨។ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៨។ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ
គឺមានវារៈ៨។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៨។

[៨៩] គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ ហេ
ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺពួកគន្ថៈ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកគន្ថៈ ...មានវារៈ៣។
នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោគន្ថធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ ហេ
ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ហើយឲ្យនូវទាន។ ហេ
ដំឡើងនូវមានៈ ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល ...។ ហេ។ បុគ្គលអាស្រ័យនូវសេនាសនៈ
ហើយឲ្យនូវទាន។ ហេ។ បំបែកនូវសង្ឃ សទ្ធា។ ហេ។ សេនាសនៈ (ជាបច្ច័យ)
នៃសទ្ធា។ ហេ។ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបក្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ នោគន្ថធម៌
ជាបច្ច័យនៃគន្ថធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ
អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ ហេ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ

គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ហើយដំឡើងនូវមានៈ ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល...។ បេ។
អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ហើយសម្លាប់នូវសត្វ។ បេ។ បំបែកនូវសង្ឃ សទ្ធា។ បេ។
សេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃរាគៈ។ បេ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។
នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ
និងបកត្តបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកត្តបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា
ហើយដំឡើងនូវមានៈ ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល...។ បេ។ អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ
ហើយសម្លាប់នូវសត្វ។ បេ។ បំបែកនូវសង្ឃ សទ្ធា។ បេ។ សេនាសនៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកគន្ថៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។
គន្ថធម៌ក្តី នៃនោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃគន្ថធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ។ បេ។
ឯបកត្តបនិស្ស័យ បានដល់វារៈទាំង៣ ដែលបណ្ឌិតគប្បីធ្វើ
ដោយន័យដូចជាអារម្មណ៍ប្បច្ច័យដែរ។

[១០០] នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោគន្ថធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍បុរេជាត និងវត្តបុរេជាត។ អារម្មណ៍បុរេជាត គឺនូវចក្ខុ ...នូវវត្ត
ថាមិនទៀង ...ទោមនស្សកើតឡើង (បុគ្គល) ឃើញនូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ
ព្យនូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ
ដោយដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ។ ឯវត្តបុរេជាត គឺចក្ខាយតនៈ
(ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ
វត្តជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធមិនមែនជាគន្ថៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។ នោគន្ថធម៌
ជាបច្ច័យនៃគន្ថធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បុរេជាត
និងវត្តបុរេជាត។ អារម្មណ៍បុរេជាត គឺបុគ្គល នូវចក្ខុ ...ត្រេកអរ រីករាយ
ចំពោះវត្ត រាគៈកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវវត្តនោះ។ បេ។
ទោមនស្សកើតឡើង។ ឯវត្តបុរេជាត គឺវត្តជាបច្ច័យនៃពួកគន្ថៈ
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថធម៌ផង

នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត
និងវត្ថុបុរេជាត។ អារម្មណបុរេជាត គឺបុគ្គល នូវចក្ខុ ... ត្រេកអរ វិករាយចំពោះវត្ថុ
ប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ រាគៈកើតឡើង ទិដ្ឋិ...។ ហេ។ ទោមនស្សកើតឡើង ពួកគន្ថៈក្តី
ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកគន្ថៈផង
នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។ ជាបច្ច័យ
ដោយបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣។ ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ
គឺមានវារៈ៤។

[១០១] នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោគន្ថធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ។ សហជាត គឺចេតនា មិនមែនជាគន្ថៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនា មិនមែនជាគន្ថៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដក្ការូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ។
នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាមិនមែនជាគន្ថៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ នោគន្ថធម៌
ជាបច្ច័យនៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ
គឺចេតនាមិនមែនជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកគន្ថៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ នោគន្ថធម៌
ជាបច្ច័យនៃនោគន្ថធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ១។ ជាបច្ច័យ
ដោយអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។
ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ
មានវារៈ៤។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤។

[១០២] គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោគន្ថធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត និងបច្ច័យជាត។ សេចក្តីបំប្រួញ។ នោគន្ថធម៌
ជាបច្ច័យនៃនោគន្ថធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត
និងបច្ច័យជាត។ សេចក្តីបំប្រួញ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថធម៌

ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺវត្ត ជាបច្ច័យនៃពួកគន្លុះ
ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ។ នោគន្លុធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្លុធម៌ផង
នៃនោគន្លុធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត
គឺវត្តជាបច្ច័យនៃពួកគន្លុះផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ។ គន្លុធម៌ក្តី នោគន្លុធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃនោគន្លុធម៌
ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត។ សេចក្តីបំប្រួញ។
[១០៣] គន្លុធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្លុធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ១
ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ។ គន្លុធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោគន្លុធម៌
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត។ សហជាត គឺពួកគន្លុះ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ ឯបច្ឆាជាត គឺពួកគន្លុះ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ គន្លុធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្លុធម៌ផង នៃនោគន្លុធម៌ផង
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ១ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ។ នោគន្លុធម៌
ជាបច្ច័យនៃនោគន្លុធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត
អាហារ និងឥន្ទ្រិយ។ សេចក្តីបំប្រួញ។ នោគន្លុធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្លុធម៌
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។ សហជាត
គឺពួកខន្ធមិនមែនជាគន្លុះ ជាបច្ច័យនៃពួកគន្លុះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ បុរេជាត
គឺនូវចក្ខុ ...ត្រេកអរ រិករាយចំពោះវត្ត រាគៈកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវវត្តនោះ។ វត្ត ជាបច្ច័យនៃពួកគន្លុះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។
នោគន្លុធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្លុធម៌ផង នៃនោគន្លុធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។ សហជាត គឺខន្ធទ មិនមែនជាគន្លុះ
ជាបច្ច័យនៃខន្ធទផង នៃពួកគន្លុះផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ ឯបុរេជាត គឺនូវចក្ខុ ...ត្រេកអរ រិករាយចំពោះវត្ត ពួកគន្លុះក្តី
ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវវត្តនោះ វត្ត
ជាបច្ច័យនៃពួកគន្លុះផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។

គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃគន្ថធម៌ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។ សហជាត គឺសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈផង សម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ជាបច្ច័យនៃអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ (បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។ សហជាត គឺសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈផង រត្តផង ជាបច្ច័យនៃអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ (បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃនោគន្ថធម៌ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ចាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ។ សហជាត គឺខន្ធទ មិនមែនជាគន្ថៈក្តី ពួកគន្ថៈក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធទផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធទ ...សហជាត គឺពួកគន្ថៈផង រត្តផង ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធមិនមែនជាគន្ថៈ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ សហជាត គឺពួកគន្ថៈផង ពួកមហាភូតផង ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ។ ឯបច្ចាជាត គឺពួកគន្ថៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ជាបច្ច័យនៃបុរេជាត កាយនេះ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បច្ចាជាត គឺពួកគន្ថៈផង កពទ្ធិង្ការាហារផង ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បច្ចាជាត គឺពួកគន្ថៈផង រូបជីវិតិឡិយផង ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។ សហជាត គឺខន្ធទ មិនមែនជាគន្ថៈផង សីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈផង ជាបច្ច័យនៃខន្ធទផង នៃអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ (បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។ សហជាត គឺសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈផង រត្តផង ជាបច្ច័យនៃអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ (បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។

[១០៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងប្បច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងបច្ចាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣

ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ។ គន្ថធម៌ក្តី
នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។

[១០៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។

[១០៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ។ សេចក្តីបំប្រួញ។
...ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៣
ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ មូល៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩
ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣
ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនោនត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។

[១០៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ
...ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ អនុលោមបទទាំងឡាយ បណ្ឌិត
គប្បីធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ ...ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។

ចប់ គន្ថទុកៈ។

គន្ថនិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១០៩] គន្ថនិយធម៌ (ធម៌ដែលគួរដល់គន្ថៈ) អាស្រ័យនូវគន្ថនិយធម៌
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទ ជាគន្ថនិយៈ...។ សេចក្តីបំប្រួញ។
លោកិយទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិតគប្បីចែករំលែកយ៉ាងនោះចុះ
មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងៗគ្នាទេ។

ចប់ គន្ថនិយទុកៈ។

គន្ថសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១១០] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ (ធម៌ដែលប្រកបដោយគន្ថៈ)

អាស្រ័យនូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា
អាស្រ័យនូវខន្ធទ ជាគន្ថសម្បយុត្ត នូវខន្ធទ...។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌
អាស្រ័យនូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធន លោភៈក្តី
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ
តែប្រកបដោយលោភៈ បដិយៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស។ ពួកគន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី ពួកគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី
អាស្រ័យនូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាផង
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលប្រកបដោយគន្ថៈ នូវខន្ធទ
...ខន្ធនាផង លោភៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ
ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ តែប្រកបដោយលោភៈ នូវខន្ធទ ...ខន្ធនាផង បដិយៈផង
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស នូវខន្ធទ...។
គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យនូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺខន្ធនាផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ នូវខន្ធទ
...ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
អាស្រ័យនូវបដិយៈ អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ...។ សេចក្តីបំប្រួញ។
គន្ថសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យនូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធន អាស្រ័យនូវលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ
ពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធន អាស្រ័យនូវបដិយៈ។ ពួកគន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី
ពួកគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី អាស្រ័យនូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធនផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
អាស្រ័យនូវលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធនផង
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវបដិយៈ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌
អាស្រ័យនូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង

ព្រោះហេតុប្បដ្ឋេយ គឺខន្ធនា អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ
តែប្រកបដោយលោភៈផង នូវលោភៈផង នូវខន្ធធ ...ខន្ធនា អាស្រ័យនូវខន្ធទ
ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នូវបដិយៈផង នូវខន្ធធ...។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌
អាស្រ័យនូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋេយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយគន្ថៈផង នូវពួកមហាភូតផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ តែប្រកបដោយលោភៈផង
នូវលោភៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នូវបដិយៈផង។ ពួកគន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី
ពួកគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី អាស្រ័យនូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង
នូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋេយ គឺខន្ធនាផង
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ
តែប្រកបដោយលោភៈផង នូវលោភៈផង នូវខន្ធធ ...ខន្ធនាផង
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង
នូវបដិយៈផង នូវខន្ធធ...។

[១១១] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យនូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះអារម្មណប្បដ្ឋេយ គឺខន្ធនា អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលប្រកបដោយគន្ថៈ
នូវខន្ធធ...។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យនូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះអារម្មណប្បដ្ឋេយ គឺលោភៈ អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ
តែប្រកបដោយលោភៈ បដិយៈ អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស។ ពួកគន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី
អាស្រ័យនូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បដ្ឋេយ គឺខន្ធនាផង
លោភៈផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ តែប្រកបដោយលោភៈ
នូវខន្ធធ ...ខន្ធនាផង បដិយៈផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ
ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស នូវខន្ធធ...។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌

អាស្រ័យនូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺខន្ធនា
 អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ នូវខន្ធធ ...ពួកខន្ធអាស្រ័យនូវវត្ថុ
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យនូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌
 ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធនា អាស្រ័យនូវលោភៈ
 ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធនា អាស្រ័យនូវបដិវៈ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌
 អាស្រ័យនូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺខន្ធនា អាស្រ័យនូវខន្ធទ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ
 តែប្រកបដោយលោភៈផង នូវលោភៈផង នូវខន្ធធ ...ខន្ធនា ...អាស្រ័យនូវខន្ធទ
 ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នូវបដិវៈផង នូវខន្ធធ...។ សេចក្តីបំប្រួញ។

- [១១២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៦
- ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៦
- ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
- ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
- ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៦
- ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ
- មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
- ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ
- មានវារៈ៦ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
- ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ
- មានវារៈ៩។

[១១៣] គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យនូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធនាផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ
 ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ ជាអហេតុកៈ នូវខន្ធធ ...អហេតុកប្បដិសន្ធិ
 រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្នៈ
 អាស្រ័យនូវពួកខន្ធទ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្នៈ។

[១១៤] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៧។ បណ្ឌិត
 កាលចែករំលែក ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ គប្បីធ្វើឲ្យជាអរូបជាបឋម រូប
 បណ្ឌិតបានក្នុងទីណា បណ្ឌិតគប្បីធ្វើក្នុងទីនោះ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ
 ឯបដិយៈ មិនមានក្នុងអរូបទេ។ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤
 ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាហារប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
 ក្នុងនតន្ត្រីយប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦
 ក្នុងនោនតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិតតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។

[១១៥] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
 ...ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះឯង សេចក្តីបំប្រួញ
 ...ក្នុងនោវិតតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។

[១១៦] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ ...ក្នុងនអវិតតប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ១។ ឯសហជាតវារៈ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះដែរ។
 ឯសហជាតវារៈ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ។

បច្ចយវារៈ

[១១៧] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺមានវារៈ៣ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌
 ពឹងផ្អែកនឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
 គឺពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ ...វត្ថុ ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធទ
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធទពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ នឹងមហាភូត១
 ...ពួកខន្ធទដែលប្រាសចាកគន្ថៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌

ពឹងផ្អែកនឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធ
ពឹងផ្អែកនឹងលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធ
ពឹងផ្អែកនឹងបដិមៈ។ ពួកគន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី ពួកគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី
ពឹងផ្អែកនឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ពឹងផ្អែកនឹងពួកមហាភូត ពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ពឹងផ្អែកនឹងលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធផង
ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែកនឹងបដិមៈ ពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង
លោភៈផង ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង
បដិមៈផង ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌
ពឹងផ្អែកនឹងគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង និងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទផង និងវត្ថុផង
ដែលប្រកបដោយគន្ថៈ និងខន្ធធ ...ខន្ធនា ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ
ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង និងវត្ថុផង និងលោភៈផង
និងខន្ធធ ...ខន្ធនា ...ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង
និងវត្ថុផង និងបដិមៈផង និងខន្ធធ...។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌
ពឹងផ្អែកនឹងគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង និងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធផង
និងពួកមហាភូតផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង និងលោភៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង និងបដិមៈផង លោភៈ
ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង
និងវត្ថុផង បដិមៈ ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង
និងវត្ថុផង។ ពួកគន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី ពួកគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី

ពឹងផ្អែកនឹងគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង និងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ ដែលប្រកបដោយគន្ថៈផង
 នឹងវត្តផង និងខន្ធធ ...ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ពឹងផ្អែកនឹងពួកគន្ថសម្បយុត្តក្នុងផង និងពួកមហាភូតផង ខន្ធនាផង
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ ដែលប្រកបដោយលោភៈ
 តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង និងលោភៈផង និងខន្ធធ ...ខន្ធនាផង
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង
 នឹងបដិយៈផង និងខន្ធធ ...ខន្ធនាផង លោភៈផង ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ
 ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នឹងវត្តផង និងខន្ធធ
 ...ខន្ធនាផង បដិយៈផង ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង
 នឹងវត្តផង និងខន្ធធ...។ សេចក្តីបំប្រួញ។

[១១៨] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអនន្តរ្យប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងសមនន្តរ្យប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងបដ្ឋយទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩
 ក្នុងវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ៩។

[១១៩] គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ មិនមានហេតុ ... អហេតុកប្បដិសន្ធិ
 រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ
 ពឹងផ្អែកនឹងកាយាយតនៈ ពួកខន្ធដែលប្រាសចាកគន្ថៈ ជាអហេតុកៈ
 ពឹងផ្អែកនឹងវត្ត មោហៈដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្នៈ
 ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្នៈផង
 នឹងវត្តផង។ សេចក្តីបំប្រួញ។

[១២០] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនអារម្មណ៍ប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអនន្តរ្យប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។

សេចក្តីបំប្រែ។ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បថ្មយ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បថ្មយ
មានវារៈ៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បថ្មយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បថ្មយ មានវារៈ៩
ក្នុងនកម្មប្បថ្មយ មានវារៈ៤ ក្នុងនវិបាកប្បថ្មយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាហារប្បថ្មយ
មានវារៈ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បថ្មយ មានវារៈ១ ក្នុងនឈានប្បថ្មយ មានវារៈ១
ក្នុងនមគ្គប្បថ្មយ មានវារៈ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បថ្មយ មានវារៈ៣
ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បថ្មយ មានវារៈ៦ ក្នុងនោនត្តិប្បថ្មយ មានវារៈ៣
ក្នុងនោវិគតប្បថ្មយ មានវារៈ៣។

[១២១] ក្នុងនអារម្មណប្បថ្មយ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បថ្មយ
...ក្នុងនអធិបតិប្បថ្មយ មានវារៈ៩ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ។

[១២២] ក្នុងនអារម្មណប្បថ្មយ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បថ្មយ ...ក្នុងនអវិគតប្បថ្មយ
មានវារៈ១។

និស្សយវារៈ ក៏ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ។

សំសង្ខារៈ

[១២៣] គន្ធសម្បយុត្តធម៌ ច្រឡំនឹងគន្ធសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បថ្មយ គឺខន្ធនា ច្រឡំនឹងខន្ធទ ដែលប្រកបដោយគន្ធនៈ នឹងខន្ធធ...។
គន្ធវិប្បយុត្តធម៌ ច្រឡំនឹងគន្ធសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្មយ
គឺលោភៈ ច្រឡំនឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិ បដិយៈ
ច្រឡំនឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស។ គន្ធសម្បយុត្តធម៌ក្តី
គន្ធវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ច្រឡំនឹងគន្ធសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បថ្មយ គឺខន្ធនាផង លោភៈផង ច្រឡំនឹងខន្ធទ
ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិ នឹងខន្ធធ ...ខន្ធនាផង បដិយៈផង
ច្រឡំនឹងខន្ធទ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស នឹងខន្ធធ...។ គន្ធវិប្បយុត្តធម៌
ច្រឡំនឹងគន្ធវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្មយ គឺខន្ធនា
ច្រឡំនឹងខន្ធទ ដែលប្រាសចាកគន្ធនៈ នឹងខន្ធធ ...បដិសន្ធិ។ គន្ធសម្បយុត្តធម៌
ច្រឡំនឹងគន្ធវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្មយ

គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ច្រឡំនឹងលោកៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
ច្រឡំនឹងបដិមៈ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ច្រឡំនឹងគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង
នឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា
ច្រឡំនឹងខន្ធទ ដែលប្រកបដោយលោកៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នឹងលោកៈផង
នឹងខន្ធធ ...ខន្ធនា ច្រឡំនឹងខន្ធទ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង
នឹងបដិមៈផង នឹងខន្ធធ...។ សេចក្តីបំប្រួញ។

[១២៤] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦
ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងបដ្ឋយទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៦
ក្នុងវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ
មានវារៈ៦។

[១២៥] គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ច្រឡំនឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺ (នឹងធម៌) ប្រាសចាកគន្ថៈ ជាអហេតុកៈ ...មោហៈ
ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្នៈ ច្រឡំនឹងពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្នៈ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ។
សេចក្តីបំប្រួញ។

[១២៦] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦
ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦
ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤
ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងនឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ
មានវារៈ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦។

[១២៧] ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
...ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦
ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤
ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦។

[១២៨] ក្នុងអារម្មណ៍ប្បដ្ឋិយ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋិយ... ក្នុងអនន្តរប្បដ្ឋិយ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋិយ មានវារៈ១។

បញ្ហាវារៈ

[១២៩] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបដ្ឋិយនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ គឺពួកគន្ថសម្បយុត្តហេតុ ជាបដ្ឋិយនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបដ្ឋិយនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ គឺពួកគន្ថសម្បយុត្តហេតុ ជាបដ្ឋិយនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ ហេតុដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបដ្ឋិយនៃលោភៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ ហេតុដែលប្រកបដោយទោមនស្ស ជាបដ្ឋិយនៃបដិយៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបដ្ឋិយនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ គឺពួកគន្ថសម្បយុត្តហេតុ ជាបដ្ឋិយនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ ហេតុដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបដ្ឋិយនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ ហេតុដែលប្រកបដោយទោមនស្ស ជាបដ្ឋិយនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃបដិយៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបដ្ឋិយនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ គឺពួកគន្ថវិប្បយុត្តហេតុ ជាបដ្ឋិយនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ លោភៈដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបដ្ឋិយនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ បដិយៈ ជាបដ្ឋិយនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ គឺបដិសន្ធិ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបដ្ឋិយនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ គឺលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបដ្ឋិយនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ បដិយៈ ជាបដ្ឋិយនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បដ្ឋិយ។

គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង
 ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺលោកៈដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ
 ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
 ដោយហេតុប្បច្ច័យ បដិយៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
 នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី
 គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ
 គឺហេតុដែលប្រកបដោយលោកៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង លោកៈផង
 ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ
 ហេតុដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង បដិយៈផង
 ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី
 គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ
 គឺហេតុដែលប្រកបដោយលោកៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង លោកៈផង
 ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ
 ហេតុដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង បដិយៈផង
 ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី
 គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង
 ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺហេតុដែលប្រកបដោយលោកៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង
 លោកៈផង ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
 ដោយហេតុប្បច្ច័យ ហេតុដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង បដិយៈផង
 ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
 ដោយហេតុប្បច្ច័យ។

[១៣០] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
 គឺពួកគន្ថសម្បយុត្តកក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកគន្ថសម្បយុត្តកក្ខន្ធ។
 មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិតត្រូវសួរក្នុងបទទាំង៣។ ពួកគន្ថវិប្បយុត្តកក្ខន្ធ កើតឡើង
 ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកគន្ថសម្បយុត្តកក្ខន្ធ។ ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយលោកៈ

តែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី កើតឡើង
និងពួកខន្ធដែលប្រកបដោយទោមនស្សក្តី បដិមៈក្តី កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកគន្ថសម្បយុត្តក្នុងន្ទ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺបុគ្គលឲ្យនូវទាន នូវសីល
...នូវឧបោសថកម្ម ...ពិចារណានូវកុសលនោះ ពិចារណានូវពួកកុសល
ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ហើយពិចារណានូវឈាន
ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ហើយពិចារណានូវមគ្គ ពិចារណានូវផល
ពិចារណានូវព្រះនិព្វាន ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃគោត្រភូ វេទានៈ មគ្គ ផល
និងកិរិយាស្រាវជ្រាវ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ
រមែងពិចារណានូវពួកកិលេស ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ ដែលខ្លួនលះបង់ហើយ
ពិចារណានូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងច្បាស់នូវពួកកិលេស
ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ឃើញច្បាស់នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ
...នូវពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្នុងន្ទផង នូវលោភៈផង នូវបដិមៈផង តាមអនិច្ចលក្ខណៈ
...ត្រេកអរ រីករាយ គន្ថវិប្បយុត្តភាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវធម្មជាតិ
មានចក្ខុជាដើមនោះ វិចិកិច្ចា ...ឧទ្ធច្ចៈ ...ទោមនស្ស កើតឡើង
បុគ្គលឃើញនូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ព្រះសំឡេងដោយទិព្វសោតធាតុ
ដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀង ដោយគន្ថវិប្បយុត្តចិត្ត
ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ញាយតនៈ
អាកិញ្ញញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវេសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ
(ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ
ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្នុងន្ទ ជាបច្ច័យនៃកិរិយា ពិចារណា
នូវឥទ្ធិវិធាញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មបគញ្ញាណ
និងអនាគតសញ្ញាណ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺបុគ្គល (ឲ្យ) នូវទាន
...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម ...ត្រេកអរ រីករាយ និងកុសលកម្មនោះ

គន្ថសម្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវគុណជាត មានទានជាដើមនោះ
 ទិដ្ឋិ ...ទោមនស្ស កើតឡើង។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌
 ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង
 ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺនូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយលោភៈ
 តែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយទោមនស្សក្តី បដិមៈក្តី
 ប្រារព្ធនូវពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្នុងផង នូវលោភៈផង នូវបដិមៈផង ទើបកើតឡើង។
 គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌
 ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺពួកគន្ថសម្បយុត្តក្នុង កើតឡើង
 ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង
 នូវលោភៈផង នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នូវបដិមៈផង។ មូល
 បណ្ឌិតត្រូវសួរផងចុះ ពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្នុង កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកខន្ធ
 ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង នូវពួកខន្ធ
 ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នូវបដិមៈផង។ មូល បណ្ឌិតត្រូវសួរផងចុះ
 ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី
 ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយទោមនស្សក្តី បដិមៈក្តី កើតឡើង
 ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង
 នូវលោភៈផង នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នូវបដិមៈផង។
 [១៣១] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
 បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ។ អារម្មណាធិបតិ
 គឺពួកគន្ថសម្បយុត្តក្នុង កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវពួកគន្ថសម្បយុត្តក្នុង
 ឲ្យជាទីគោរព។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺគន្ថសម្បយុត្តាធិបតិ
 ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តក្នុង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌
 ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ
 និងសហជាតាធិបតិ។ អារម្មណាធិបតិ គឺលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ កើតឡើង
 ព្រោះធ្វើនូវពួកគន្ថសម្បយុត្តក្នុង ឲ្យជាទីគោរព។ ឯសហជាតាធិបតិ

គឺគន្ថសម្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋារូប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
ទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតាធិបតិ ជាបច្ច័យនៃលោភៈផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ទោមនស្សសហគតាធិបតិ
ជាបច្ច័យនៃបដិយៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។
គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ។
អារម្មណាធិបតិ គឺពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង លោភៈផង
កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព។ ឯសហជាតាធិបតិ
គឺទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធផង
នៃលោភៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
ទោមនស្សសហគតាធិបតិ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នៃបដិយៈផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ
និងសហជាតាធិបតិ។ អារម្មណាធិបតិ គឺបុគ្គល នូវទាន ...នូវសីល
...នូវឧបោសថកម្ម ...ពិចារណា ព្រោះធ្វើនូវកម្ម មានទានជាដើមនោះ
ឲ្យជាទីគោរព ពិចារណា ព្រោះធ្វើ (នូវពួកកុសល) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ
ក្នុងកាលមុន ឲ្យជាទីគោរព ចេញអំពីឈាន ហើយធ្វើនូវឈាន ឲ្យជាទីគោរព
ហើយពិចារណា ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ហើយធ្វើនូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព
ហើយពិចារណា ធ្វើនូវផល ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើនូវព្រះនិព្វាន
ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ
និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ ...នូវវត្ត
...បុគ្គលធ្វើនូវពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នូវលោភៈផង ឲ្យជាទីគោរព
ហើយត្រេកអរ រីករាយ គន្ថវិប្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវធម្មជាតិ
មានចក្ខុជាដើមនោះ ឲ្យជាទីគោរព។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺគន្ថវិប្បយុត្តាធិបតិ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង

ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌
 ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺនូវទាន ...នូវសីល
 ...នូវឧបោសថកម្ម ...ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ...ចេញអំពីឈាន
 ពិចារណានូវឈាន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...បុគ្គលត្រេកអរ វិករាយ
 ព្រោះធ្វើនូវពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្នុងន្ទដង នូវលោភៈផង ឲ្យជាទីគោរព
 គន្ថសម្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវកម្ម
 មានទានជាដើមនោះ ឲ្យជាទីគោរព។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌
 ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង
 ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺនូវចក្ខុ... នូវវត្ថុ
 ...ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្នុងក្ខត្តិ លោភៈក្ខត្តិ កើតឡើង
 ព្រោះធ្វើនូវពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្នុងន្ទដង នូវលោភៈផង ឲ្យជាទីគោរព។
 គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្ខត្តិ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្ខត្តិ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌
 ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺពួកគន្ថសម្បយុត្តក្នុង
 កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្នុងន្ទដង នូវលោភៈផង
 ឲ្យជាទីគោរព។ មូល បណ្ឌិតត្រូវសួរផងចុះ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភៈ កើតឡើង
 ព្រោះធ្វើនូវពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្នុងន្ទដង នូវលោភៈផង
 ឲ្យជាទីគោរព។ មូល បណ្ឌិតត្រូវសួរផងចុះ
 ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្នុងក្ខត្តិ លោភៈក្ខត្តិ កើតឡើង
 ព្រោះធ្វើនូវពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្នុងន្ទដង នូវលោភៈផង
 ឲ្យជាទីគោរព។

[១៣២] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ
 គឺពួកគន្ថសម្បយុត្តក្នុងន្ទដង ជាបច្ច័យនៃពួកគន្ថសម្បយុត្តក្នុងក្រោយៗ
 ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ មូល បណ្ឌិតត្រូវសួរផងចុះ
 ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្នុងន្ទដង
 ជាបច្ច័យនៃទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភៈក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធមុនៗ ជាបច្ច័យនៃបដិមៈក្រោយៗ

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកគន្ធសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យនៃវុដ្ឋានៈ

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ មូល បណ្ឌិតត្រូវសួរផងចុះ

ពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធមុនៗ

ជាបច្ច័យនៃពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធក្រោយៗផង នៃលោភៈផង

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធមុនៗ

ជាបច្ច័យនៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធក្រោយៗផង នៃបដិមៈផង

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ គន្ធវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ធវិប្បយុត្តធម៌

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភៈមុនៗ

ជាបច្ច័យនៃទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភៈក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

ទោមនស្សសហគតបដិមៈមុនៗ ជាបច្ច័យនៃបដិមៈក្រោយៗ

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកគន្ធវិប្បយុត្តក្ខន្ធមុនៗ

ជាបច្ច័យនៃពួកគន្ធវិប្បយុត្តក្ខន្ធក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម

ជាបច្ច័យនៃគោត្រភូ និងផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ គន្ធវិប្បយុត្តធម៌

ជាបច្ច័យនៃគន្ធសម្បយុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

គឺទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភៈមុនៗ ជាបច្ច័យនៃពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តក្ខន្ធក្រោយៗ

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បដិមៈមុនៗ

ជាបច្ច័យនៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អារជ្ជនៈ

ជាបច្ច័យនៃពួកគន្ធសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ គន្ធវិប្បយុត្តធម៌

ជាបច្ច័យនៃគន្ធសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ធវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

គឺទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភៈមុនៗ

ជាបច្ច័យនៃពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធក្រោយៗផង នៃលោភៈផង

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បដិមៈមុនៗ

ជាបច្ច័យនៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធក្រោយៗផង នៃបដិមៈផង

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អារជ្ជនៈ

ជាបច្ច័យនៃពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង
នៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង នៃបដិមៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។
គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធមុនៗផង
លោភៈផង ជាបច្ច័យនៃពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធក្រោយៗ
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធមុនៗក្តី បដិមៈក្តី
ជាបច្ច័យនៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ មូល
បណ្ឌិតត្រូវសួរផងចុះ ពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធមុនៗក្តី លោភៈក្តី
ជាបច្ច័យនៃទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភៈក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ
ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធមុនៗក្តី បដិមៈក្តី ជាបច្ច័យនៃបដិមៈក្រោយៗ
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធក្តី លោភៈក្តី
ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធក្តី បដិមៈក្តី ជាបច្ច័យនៃវុដ្ឋានៈ
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ មូល បណ្ឌិតត្រូវសួរផងចុះ
ពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធមុនៗក្តី លោភៈក្តី
ជាបច្ច័យនៃពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធក្រោយៗផង នៃលោភៈផង
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធមុនៗក្តី បដិមៈក្តី
ជាបច្ច័យនៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធក្រោយៗផង នៃបដិមៈផង
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌
ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយនិស្សយប្បច្ច័យ។

[១៣៣] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ
និងបកត្តបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកត្តបនិស្ស័យ គឺពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ
ជាបច្ច័យនៃពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ មូល
បណ្ឌិតត្រូវសួរផងចុះ ឧបនិស្ស័យ៣យ៉ាង គឺពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ

ជាបច្ច័យនៃពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ មូល
បណ្ឌិតត្រូវសួរផងចុះ ឧបនិស្ស័យពាយ៉ាង គឺពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ
ជាបច្ច័យនៃពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោកសហគតក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យនៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង
នៃបដិយៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ ហេ
ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលឲ្យនូវទាន ព្រោះអាស្រ័យនូវសទ្ធា។ ហេ។ ញ៉ាងសមាបត្តិ
ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងនូវមានៈ នូវសីល...។ ហេ។ នូវបញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ
សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ កាយិទុក្ខ រដូវ និងភោជន ...ឲ្យនូវទាន
ព្រោះអាស្រ័យនូវសេនាសនៈ។ ហេ។ ញ៉ាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង
សម្លាប់នូវសត្វ។ ហេ។ បំបែកនូវសង្ឃ សទ្ធា។ ហេ។ បញ្ញា រាគៈ។ ហេ។ សេចក្តីប្រាថ្នា
សេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា។ ហេ។ នៃបញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ
និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ ហេ
ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលដំឡើងនូវមានៈ ព្រោះអាស្រ័យនូវសទ្ធា ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ
នូវសីល...។ ហេ។ នូវបញ្ញា រាគៈ។ ហេ។ មានៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ...សម្លាប់នូវសត្វ
ព្រោះអាស្រ័យនូវសេនាសនៈ។ ហេ។ បំបែកនូវសង្ឃ សទ្ធា។ ហេ។ សេនាសនៈ
ជាបច្ច័យនៃរាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នា
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង
នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ (ឧបនិស្ស័យ) ពាយ៉ាង
គឺបុគ្គលដំឡើងនូវមានៈ ព្រោះអាស្រ័យនូវសទ្ធា នូវសីល...។ ហេ។ នូវបញ្ញា រាគៈ
ទោសៈ មោហៈ មានៈ សេចក្តីប្រាថ្នា និងកាយិកសុខ ...សម្លាប់នូវសត្វ
ព្រោះអាស្រ័យនូវសេនាសនៈ។ ហេ។ បំបែកនូវសង្ឃ សទ្ធា។ ហេ។ បញ្ញា រាគៈ ទោសៈ

មោហៈ មានៈ សេចក្តីប្រាថ្នា សេនាសនៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង
នៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង នៃបដិមៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។
គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ
និងបកត្តបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកត្តបនិស្ស័យ
គឺពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង លោភៈផង
ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង បដិមៈផង ជាបច្ច័យនៃពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ មូល បណ្ឌិតត្រូវសួរផងចុះ
ពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធក្តី លោភៈក្តី
ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធក្តី បដិមៈក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង
នៃទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភៈផង នៃបដិមៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ មូល
បណ្ឌិតត្រូវសួរផងចុះ ពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធក្តី លោភៈក្តី
ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធក្តី បដិមៈក្តី
ជាបច្ច័យនៃពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង
នៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង នៃបដិមៈផង
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ [១៣៤] គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត។
អារម្មណ៍បុរេជាត គឺបុគ្គលឃើញនូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ តាមអនិច្ចលក្ខណៈ ...ត្រេកអរ
រីករាយ គន្ថវិប្បយុត្តភាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវចក្ខុជាដើមនោះ វិចិកិច្ចា
...ឧទ្ធច្ចៈ ...ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គលឃើញនូវរូបដោយទិព្វចក្ខុ ព្វនូវសំឡេង
ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ
(ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺចក្ខុយតនៈ (ជាបច្ច័យ)
នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ (ជាបច្ច័យ)
នៃពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នៃទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភៈផង នៃបដិមៈផង

ដោយបុរេជាតប្បដ្ឋយ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌
ដោយបុរេជាតប្បដ្ឋយ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត។
អារម្មណបុរេជាត គឺបុគ្គលត្រេកអរ រីករាយនឹងចក្ខុ ...និងវត្ថុ គន្ថសម្បយុត្តភាគៈ
កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវធម្មជាតិ មានចក្ខុជាដើមនោះ ទិដ្ឋិ...។ ហេ ទោមនស្ស
កើតឡើង។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺវត្ថុ ជាបច្ច័យនៃពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ
ដោយបុរេជាតប្បដ្ឋយ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង
នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយបុរេជាតប្បដ្ឋយ បានដល់អារម្មណបុរេជាត
និងវត្ថុបុរេជាត។ អារម្មណបុរេជាត គឺពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធក្តី
លោភៈក្តី ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធក្តី បដិមៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវចក្ខុ
...នូវវត្ថុ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺវត្ថុ
ជាបច្ច័យនៃពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង
នៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង នៃបដិមៈផង ដោយបុរេជាតប្បដ្ឋយ។

[១៣៥] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ
គឺមានវារៈ១។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌
ដោយបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ គឺមានវារៈ១។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី
ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ បានដល់បច្ឆាជាត
គឺពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង លោភៈផង
ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង បដិមៈផង ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ
ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ។

[១៣៦] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអាសេវនប្បដ្ឋយ
ប្រហែលគ្នានឹងអនន្តរប្បដ្ឋយដែរ អារជ្ជនៈក្តី រុដ្ឋានក្តី មិនមាន (ក្នុងទីនេះទេ)។

[១៣៧] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយកម្មប្បដ្ឋយ
គឺគន្ថសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បដ្ឋយ។
គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយកម្មប្បដ្ឋយ
បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ។ សហជាត គឺគន្ថសម្បយុត្តចេតនា

ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ
 ទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតចេតនា ជាបច្ច័យនៃលោភៈផង
 នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ទោមនស្សសហគតចេតនា
 ជាបច្ច័យនៃបដិយៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ។
 ឯនានាខណិកៈ គឺគន្ថសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យនៃពួកវិបាកកន្ថផង
 នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌
 ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ
 គឺគន្ថសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
 នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ
 ទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតចេតនា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
 នៃលោភៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ
 ទោមនស្សសហគតចេតនា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃបដិយៈផង
 នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌
 ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត
 និងនានាខណិកៈ។ សហជាត គឺគន្ថវិប្បយុត្តចេតនា
 ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
 ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ ឯនានាខណិកៈ គឺគន្ថវិប្បយុត្តចេតនា
 ជាបច្ច័យនៃពួកវិបាកកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ។

[១៣៨] គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ១។

[១៣៩] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៤។ ជាបច្ច័យដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៤។ ជាបច្ច័យដោយឈានប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៤។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៤។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៦។

[១៤០] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត។ សេចក្តីបំប្រួញ បណ្ឌិតត្រូវចែកផងចុះ។
 គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត។ សេចក្តីបំប្រួញ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌
 ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត
 គឺវត្តជាបច្ច័យនៃពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌
 ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង
 ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺវត្ត
 ជាបច្ច័យនៃពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង
 នៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង នៃបដិយៈផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ។
 គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌
 ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត។ សហជាត
 គឺពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង លោភៈផង
 ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង បដិយៈផង ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ។ ឯបច្ឆាជាត
 គឺពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង លោភៈផង
 ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង បដិយៈផង ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ
 ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ។

[១៤១] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
 គឺមានវារៈ១ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌
 ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត
 និងបច្ឆាជាត។ សេចក្តីបំប្រួញ បណ្ឌិតត្រូវចែកផងចុះ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌
 ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
 គឺមានវារៈ១ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌

ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត
បច្ចាជាត អាហារ និងតន្ត្រីយ។ សេចក្តីបំប្រួញ បណ្ឌិតត្រូវចែកផងចុះ។
គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។ សហជាត គឺទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ទោមនស្សសហគតបដិយៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ ឯបុរេជាត គឺបុគ្គលត្រេកអរ
វិករាយ និងចក្ខុ ...នឹងវត្ថុ គន្ថសម្បយុត្តរាគៈ ...ទិដ្ឋិ ...ទោមនស្ស កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវវត្ថុ មានចក្ខុជាដើមនោះ វត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកគន្ថសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង
នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។
សហជាត គឺទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បដិយៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ ឯបុរេជាត គឺពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង
លោភៈផង ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង បដិយៈផង កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ
វត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង
នៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង នៃបដិយៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។
គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។ សហជាត
គឺគន្ថសម្បយុត្តកក្ខន្ធទផង វត្ថុផង ជាបច្ច័យនៃខន្ធនា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
សហជាត គឺទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធទផង លោភៈផង
ជាបច្ច័យនៃខន្ធនា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធធ ...ទោមនស្សសហគតក្ខន្ធទផង
បដិយៈផង ជាបច្ច័យនៃខន្ធនា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធធ...។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី
គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ

បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ច្រាជាត អាហារ និងឥន្រ្ទិយ។ សហជាត
គឺពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធផង ពួកមហាភូតផង ជាបច្ច្រយនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ដោយអត្ថិប្បច្ច្រយ សហជាត គឺពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង
លោភៈផង ជាបច្ច្រយនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច្រយ សហជាត
គឺពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង បដិយៈផង ជាបច្ច្រយនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ដោយអត្ថិប្បច្ច្រយ ពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង វត្ថុផង
ជាបច្ច្រយនៃលោភៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច្រយ ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង វត្ថុផង
ជាបច្ច្រយនៃបដិយៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច្រយ។ ឯបច្ច្រាជាត
គឺពួកទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង លោភៈផង
ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង បដិយៈផង ជាបច្ច្រយនៃកាយនេះ
ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច្រយ បច្ច្រាជាត គឺពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធផង
កពទ្ធិង្ការាហារផង ជាបច្ច្រយនៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច្រយ បច្ច្រាជាត
គឺពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធផង រូបជីវិតិឥន្រ្ទិយផង ជាបច្ច្រយនៃពួកកដត្តារូប
ដោយអត្ថិប្បច្ច្រយ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី
ជាបច្ច្រយនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច្រយ
បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។ សហជាត
គឺទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធទផង លោភៈផង ជាបច្ច្រយនៃខន្ធនាផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច្រយ ខន្ធធ ...សហជាត
គឺទោមនស្សសហគតក្ខន្ធទផង បដិយៈផង ជាបច្ច្រយនៃខន្ធនាផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច្រយ ខន្ធធ ...សហជាត
គឺទិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធទផង វត្ថុផង ជាបច្ច្រយនៃខន្ធនាផង
នៃលោភៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច្រយ ខន្ធធ ...សហជាត
គឺទោមនស្សសហគតក្ខន្ធទផង វត្ថុផង ជាបច្ច្រយនៃខន្ធនាផង នៃបដិយៈផង
ដោយអត្ថិប្បច្ច្រយ ខន្ធធ...។

[១៤២] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងសហជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងកម្មប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ៤ ក្នុងវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤
 ក្នុងតន្ត្រិយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងមគ្គប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥
 ក្នុងអត្ថិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនត្ថិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងវិគតប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

[១៤៣] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ
 ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ។
 គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ
 ដោយសហជាតប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ
 ដោយបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បដ្ឋយ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌
 ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង
 ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ
 ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌
 ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ
 ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ
 ដោយបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ
 ដោយអាហារប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ ដោយតន្ត្រិយប្បដ្ឋយ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌
 ជាបច្ច័យនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ
 ដោយសហជាតប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ ជាបច្ច័យ

ដោយបុរេជាតប្បដ្ឋយ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបដ្ឋយនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង
នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយសហជាតប្បដ្ឋយ
ជាបដ្ឋយ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយបុរេជាតប្បដ្ឋយ។
គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបដ្ឋយនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌
ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយសហជាតប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ
ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី
ជាបដ្ឋយនៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ
ដោយសហជាតប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ
ដោយបដ្ឋយជាតប្បដ្ឋយ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី
ជាបដ្ឋយនៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង
ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយសហជាតប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ
ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ។

[១៤៤] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងបដ្ឋយទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

[១៤៥] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
...ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ សេចក្តីបំប្រួញ ...ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ
មានវារៈ៩ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងននិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ សេចក្តីបំប្រួញ ...ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ
មានវារៈ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៦
ក្នុងនោនតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនោវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

[១៤៦] ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
...ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។ អនុលោមមាតិកា
បណ្ឌិតកប្បិទ្ធិពិស្តារផងចុះ។ ...ក្នុងនោវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

ចប់ គន្ថសម្បយុត្តទុកៈ។

គន្ថគន្ថនិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៤៧] ធម៌ជាគន្លុះ ទាំងជាគន្លុះនិយៈ អាស្រ័យនូវធម៌ជាគន្លុះ ទាំងជាគន្លុះនិយៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺអភិជ្ឈាកាយគន្លុះ
អាស្រ័យនូវសីលព្វតបរាមាសកាយគន្លុះ សីលព្វតបរាមាសកាយគន្លុះ
អាស្រ័យនូវអភិជ្ឈាកាយគន្លុះ អភិជ្ឈាកាយគន្លុះ
អាស្រ័យនូវឥទ្ធិសច្ចាភិនិវេសកាយគន្លុះ ឥទ្ធិសច្ចាភិនិវេសកាយគន្លុះ
អាស្រ័យនូវអភិជ្ឈាកាយគន្លុះ។ ធម៌ជាគន្លុះនិយៈ ទាំងជានោគន្លុះ
អាស្រ័យនូវធម៌ជាគន្លុះ ទាំងជាគន្លុះនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវពួកគន្លុះ។
ធម៌ជាគន្លុះ ទាំងជាគន្លុះនិយៈផង ធម៌ជាគន្លុះនិយៈ ទាំងជានោគន្លុះផង
អាស្រ័យនូវធម៌ជាគន្លុះ ទាំងជាគន្លុះនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ។
បដិច្ចវារៈក្តី សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសង្កវារៈក្តី
សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងគន្លុះទុកៈដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងៗគ្នាទេ។

បញ្ហាវារៈ

[១៤៨] ធម៌ជាគន្លុះ ទាំងជាគន្លុះនិយៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាគន្លុះ ទាំងជាគន្លុះនិយៈ
ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកគន្លុះហេតុ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្លុះ
ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។ បញ្ហាទាំង៩ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារយ៉ាងនេះផងចុះ។
[១៤៩] ធម៌ជាគន្លុះ ទាំងជាគន្លុះនិយៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាគន្លុះ ទាំងជាគន្លុះនិយៈ
ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺពួកគន្លុះកើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកគន្លុះ។ មូល
បណ្ឌិតត្រូវសួរផងចុះ ពួកខន្ធជាគន្លុះនិយៈ ទាំងជានោគន្លុះ កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកគន្លុះ។ មូល បណ្ឌិតត្រូវសួរផងចុះ ពួកគន្លុះក្តី
ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកគន្លុះ។ ធម៌ជាគន្លុះនិយៈ
ទាំងជានោគន្លុះ ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាគន្លុះនិយៈ ទាំងជានោគន្លុះ
ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺបុគ្គល នូវទាន ...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម
...ពិចារណានូវកម្ម មានទានជាដើមនោះ (នូវពួកកុសល) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ

ក្នុងកាលមុន ...នូវឈាន ...ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណានូវគោត្រភ្នំ
ពិចារណានូវវេទានៈ នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនលះបង់ហើយ
...ពិចារណានូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវពួកកិលេស
ដែលពុះពោរឡើងហើយ ក្នុងកាលមុន នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...នូវពួកខន្ធជាគន្ធនិយៈ
ទាំងជានោគន្តៈ តាមអនិច្ចលក្ខណៈ ...ទោមនស្ស កើតឡើង
បុគ្គលឃើញនូវរូបដោយទិព្វចក្ខុ ឮនូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ។
បទទាំងអស់ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ។ ជាបច្ច័យនៃការស្រាវជ្រាវ
ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ។ ធម៌ជាគន្ធនិយៈ ទាំងជានោគន្តៈ
ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាគន្ធនិយៈ ទាំងជាគន្ធនិយៈ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺនូវទាន
...នូវសីល ...បុគ្គលធ្វើនូវឧបោសថកម្ម ហើយត្រេកអរ
រីករាយនឹងកុសលកម្មនោះ រាគៈកើតឡើង ទិដ្ឋិ ...វិចិត្រា ...ឧទ្ធច្ចៈ
...ទោមនស្សកើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវកុសលកម្មនោះ (នូវពួកកុសល)
ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ...ចេញអំពីឈាន នូវឈាន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ
...ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកខន្ធជាគន្ធនិយៈ ទាំងជានោគន្តៈ រាគៈកើតឡើង
ទិដ្ឋិ ...ទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវធម្មជាតិ មានឈានជាដើមនោះ។
ធម៌ជាគន្ធនិយៈ ទាំងជានោគន្តៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាគន្ធនិយៈ ទាំងជាគន្ធនិយៈផង
នៃធម៌ជាគន្ធនិយៈ ទាំងជានោគន្តៈផង ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺនូវទាន
...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម... (នូវពួកកុសល) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ
ក្នុងកាលមុន ...ចេញ អំពីឈាន នូវឈាន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...បុគ្គលត្រេកអរ
រីករាយ នឹងពួកខន្ធជាគន្ធនិយៈ ទាំងជានោគន្តៈ ពួកគន្តៈផង
ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវធម្មជាតិ
មានឈានជាដើមនោះ។ រាវៈទាំង៣ ក្រៅពីនេះ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ
ប្រារព្ធធ្វើយ៉ាងនេះផងចុះ។

លោកុត្តរៈ មិនមានក្នុងទុកៈនេះទេ តែបណ្ឌិតត្រូវកំណត់ថា គន្ថនិយៈ
ប្រហែលគ្នានឹងគន្ថទុកៈដែរ មិនមានការធ្វើផ្សេងគ្នាទេ។ ក្នុងមគ្គប្បថ្មយ
បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើឲ្យជាបញ្ហា៩។

ចប់ គន្ថគន្ថនិយទុកៈ។

គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៥០] ធម៌ជាគន្ថៈ ទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ជាគន្ថៈ
ទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្មយ គឺអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ
អាស្រ័យនូវសីលព្វគបរាមាសកាយគន្ថៈ សីលព្វគបរាមាសកាយគន្ថៈ
អាស្រ័យនូវអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ
អាស្រ័យនូវឥទ្ធិសច្ចាភិវេសកាយគន្ថៈ ឥទ្ធិសច្ចាភិវេសកាយគន្ថៈ
អាស្រ័យនូវអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ។ ធម៌ជាគន្ថសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្ថៈ
អាស្រ័យនូវធម៌ជាគន្ថៈ ទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្មយ
គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យនូវពួកគន្ថៈ។ ធម៌ជាគន្ថៈ
ទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តផង ជាគន្ថសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្ថៈផង
អាស្រ័យនូវធម៌ជាគន្ថៈ ទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្មយ
គឺអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
អាស្រ័យនូវសីលព្វគបរាមាសកាយគន្ថៈ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។
ធម៌ជាគន្ថសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្ថៈ អាស្រ័យនូវធម៌ជាគន្ថសម្បយុត្ត
ទាំងជានោគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្មយ គឺខន្ធនា អាស្រ័យនូវខន្ធទ
ជាគន្ថសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្ថៈ នូវខន្ធធ...។ ធម៌ជាគន្ថៈ ទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត
អាស្រ័យនូវធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្ថៈ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បថ្មយ គឺពួកគន្ថៈ អាស្រ័យនូវពួកខន្ធជាគន្ថសម្បយុត្ត
ទាំងជានោគន្ថៈ។ ធម៌ជាគន្ថៈ ទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តក្តី ធម៌ជាគន្ថសម្បយុត្ត
ទាំងជានោគន្ថៈក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ជាគន្ថសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្ថៈ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋ័យ គឺខន្ធនាផង ពួកគន្លុះផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ
 ជាគន្លុះសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្លុះ នូវខន្ធធ្រង...។ ធម៌ជាគន្លុះ ទាំងជាគន្លុះសម្បយុត្ត
 អាស្រ័យនូវធម៌ជាគន្លុះ ទាំងជាគន្លុះសម្បយុត្តផង ជាគន្លុះសម្បយុត្ត
 ទាំងជានោគន្លុះផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋ័យ គឺពួកគន្លុះ
 អាស្រ័យនូវពួកគន្លុះផង នូវពួកសម្បយុត្តក្នុងផង។ ធម៌ជាគន្លុះសម្បយុត្ត
 ទាំងជានោគន្លុះ អាស្រ័យនូវធម៌ជាគន្លុះ ទាំងជាគន្លុះសម្បយុត្តផង
 ជាគន្លុះសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្លុះផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋ័យ
 គឺខន្ធនា អាស្រ័យនូវខន្ធទ ជាគន្លុះសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្លុះផង
 នូវពួកគន្លុះផង នូវខន្ធធ្រង...។ ធម៌ជាគន្លុះ ទាំងជាគន្លុះសម្បយុត្តក្តី
 ជាគន្លុះសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្លុះក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ជាគន្លុះ
 ទាំងជាគន្លុះសម្បយុត្តផង ជាគន្លុះសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្លុះផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋ័យ គឺខន្ធនាផង អភិជ្ឈាកាយគន្លុះផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ
 ជាគន្លុះសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្លុះផង នូវសីលព្វតបរាមាសកាយគន្លុះផង
 នូវខន្ធធ្រង... បណ្ឌិតគប្បីចងឱ្យជាចក្កៈផងចុះ។ សេចក្តីបំប្រញា។

[១៥១] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋ័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បដ្ឋ័យ មានវារៈ៩
 ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩ ក្នុងកម្មប្បដ្ឋ័យ មានវារៈ៩
 ក្នុងអាហារប្បដ្ឋ័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋ័យ មានវារៈ៩។

[១៥២] ធម៌ជាគន្លុះ ទាំងជាគន្លុះសម្បយុត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ជាគន្លុះ
 ទាំងជាគន្លុះសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បដ្ឋ័យ។ សេចក្តីបំប្រញា។
 នហេតុប្បដ្ឋ័យ មិនមានក្នុងទីនេះទេ។

[១៥៣] ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋ័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋ័យ មានវារៈ៩
 ក្នុងនបច្ច័យជាតប្បដ្ឋ័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអសេវនប្បដ្ឋ័យ មានវារៈ៩
 ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋ័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋ័យ មានវារៈ៩
 ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋ័យ មានវារៈ៩។

ជាគន្ថសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្ថៈផង ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកគន្ថៈ
ដោយហេតុប្បច្ច័យ។ ធម៌ជាគន្ថៈ ទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តក្តី ជាគន្ថសម្បយុត្ត
ទាំងជានោគន្ថៈក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាគន្ថសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្ថៈ
ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុជាគន្ថៈ ទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តផង
ជាគន្ថសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្ថៈផង ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធន្ត
ដោយហេតុប្បច្ច័យ។ ធម៌ជាគន្ថៈ ទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តក្តី ជាគន្ថសម្បយុត្ត
ទាំងជានោគន្ថៈក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាគន្ថៈ ទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តផង
ជាគន្ថសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្ថៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុជាគន្ថៈ
ទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តក្តី ជាគន្ថសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្ថៈក្តី
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធន្តផង នៃពួកគន្ថៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ។

[១៥៥] ធម៌ជាគន្ថៈ ទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យនៃធម៌ជាគន្ថៈ
ទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺពួកគន្ថៈ កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកគន្ថៈ។ មូល បណ្ឌិតត្រូវធ្វើផងចុះ ពួកខន្ធជាគន្ថសម្បយុត្ត
ទាំងជានោគន្ថៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកគន្ថៈ។ មូល បណ្ឌិតត្រូវធ្វើផងចុះ
ពួកខន្ធជាគន្ថៈផង ជាគន្ថសម្បយុត្តផង កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកគន្ថៈ។
ធម៌ជាគន្ថសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្ថៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្ត
ទាំងជានោគន្ថៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធជាគន្ថសម្បយុត្ត
ទាំងជានោគន្ថៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកខន្ធជាគន្ថសម្បយុត្ត
ទាំងជានោគន្ថៈ។ មូល បណ្ឌិតត្រូវធ្វើផងចុះ ពួកគន្ថៈកើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកខន្ធជាគន្ថសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្ថៈ។ មូល
បណ្ឌិតត្រូវធ្វើផងចុះ ពួកគន្ថៈក្តី ពួកគន្ថសម្បយុត្តក្តី កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកខន្ធជាគន្ថសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្ថៈ។
បញ្ហាវារៈទាំង៣ក្រៅនេះ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះដែរ។ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យក្តី
ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យក្តី ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យក្តី

ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណ៍ប្លឺមដៃ។ ការចែក (ឲ្យផ្សេងពីនេះទៅទៀត មិនមានទេ)។

[១៥៦] ក្នុងហេតុប្លឺម មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណ៍ប្លឺម មានវារៈ៩
ក្នុងអធិបតិប្លឺម មានវារៈ៩ ក្នុងអនន្តរ្យប្លឺម មានវារៈ៩
ក្នុងសមនន្តរ្យប្លឺម មានវារៈ៩ ក្នុងសហជាតប្លឺម មានវារៈ៩
ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្លឺម មានវារៈ៩ ក្នុងនិស្សយប្លឺម មានវារៈ៩
ក្នុងឧបនិស្សយប្លឺម មានវារៈ៩ ក្នុងអាសេវនប្លឺម មានវារៈ៩
ក្នុងកម្មប្លឺម មានវារៈ៣ ក្នុងអាហារប្លឺម មានវារៈ៣ ក្នុងតន្ត្រីប្លឺម
មានវារៈ៣ ក្នុងឈានប្លឺម មានវារៈ៣ ក្នុងមគ្គប្លឺម មានវារៈ៩
ក្នុងសម្បយុត្តប្លឺម មានវារៈ៩ ក្នុងអត្ថិប្លឺម មានវារៈ៩ ក្នុងនត្ថិប្លឺម
មានវារៈ៩ ក្នុងវិគតប្លឺម មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្លឺម មានវារៈ៩។ អរូបៈ
ក៏មានប្លឺមដៃ។ (បញ្ហាវារៈ) បីៗ នៃប្លឺមមួយៗ បណ្ឌិតត្រូវធ្វើផងចុះ។
អារម្មណ៍ប្លឺមក្តី សហជាតប្លឺមក្តី ឧបនិស្សយប្លឺមក្តី
បណ្ឌិតត្រូវបង្វិលក្នុងវារៈទាំង៩ផងចុះ។ ប្លឺមទាំងអស់
បណ្ឌិតត្រូវធ្វើក្នុងបញ្ហាវារៈយ៉ាងនេះផងចុះ។

ចប់ គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុកៈ។

គន្ថវិប្បយុត្តគន្ថនិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៥៧] គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ (ធម៌ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ) និងគន្ថនិយធម៌
(ធម៌ដែលគួរដល់គន្ថៈ) អាស្រ័យនូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ និងគន្ថនិយធម៌
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្លឺម គឺខន្ធសាមញ្ញ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
អាស្រ័យនូវខន្ធទី ដែលជាគន្ថវិប្បយុត្ត និងជាគន្ថនិយៈ
នូវខន្ធទី ...ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ មហាក្ខត១...។ បេ។ លោកិយទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈ
យ៉ាងណា បណ្ឌិតត្រូវឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងៗគ្នាទេ។

ចប់ គន្ថវិប្បយុត្តគន្ថនិយទុកៈ។

ឱយយោគគោច្ចកទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៥៨] អាស្រ័យនូវឱយធម៌ ...យោគធម៌ អាស្រ័យនូវយោគធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ។ ឯគោច្ចកៈទាំងពីរ (នេះ) ដូចគ្នានឹងអាសវគោច្ចកៈដែរ
មិនមានការធ្វើផ្សេងៗទេ។

ចប់ ឱយយោគគោច្ចកទុកៈ។

និរណទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៥៩] និរណធម៌ (ធម៌ជាគ្រឿងរាវ) អាស្រ័យនូវនិរណធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺថិនមិទ្ធនិរណៈ ឧទ្ធច្ចនិរណៈ និងអវិជ្ជានិរណៈ
អាស្រ័យនូវកាមច្ចន្តនិរណៈ ឧទ្ធច្ចនិរណៈ និងអវិជ្ជានិរណៈ
អាស្រ័យនូវកាមច្ចន្តនិរណៈ ថិនមិទ្ធនិរណៈ ឧទ្ធច្ចនិរណៈ និងអវិជ្ជានិរណៈ
អាស្រ័យនូវព្យាបាទនិរណៈ ឧទ្ធច្ចនិរណៈ និងអវិជ្ជានិរណៈ
អាស្រ័យនូវព្យាបាទនិរណៈ ថិនមិទ្ធនិរណៈ ឧទ្ធច្ចនិរណៈ កុក្កច្ចនិរណៈ
និងអវិជ្ជានិរណៈ អាស្រ័យនូវព្យាបាទនិរណៈ ឧទ្ធច្ចនិរណៈ កុក្កច្ចនិរណៈ
និងអវិជ្ជានិរណៈ អាស្រ័យនូវព្យាបាទនិរណៈ ឧទ្ធច្ចនិរណៈ
អាស្រ័យនូវវិចិកិច្ចានិរណៈ អវិជ្ជានិរណៈ អាស្រ័យនូវឧទ្ធច្ចនិរណៈ។
នោនិរណធម៌ (ធម៌មិនមែនជាគ្រឿងរាវ) អាស្រ័យនូវនិរណធម៌
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវពួកនិរណៈ។ និរណធម៌ក្តី នោនិរណធម៌ក្តី
អាស្រ័យនូវនិរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺថិនមិទ្ធនិរណៈផង
ឧទ្ធច្ចនិរណៈផង អវិជ្ជានិរណៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
អាស្រ័យនូវកាមច្ចន្តនិរណៈ បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។ នោនិរណធម៌
អាស្រ័យនូវនោនិរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធតា
និងចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវនោនិរណក្ខន្ធទ បដិសន្ធិ។ និរណធម៌

អាស្រ័យនូវនោនីវណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកនីវណៈ
 អាស្រ័យនូវពួកនោនីវណក្ខន្ធ។ នីវណធម៌ក្តី នោនីវណធម៌ក្តី
 អាស្រ័យនូវនោនីវណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធតាផង
 ពួកនីវណៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវនោនីវណក្ខន្ធ១ នូវខន្ធធ២...។
 នីវណធម៌ អាស្រ័យនូវនីវណធម៌ផង នូវនោនីវណធម៌ផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺថិនមិទ្ធនីវណៈ ឧទ្ធច្ននីវណៈ និងអវិជ្ជានីវណៈ
 អាស្រ័យនូវកាមច្នន្ននីវណៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង (បណ្ឌិតត្រូវធ្វើ)
 ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។ នោនីវណធម៌ អាស្រ័យនូវនីវណធម៌ផង
 នូវនោនីវណធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធតាផង
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវនោនីវណក្ខន្ធទផង នូវនីវណៈផង នូវខន្ធធ២...។
 នីវណធម៌ក្តី នោនីវណធម៌ក្តី អាស្រ័យនូវនីវណធម៌ផង នូវនោនីវណធម៌ផង
 ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធតា ថិនមិទ្ធនីវណៈ ឧទ្ធច្ននីវណៈ
 និងអវិជ្ជានីវណៈ អាស្រ័យនូវនោនីវណក្ខន្ធទផង នូវកាមច្នន្ននីវណៈផង
 នូវខន្ធធ២... (បណ្ឌិតត្រូវធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។ សេចក្តីបំប្រួញ។

[១៦០] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងបដ្ឋយទាំងអស់សុទ្ធតែមានវារៈ៩
 ក្នុងវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ៩។

[១៦១] នីវណធម៌ អាស្រ័យនូវនីវណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
 គឺអវិជ្ជានីវណៈ អាស្រ័យនូវវិចិកិច្ចានីវណៈ អវិជ្ជានីវណៈ
 អាស្រ័យនូវឧទ្ធច្ននីវណៈ។ នោនីវណធម៌ អាស្រ័យនូវនោនីវណធម៌
 ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធតាផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
 អាស្រ័យនូវនោនីវណក្ខន្ធទ ជាអហេតុកៈ នូវខន្ធធ២ ...តាំងពីអហេតុកប្បដិសន្ធិ
 រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ។ នីវណធម៌ អាស្រ័យនូវនោនីវណធម៌ ទើបកើតឡើង

ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺអវិជ្ជានិរណៈ អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយវិចិត្រិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្នៈ។ និរណធម៌
អាស្រ័យនូវនិរណធម៌ផង នូវនោនិរណធម៌ផង ទើបកើតឡើង

ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺអវិជ្ជានិរណៈ អាស្រ័យនូវវិចិត្រិកិច្ចានិរណៈផង
នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង អវិជ្ជានិរណៈ អាស្រ័យនូវឧទ្ធច្នៈនិរណៈផង
នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង។

[១៦២] នោនិរណធម៌ អាស្រ័យនូវនិរណធម៌ ទើបកើតឡើង

ព្រោះនអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវពួកនិរណៈ។
នោនិរណធម៌ អាស្រ័យនូវនោនិរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បដ្ឋយ
គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវពួកនោនិរណក្ខន្ធ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ។
នោនិរណធម៌ អាស្រ័យនូវនិរណធម៌ផង នូវនោនិរណធម៌ផង ទើបកើតឡើង

ព្រោះនអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវពួកនិរណៈផង
នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង។ សេចក្តីបំប្រញ។ ព្រោះនអធិបតិប្បដ្ឋយ
ព្រោះនអនន្តរប្បដ្ឋយ ព្រោះនសមនន្តរប្បដ្ឋយ ព្រោះនអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ
ព្រោះនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ។

[១៦៣] និរណធម៌ អាស្រ័យនូវនិរណធម៌ ទើបកើតឡើង

ព្រោះនបុរេជាតប្បដ្ឋយ គឺចិនិមិទ្ធនិរណៈ ឧទ្ធច្នៈនិរណៈ និរអវិជ្ជានិរណៈ
អាស្រ័យនូវកាមច្នន្ទនិរណៈ ក្នុងអរូប ឧទ្ធច្នៈនិរណៈ និងអវិជ្ជានិរណៈ
អាស្រ័យនូវកាមច្នន្ទនិរណៈ ក្នុងអរូប ឧទ្ធច្នៈនិរណៈ និងអវិជ្ជានិរណៈ
អាស្រ័យនូវវិចិត្រិកិច្ចានិរណៈ ក្នុងអរូប អវិជ្ជានិរណៈ អាស្រ័យនូវឧទ្ធច្នៈនិរណៈ
ក្នុងអរូប។ នោនិរណធម៌ អាស្រ័យនូវនិរណធម៌ ទើបកើតឡើង

ព្រោះនបុរេជាតប្បដ្ឋយ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យនូវពួកនិរណៈ
ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវពួកនិរណៈ ក្នុងអរូប។ បញ្ហាដ៏សេសសល់ទាំងអស់
បណ្ឌិតត្រូវឲ្យពិស្តារផងចុះ អរូបទី១ បណ្ឌិតត្រូវធ្វើ (ឲ្យដូចគ្នាផងចុះ) រូប
បណ្ឌិតកាន់យក ដូចជាបទខាងក្រោយ។ និរណធម៌ អាស្រ័យនូវនិរណធម៌ផង

នូវនោនីវណធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បដ្ឋយ គឺថិនមិទ្ធនីវណៈ
 ឧទ្ធច្ចនីវណៈ អាស្រ័យនូវពួកនោនីវណក្ខន្ធផង នូវកាមច្ចន្តនីវណៈផង
 ក្នុងអរូប (បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យ) ជាចក្កៈផងចុះ។ នោនីវណធម៌
 អាស្រ័យនូវនីវណធម៌ផង នូវនោនីវណធម៌ផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនបុរេជាតប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា អាស្រ័យនូវនោនីវណក្ខន្ធទ្រង
 នូវពួកនីវណៈផង ក្នុងអរូប នូវខន្ធនា ...ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 អាស្រ័យនូវពួកនីវណៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 អាស្រ័យនូវពួកនីវណៈផង នូវពួកមហាក្ខតផង។ នីវណធម៌ក្តី នោនីវណធម៌ក្តី
 អាស្រ័យនូវនីវណធម៌ផង នូវនោនីវណធម៌ផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនបុរេជាតប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា ថិនមិទ្ធនីវណៈ ឧទ្ធច្ចនីវណៈ និងអវិជ្ជានីវណៈ
 អាស្រ័យនូវនោនីវណក្ខន្ធទ្រង នូវកាមច្ចន្តនីវណៈផង ក្នុងអរូប (បណ្ឌិតត្រូវធ្វើ)

ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។ សេចក្តីបំប្រួញ។
 [១៦៤] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងនអាហារប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
 ក្នុងនណានប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
 ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងនោនត្តិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិតតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។

[១៦៥] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
 ...ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។ សេចក្តីបំប្រួញ។

[១៦៦] ក្នុងអារម្មណ៍ប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ ...ក្នុងមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤។

ឯសហជាតវារៈ បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យពិស្តារយ៉ាងនេះផងចុះ។

បច្ចយវារៈ

[១៦៧] និរវណធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនិរវណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺមានវារៈ៣។ នោនិរវណធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនោនិរវណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពាផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែកនឹងនោនិរវណក្ខន្ធទ រហូតដល់ពួកអដ្ឋក្កិកមហាភូត ពួកនោនិរវណក្ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ។ និរវណធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនោនិរវណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកនិរវណៈ ពឹងផ្អែកនឹងពួកនោនិរវណក្ខន្ធ ពួកនិរវណៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ។ និរវណធម៌ក្តី នោនិរវណធម៌ក្តី ពឹងផ្អែកនឹងនោនិរវណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពាផង ពួកនិរវណៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែកនឹងនោនិរវណក្ខន្ធទ នឹងខន្ធធ ...ពួកនិរវណៈក្តី ពួកសសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ។ និរវណធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនិរវណធម៌ផង នឹងនោនិរវណធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺចិនមិទ្ធនិរវណៈ ឧទ្ធច្ចនិរវណៈ និងអវិជ្ជានិរវណៈ ពឹងផ្អែកនឹងកាមច្ចន្ធនិរវណៈផង នឹងពួកសសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ចិនមិទ្ធនិរវណៈ និងអវិជ្ជានិរវណៈ ពឹងផ្អែកនឹងកាមច្ចន្ធនិរវណៈផង នឹងវត្ថុផង បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។ នោនិរវណធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនិរវណធម៌ផង នឹងនោនិរវណធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពាផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែកនឹងនោនិរវណក្ខន្ធទផង នឹងពួកនិរវណៈផង នឹងខន្ធធ ...ពួកសសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងពួកនិរវណៈផង នឹងវត្ថុផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកនិរវណៈផង នឹងពួកសសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកនិរវណៈផង នឹងពួកមហាភូតផង។ និរវណធម៌ក្តី

នោនីរណធម៌ក្តី ពឹងផ្អែកនឹងនីរណធម៌ផង និងនោនីរណធម៌ផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា ថិនមិទ្ធនីរណៈ ឧទ្ធច្ននីរណៈ
និងអវិជ្ជានីរណៈ ពឹងផ្អែកនឹងនោនីរណក្ខន្ធទ្រង កាមច្ននីរណៈផង
និងខន្ធធ ...បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ថិនមិទ្ធនីរណៈ ឧទ្ធច្ននីរណៈ
អវិជ្ជានីរណៈ និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងកាមច្ននីរណៈផង
និងវត្តផង បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។ សេចក្តីបំប្រួញ។

[១៦៨] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងបដ្ឋយទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩ ក្នុងវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

[១៦៩] នីរណធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនីរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
គឺអវិជ្ជានីរណៈ ពឹងផ្អែកនឹងវិចិកិច្ឆានីរណៈ អវិជ្ជានីរណៈ
ពឹងផ្អែកនឹងឧទ្ធច្ននីរណៈ។ នោនីរណធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនោនីរណធម៌
ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាផង ចិក្កសមុដ្ឋានរូបផង
ពឹងផ្អែកនឹងនោនីរណក្ខន្ធទ្រង ជាអហេតុកៈ និងខន្ធធ
...រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ពួកនោនីរណក្ខន្ធទ្រង ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ត។
នីរណធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនោនីរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
គឺអវិជ្ជានីរណៈ ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា
ប្រកបដោយឧទ្ធច្នៈ អវិជ្ជានីរណៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ត។ នីរណធម៌
ពឹងផ្អែកនឹងនីរណធម៌ផង និងនោនីរណធម៌ផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺអវិជ្ជានីរណៈ ពឹងផ្អែកនឹងវិចិកិច្ឆានីរណៈផង
និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធទ្រង អវិជ្ជានីរណៈ ពឹងផ្អែកនឹងឧទ្ធច្ននីរណៈផង
និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធទ្រង អវិជ្ជានីរណៈ ពឹងផ្អែកនឹងវិចិកិច្ឆានីរណៈផង
និងវត្តផង អវិជ្ជានីរណៈ ពឹងផ្អែកនឹងឧទ្ធច្ននីរណៈផង និងវត្តផង។
សេចក្តីបំប្រួញ។

[១៧០] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងនអាហារប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
 ក្នុងនណាសប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
 ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងនោនតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិតតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។

[១៧១] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
 ...ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។ សេចក្តីបំប្រួញ។

[១៧២] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ ...ក្នុងនអនន្តរប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ៤ ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនអវិតតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤។

សំសង្ការៈ

[១៧៣] និរវណធម៌ លាយឡំនឹងនិរវណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
 គឺថិនមិទ្ធនិរវណៈ ឧទ្ធច្ចនិរវណៈ អវិជ្ជានិរវណៈ លាយឡំនឹងកាមច្ចន្តនិរវណៈ
 បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យជាចក្កៈផងចុះ និរវណៈទាំងអស់ បណ្ឌិតត្រូវឲ្យពិស្តារផងចុះ។

[១៧៤] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងនបច្ឆយទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
 ក្នុងនអវិតតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

[១៧៥] និរវណធម៌ លាយឡំនឹងនិរវណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
 គឺអវិជ្ជានិរវណៈ លាយឡំនឹងវិចិកិច្ចានិរវណៈ អវិជ្ជានិរវណៈ
 លាយឡំនឹងឧទ្ធច្ចនិរវណៈ។ សេចក្តីបំប្រួញ។

[១៧៦] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ
មានវារៈ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

ការរាប់ពីរយ៉ាង ដទៃពីនេះក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិតត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះផងចុះ។

បញ្ហាវារៈ

[១៧៧] និរវណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនិរវណធម៌ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកនិរវណហេតុ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកនិរវណៈ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។ និរវណធម៌
ជាបច្ច័យនៃនោនិរវណធម៌ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកនិរវណហេតុ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធដង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។ និរវណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនិរវណធម៌ផង
នៃនោនិរវណធម៌ផង ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកនិរវណហេតុ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធដង នៃពួកនិរវណៈផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។ នោនិរវណធម៌
ជាបច្ច័យនៃនោនិរវណធម៌ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកនោនិរវណហេតុ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធដង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បដ្ឋយ
បដិសន្ធិ។

[១៧៨] និរវណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនិរវណធម៌ ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺពួកនិរវណៈ
កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកនិរវណៈ។ មូល បណ្ឌិតគប្បីសួរផងចុះ
ពួកនោនិរវណក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកនិរវណៈ។ មូល
បណ្ឌិតគប្បីសួរផងចុះ ពួកនិរវណៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកនិរវណៈ។ នោនិរវណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោនិរវណធម៌
ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺបុគ្គល នូវទាន ...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម
...ពិចារណានូវកុសលកម្មនោះ ត្រេកអរ រីករាយ និងកុសលកម្មនោះ

ទិដ្ឋិកើតឡើង ទោមនស្សកើតឡើង ព្រោះប្រាជ្ញានូវកុសលកម្មនោះ
ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ...បុគ្គលចេញអំពីឈាន នូវឈាន
...ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ នូវមគ្គ ...នូវផល ...នូវនិព្វាន ...និព្វាន
ជាបច្ច័យនៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ ផល និងអារជ្ជនៈ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ
ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណានូវពួកនោនីវណក្ខន្ធលេល ដែលខ្លួនលះបង់ហើយ
នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ ... (នូវកងអំពើ) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ
ក្នុងកាលមុន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ នូវពួកនោនីវណក្ខន្ធ ថាមិនទៀង
...ទោមនស្សកើតឡើង បុគ្គលឃើញនូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮនូវសំឡេង
ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គល អ្នកប្រកបដោយនោនីវណចិត្ត
ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ញាយតនៈ
អាកិញ្ញញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ
(ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោន្តញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ
ពួកនោនីវណក្ខន្ធ ជាបច្ច័យនៃកិរិយាពិចារណា នូវឥន្ទ្រវិធាណ
ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មបគញ្ញាណ
និងអនាគតសញ្ញាណ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ។ នោនីវណធម៌
ជាបច្ច័យនៃនីវណធម៌ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺនូវទាន ...នូវសីល
...នូវឧបោសថកម្ម ... (នូវពួកអំពើ) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន
...នូវឈាន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...នូវពួកនោនីវណក្ខន្ធ ត្រេកអរ រីករាយ
រាគៈកើតឡើង ទិដ្ឋិ ...វិចិកិច្ចា ...ឧទ្ធច្ចៈ ...ទោមនស្សកើតឡើង
ព្រោះប្រាជ្ញានូវហេតុនោះ។ នោនីវណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវណធម៌ផង
នៃនោនីវណធម៌ផង ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺនូវទាន ...នូវសីល
...នូវឧបោសថកម្ម ... (នូវពួកអំពើ) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន
...អំពីឈាន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...នូវនោនីវណក្ខន្ធ ត្រេកអរ រីករាយ
ពួកនីវណៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង កើតឡើង ព្រោះប្រាជ្ញានូវហេតុនោះ។

និរវណធម៌ក្តី នោនិរវណធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃនិរវណធម៌ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ
គឺវារៈ៣ បណ្ឌិតគប្បីប្រារព្ធធ្វើផងចុះ។

[១៧៩] និរវណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនិរវណធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍ធិបតិ គឺពួកនិរវណៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវពួកនិរវណៈ
ឲ្យជាទីគោរព។ វារៈទាំង៣ ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណ៍ប្បច្ច័យដែរ។ នោនិរវណធម៌
ជាបច្ច័យនៃនោនិរវណធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍ធិបតិ
និងសហជាតាធិបតិ។ អារម្មណ៍ធិបតិ គឺបុគ្គល នូវទាន ...នូវសីល
...ធ្វើនូវឧបោសថកម្ម ហើយធ្វើនូវអំពើនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា
ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង
ព្រោះធ្វើនូវអំពើនោះឲ្យជាទីគោរព នូវពួកអំពើ ដែលខ្លួនសន្សំហើយ
ក្នុងកាលមុន ...អំពើឈាន ...ពួកព្រះអរិយៈចេញអំពីមគ្គ នូវមគ្គ ...នូវផល
...នូវនិព្វាន ...និព្វាន ជាបច្ច័យនៃគោត្រក្ខ វោទានៈ មគ្គ និងផល
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...ត្រេកអរ រីករាយ
ព្រោះធ្វើនូវពួកនោនិរវណក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព រាគៈកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង
ព្រោះធ្វើនូវហេតុនោះ ឲ្យជាទីគោរព។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺនោនិរវណធិបតិ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ នោនិរវណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនិរវណធម៌
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ៍ធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ។
អារម្មណ៍ធិបតិ គឺនូវទាន ...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម ...ក្នុងកាលមុន
...អំពើឈាន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើនូវពួកនោនិរវណក្ខន្ធ
ឲ្យជាទីគោរព រាគៈកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវហេតុនោះ
ឲ្យជាទីគោរព។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺនោនិរវណធិបតិ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកនិរវណៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ នោនិរវណធម៌
ជាបច្ច័យនៃនិរវណធម៌ផង នៃនោនិរវណធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍ធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ។ អារម្មណ៍ធិបតិ គឺនូវទាន

...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម ...ក្នុងកាលមុន ...អំពើឈាន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ
...បុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើនូវពួកនោនីវណក្ខន្ធទ្រព្យាទីគោរព
ពួកនីវណៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវហេតុនោះ
ទ្រព្យាទីគោរព។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺនោនីវណាធិបតិ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកនីវណៈផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ នីវណាធិបតិ
នោនីវណាធិបតិ ជាបច្ច័យនៃនីវណាធិបតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណាធិបតិ វារៈទាំង៣ គឺអារម្មណាធិបតិហ្នឹងឯង។

[១៨០] នីវណាធិបតិ ជាបច្ច័យនៃនីវណាធិបតិ ដោយអនន្តរ្យប្បច្ច័យ
គឺពួកនីវណៈមុនៗ ជាបច្ច័យនៃពួកនីវណៈក្រោយៗ ដោយអនន្តរ្យប្បច្ច័យ។ មូល
បណ្ឌិតគប្បីសួរផងចុះ ពួកនីវណៈមុនៗ ជាបច្ច័យនៃពួកនោនីវណក្ខន្ធក្រោយៗ
ដោយអនន្តរ្យប្បច្ច័យ ពួកនីវណៈ ជាបច្ច័យនៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរ្យប្បច្ច័យ។ មូល
បណ្ឌិតគប្បីសួរផងចុះ។ ពួកនីវណៈមុនៗ ជាបច្ច័យនៃពួកនីវណៈក្រោយៗផង
នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរ្យប្បច្ច័យ។ នោនីវណាធិបតិ
ជាបច្ច័យនៃនោនីវណាធិបតិ ដោយអនន្តរ្យប្បច្ច័យ គឺពួកនោនីវណក្ខន្ធមុនៗ
ជាបច្ច័យនៃពួកនោនីវណក្ខន្ធក្រោយៗ ដោយអនន្តរ្យប្បច្ច័យ
នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញអំពើនិរោធន
ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរ្យប្បច្ច័យ។ មូលទាំងឡាយ
បណ្ឌិតគប្បីសួរផងចុះ។ ពួកនោនីវណក្ខន្ធមុនៗ
ជាបច្ច័យនៃពួកនីវណៈក្រោយៗ ដោយអនន្តរ្យប្បច្ច័យ អារជ្ជនៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកនីវណៈ ដោយអនន្តរ្យប្បច្ច័យ។ ពួកនោនីវណក្ខន្ធមុនៗ
ជាបច្ច័យនៃពួកនីវណៈក្រោយៗផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
ដោយអនន្តរ្យប្បច្ច័យ អារជ្ជនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកនីវណក្ខន្ធផង
នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរ្យប្បច្ច័យ។ នីវណាធិបតិ នោនីវណាធិបតិ
ជាបច្ច័យនៃនីវណាធិបតិ ដោយអនន្តរ្យប្បច្ច័យ គឺពួកនីវណក្ខន្ធមុនៗផង

ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ជាបច្ច័យនៃពួកនិរវណៈក្រោយៗ ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ។
មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិតគប្បីសួរផងចុះ។ ពួកនិរវណៈមុនៗក្តី
ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកនោនិរវណៈក្ខន្ធក្រោយៗ
ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ ពួកនិរវណៈក្ខន្ធក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យនៃវដ្តានៈ
ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ។ ពួកនិរវណៈមុនៗក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី
ជាបច្ច័យនៃពួកនិរវណៈក្រោយៗផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ។ និរវណៈធម៌ ជាបច្ច័យនៃនិរវណៈធម៌ ដោយសមនន្តរឫប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ។

[១៨១] និរវណៈធម៌ ជាបច្ច័យនៃនិរវណៈធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ ហេ។
ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺពួកនិរវណៈ មានវារៈ៣។ នោនិរវណៈធម៌
ជាបច្ច័យនៃនោនិរវណៈធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ
អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ ហេ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ
គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ហើយឲ្យនូវទាន នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម
...ញ្ញ្រងឈានឲ្យកើតឡើង ញ្ញ្រងវិបស្សនា ...ញ្ញ្រងមគ្គ ...ញ្ញ្រងអភិញ្ញា
...ញ្ញ្រងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង ដំឡើងនូវមានៈ ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល។ ហេ។
នូវបញ្ញា ...នូវរាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ
និងកាយិកទុក្ខ ...អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យនូវទាន។ ហេ។ បំបែកនូវសង្ឃ
សទ្ធា។ ហេ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា។ ហេ។ នៃបញ្ញា នៃរាគៈ។ ហេ។
នៃសេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ មគ្គ និងផលសមាបត្តិ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ នោនិរវណៈធម៌ ជាបច្ច័យនៃនិរវណៈធម៌
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ
និងបកតូបនិស្ស័យ។ ហេ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា
ហើយដំឡើងនូវមានៈ ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល...។ ហេ។ បុគ្គលអាស្រ័យនូវសេនាសនៈ

ហើយសម្លាប់នូវសត្វ។ បំបែកនូវសង្ឃ សទ្ធា។ បេ។ សេនាសនៈ
ជាបច្ច័យនៃរាគៈ។ បេ។ ជាបច្ច័យនៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។
នោនីវណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវណធម៌ផង នៃនោនីវណធម៌ផង
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ
និងបកតូបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា
ហើយតំឡើងនូវមានៈ ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល...។ បេ។
បុគ្គលអាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ហើយសម្លាប់នូវសត្វ។ បេ។ បំបែកនូវសង្ឃ
សទ្ធា។ បេ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកនីវណក្ខន្ធផង
នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ នីវណធម៌ក្តី
នោនីវណធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃនីវណធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ បេ។
ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺពួកនីវណៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
ជាបច្ច័យនៃពួកនីវណៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣។

[១៨២] នោនីវណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោនីវណធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍បុរេជាត និងវត្តបុរេជាត។ អារម្មណ៍បុរេជាត គឺនូវចក្ខុ ...នូវវត្ត
ថាមិនទៀង ...ទោមនស្សកើតឡើង។ មានវារៈ៣។ បុរេជាតប្បច្ច័យ
ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណ៍ប្បច្ច័យដែរ បណ្ឌិតគប្បីចែក (តាមវារៈ) នៃកុសល
និងអកុសលផងចុះ។

[១៨៣] នីវណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវណធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣។
ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៩។

[១៨៤] នោនីវណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោនីវណធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ។ សហជាត គឺនោនីវណចេតនា
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ ឯនានាខណិកៈ គឺនោនីវណចេតនា
ជាបច្ច័យនៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ។

មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិតគប្បីសួរផងចុះ។ នោនិវរណចេតនា
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកនិវរណៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ នោនិវរណចេតនា
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកនិវរណៈផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ។

[១៨៥] នោនិវរណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោនិវរណធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ
គឺមានវារៈ១។ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ។

[១៨៦] និវរណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោនិវរណធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត។ ប្រស្នាទាំង៤៩សេស
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ។

[១៨៧] និវរណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោនិវរណធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺកាមច្ចន្ទនិវរណៈ
ជាបច្ច័យនៃចិនមិទ្ធនិវរណៈ ឧទ្ធច្ចនិវរណៈ និងអវិជ្ជានិវរណៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។ និវរណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោនិវរណធម៌
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត។ ក្នុងនិវរណមូល
មានវារៈ៣យ៉ាងនេះឯង។ នោនិវរណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោនិវរណធម៌
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ។
សេចក្តីបំប្រួញ។ នោនិវរណធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោនិវរណធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។ សេចក្តីបំប្រួញ។ នោនិវរណធម៌
ជាបច្ច័យនៃនោនិវរណធម៌ផង នៃនោនិវរណធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។ សេចក្តីបំប្រួញ។ និវរណធម៌ក្តី នោនិវរណធម៌ក្តី
ជាបច្ច័យនៃនោនិវរណធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។
សហជាត គឺកាមច្ចន្ទនិវរណៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
ជាបច្ច័យនៃចិនមិទ្ធនិវរណៈ ឧទ្ធច្ចនិវរណៈ និងអវិជ្ជានិវរណៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
កាមច្ចន្ទនិវរណៈក្តី រត្តក្តី ជាបច្ច័យនៃចិនមិទ្ធនិវរណៈ និងអវិជ្ជានិវរណៈ

ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ និរណធម៌ក្តី នោនិរណធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃនោនិរណធម៌
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ច័យជាត អាហារ និងតន្ត្រីយ។
សហជាត គឺខន្ធ១ ជានោនិរណៈផង ពួកនិរណៈផង ជាបច្ច័យនៃខន្ធតាផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ២ ...ពួកនិរណៈក្តី វត្តក្តី
ជាបច្ច័យនៃនោនិរណក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពួកនិរណៈផង
ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
ពួកនិរណៈក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ បច្ច័យជាត គឺពួកនិរណៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ច័យជាត
គឺពួកនិរណៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង កពទ្ធិង្ការាហារផង
ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ច័យជាត គឺពួកនិរណៈផង
ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង រូបជីវិតន្ត្រីយផង ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ និរណធម៌ក្តី នោនិរណធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃនិរណធម៌ផង
នៃនោនិរណធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។
សហជាត គឺខន្ធ១ ជានោនិរណៈផង កាមច្ចន្ធនិរណៈផង ជាបច្ច័យនៃខន្ធតាផង
នៃចិនមិទ្ធនិរណៈផង នៃខន្ធច្ចនិរណៈផង នៃអវិជ្ជានិរណៈផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ២ ...កាមច្ចន្ធនិរណៈក្តី វត្តក្តី
ជាបច្ច័យនៃចិនមិទ្ធនិរណៈផង នៃខន្ធច្ចនិរណៈផង នៃអវិជ្ជានិរណៈផង
នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ (បណ្ឌិតគប្បិធ្វើ)

ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។

[១៨៨]	ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ	មានវារៈ៤	ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ	មានវារៈ៩
	ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ	មានវារៈ៩	ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ	មានវារៈ៩
	ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ	មានវារៈ៩	ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ	មានវារៈ៩
	ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ	មានវារៈ៩	ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ	មានវារៈ៩
	ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ	មានវារៈ៩	ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ	មានវារៈ៣

ដោយសហជាតប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ
ដោយបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ។ និរណធម៌ក្តី នោនិរណធម៌ក្តី
ជាបដ្ឋយនៃនិរណធម៌ផង នៃនោនិរណធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ
ជាបដ្ឋយ ដោយសហជាតប្បដ្ឋយ ជាបដ្ឋយ ដោយឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ។

[១៩០] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងបដ្ឋយទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩
ក្នុងនោវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

[១៩១] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ។ សេចក្តីបំប្រួញ។
...ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ២
ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤។ សេចក្តីបំប្រួញ។ ...ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ
មានវារៈ៤ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤
ក្នុងនោនត្ថិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងនោវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤។

[១៩២] ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
...ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ។
...ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

ចប់ និរណទុកៈ។

និរណិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៩៣] និរណិយធម៌ អាស្រ័យនូវនិរណិយធម៌ ទើបកើតឡើង...។ និរណិយទុកៈ
យ៉ាងណា លោកិយទុកៈ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនោះចុះ
មិនមានការធ្វើផ្សេងគ្នាឡើយ។

ការប្រកបដោយកាមច្ចន្តៈពីរលើក ការប្រកបដោយបដិយៈ បួនលើក ឧទ្ធច្នៈ១
វិចិកិច្ចា១ ទាំងពីរនុ៎ះ មានការប្រកបមួយលើកៗ ការប្រកបនូវពួកនិរណៈ
ដោយពួកនិរណៈ មានប្រការ៨ (យ៉ាងនេះឯង)។

មាតិកានៃនិរណទុកៈ លោកបានធ្វើទុកក្នុងទីនេះ។

ចប់និរណិយទុកៈ

និរណសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៩៤] និរណសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យនូវនិរណសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា អាស្រ័យនូវខន្ធទ ជានិរណសម្បយុត្ត នូវខន្ធធ...។
 និរណវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យនូវនិរណសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវពួកនិរណសម្បយុត្តក្ខន្ធទ។
 និរណសម្បយុត្តធម៌ក្តី និរណវិប្បយុត្តធម៌ក្តី អាស្រ័យនូវនិរណសម្បយុត្តធម៌
 ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា អាស្រ័យនូវខន្ធទ
 ជានិរណសម្បយុត្តធម៌ នូវចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង នូវខន្ធធ...។ និរណវិប្បយុត្តធម៌
 អាស្រ័យនូវនិរណវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាផង
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ ...ជានិរណវិប្បយុត្ត នូវខន្ធធ ...បដិសន្ធិ
 មានដរាបដល់ពួកមហាភូតខាងក្នុង។ និរណវិប្បយុត្តធម៌
 អាស្រ័យនូវនិរណសម្បយុត្តធម៌ផង នូវនិរណវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវពួកនិរណសម្បយុត្តក្ខន្ធផង
 នូវពួកមហាភូតផង។ សេចក្តីបំប្រញា។

[១៩៥] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ២
 ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនត្តិប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងវិគតប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥។

[១៩៦] និរណសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យនូវនិរណសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺអវិជ្ជានិរណៈ អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ
 ដែលប្រកបដោយវិចិក្ខា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ។ និរណវិប្បយុត្តធម៌
 អាស្រ័យនូវនិរណវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
 គឺជានិរណវិប្បយុត្ត ជាអហេតុកៈ ...ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ។ សេចក្តីបំប្រញា។

[១៩៧] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥
 ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥
 ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤
 ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥
 ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនអាហារប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
 ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនោវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។

[១៩៨] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
 ...ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤
 ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥
 ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ២
 ក្នុងនោនត្ថិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។

[១៩៩] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ។ ហេ។
 ...ក្នុងមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ១។ ហេ។ ...ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ២។

ឯសហជាតវារៈ បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យជាវារៈ១ចុះ។

បច្ចយវារៈ

[២០០] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺមានវារៈ៣។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌
 ពឹងផ្អែកនឹងនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពាផង
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ ជានីវរណវិប្បយុត្ត និងខន្ធធ ...បដិសន្ធិ
 ពួកនីវរណវិប្បយុត្តក្នុងន ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្ខត១ នឹងវត្ថុ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌
 ពឹងផ្អែកនឹងនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ

ពួកនិរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ។ និរណសម្បយុត្តធម៌ក្តី
 និរណវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ពឹងផ្អែកនឹងនិរណវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកនិរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ពឹងផ្អែកនឹងពួកមហាក្ខត។ និរណសម្បយុត្តធម៌
 ពឹងផ្អែកនឹងនិរណសម្បយុត្តធម៌ផង នឹងនិរណវិប្បយុត្តធម៌ផង
 ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ
 ជានិរណសម្បយុត្តផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធធ...។ និរណវិប្បយុត្តធម៌
 ពឹងផ្អែកនឹងនិរណសម្បយុត្តធម៌ផង នឹងនិរណវិប្បយុត្តធម៌ផង
 ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ពឹងផ្អែកនឹងពួកនិរណសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាក្ខតផង។
 និរណសម្បយុត្តធម៌ក្តី និរណវិប្បយុត្តធម៌ក្តី
 ពឹងផ្អែកនឹងនិរណសម្បយុត្តធម៌ផង នឹងនិរណវិប្បយុត្តធម៌ផង
 ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ
 ជានិរណសម្បយុត្តផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធធ ...ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ពឹងផ្អែកនឹងពួកនិរណសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាក្ខតផង។
 សេចក្តីបំប្រញ។

[២០១] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤
 ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤។ ហេ
 ក្នុងវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

[២០២] និរណសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនិរណសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺអវិជ្ជានិរណៈ ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ
 ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្នៈ។ និរណវិប្បយុត្តធម៌
 ពឹងផ្អែកនឹងនិរណវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
 គឺខន្ធនាផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ ជាអហេតុកៈ
 ជានិរណវិប្បយុត្ត ដរាបដល់ពួកអសញ្ញាសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ

ពីងផ្អែកនឹងចក្ខុយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពីងផ្អែកនឹងកាយាយតនៈ
 ពួកនីវរណវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ជាអហេតុកៈ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌
 ពីងផ្អែកនឹងនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺមោហៈ
 ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ។
 នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ពីងផ្អែកនឹងនីវរណសម្បយុត្តធម៌ផង
 នឹងនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺមោហៈ
 ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពីងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ
 ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង។ សេចក្តីបំប្រញ។
 [២០៣] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។ ហេ
 ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងនបច្ចាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤
 ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនោនត្តិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនោវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។

ការរាប់វារៈទាំង២ក្រៅពីនេះក្តី និស្សយវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ។

សំសង្ខារៈ

[២០៤] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ លាយឡំនឹងនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ។

[២០៥] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ២
 ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ២ ក្នុងវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
 ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ២។

[២០៦] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ លាយឡំនឹងនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ
 លាយឡំនឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ។
 លាយឡំនឹងនីវរណវិប្បយុត្តធម៌...។

[២០៧] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ២
ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ
មានវារៈ២ ក្នុងនឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ២។

ការរាប់វារៈទាំង២ក្រៅពីនេះក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ។

បញ្ហាវារៈ

[២០៨] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ
គឺពួកនីវរណសម្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។ មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិតគប្បីសួរផងចុះ។

ពួកនីវរណសម្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។

ពួកនីវរណសម្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌

ជាបច្ច័យនៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកនីវរណវិប្បយុត្តហេតុ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺជាបដិសន្ធិ។

[២០៩] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌

ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺបុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះរាគៈ រាគៈ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ចា
ឧទ្ធច្ចៈ ទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវហេតុនោះ ត្រេកអរ រីករាយ

ចំពោះទិដ្ឋិ រាគៈ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ចា ឧទ្ធច្ចៈ ទោមនស្សកើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវហេតុនោះ វិចិកិច្ចា ទិដ្ឋិ ឧទ្ធច្ចៈ ទោមនស្សកើតឡើង

ព្រោះប្រារព្ធនូវវិចិកិច្ចា ឧទ្ធច្ចៈកើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវឧទ្ធច្ចៈ ទិដ្ឋិ ...វិចិកិច្ចា
កើតឡើង ទោមនស្សកើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវទោមនស្ស ទិដ្ឋិ ...វិចិកិច្ចា

...ឧទ្ធច្ចៈ កើតឡើង។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌

ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណានូវពួកកិលេស

ជានីវរណសម្បយុត្ត ដែលខ្លួនលះបង់ហើយ ពិចារណានូវពួកកិលេស

ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនសន្សំហើយ
 ក្នុងកាលមុន ឃើញនូវពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា
 ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលអ្នកប្រកបដោយនីវរណសម្បយុត្តចិត្ត
 ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ
 ជាបច្ច័យនៃការពិចារណានូវឥន្ទ្រិវិធានាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ
 បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ
 ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌
 ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺនូវទាន ...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម
 ...ពិចារណានូវហេតុនោះ (នូវពួកអំពើ) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន
 ...ចេញអំពើឈាន នូវឈាន ...ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពើមគ្គ នូវមគ្គ
 ...ពិចារណានូវផល នូវព្រះនិព្វាន ... ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃកិរិយាពិចារណា
 នូវគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ
 ...ឃើញច្បាស់នូវវត្ថុ នូវពួកនីវរណវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា
 ឃើញនូវរូបដោយទិព្វចក្ខុ ដរាបអំពើអារជ្ជនៈ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌
 ជាបច្ច័យនៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺនូវទាន ...នូវសីល
 ...នូវឧបោសថកម្ម ...ក្នុងកាលមុន ...អំពើឈាន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ
 ...បុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកនីវរណវិប្បយុត្តក្ខន្ធ រាគៈ ទិដ្ឋិ វិចិត្តិកិច្ចា ឧទ្ធច្នៈ
 ទោមនស្សកើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវហេតុនោះ។

[២១០] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌
 ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ។
 អារម្មណាធិបតិ គឺបុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើនូវរាគៈ ឲ្យជាទីគោរព រាគៈ
 ទិដ្ឋិកើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវរាគៈនោះ ឲ្យជាទីគោរព។ ឯសហជាតាធិបតិ
 គឺនីវរណសម្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យនៃពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ
 ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌
 ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺនីវរណសម្បយុត្តាធិបតិ

ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ មូល
បណ្ឌិតគប្បីសួរផងចុះ នីវរណសម្បយុត្តាធិបតិ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ។
អារម្មណាធិបតិ គឺបុគ្គល នូវទាន ...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម
...ធ្វើនូវហេតុនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា (នូវពួកអំពើ)
ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ...ចេញអំពើឈាន នូវឈាន
...ពួកព្រះអរិយៈចេញអំពើមគ្គ ធ្វើនូវមគ្គឲ្យជាទីគោរព ...នូវផល ...នូវព្រះនិព្វាន
...ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។
ឯសហជាតាធិបតិ គឺនីវរណវិប្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺនូវទាន...។ ហេ។ ក្នុងកាលមុន ...នូវឈាន ...នូវចក្ខុ
...នូវវត្ថុ ...ធ្វើនូវពួកនីវរណវិប្បយុត្តកក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ
រាគៈ ទិដ្ឋិកើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវហេតុនោះ ឲ្យជាទីគោរព។

[២១១] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺពួកនីវរណសម្បយុត្តកក្ខន្ធមុនៗ
ជាបច្ច័យនៃពួកនីវរណសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ មូល
បណ្ឌិតគប្បីសួរផងចុះ ពួកនីវរណសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យនៃវុដ្ឋានៈ
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ (ខន្ធ៣) មុនៗ មិនមានក្នុងទីនេះទេ។ មូល
បណ្ឌិតគប្បីសួរផងចុះ ពួកនីវរណវិប្បយុត្តកក្ខន្ធមុនៗ
ជាបច្ច័យនៃពួកនីវរណវិប្បយុត្តកក្ខន្ធក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ
គឺអនុលោមញ្ញាណ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។
នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

គឺអារជ្ជនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកនិវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ។
និវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនិវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយសមនន្តរឫប្បច្ច័យ។
ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតឫប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញឫប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយនិស្សយឫប្បច្ច័យ។

[២១២] និវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនិវរណសម្បយុត្តធម៌
ដោយឧបនិស្សយឫប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តរឫបនិស្ស័យ
និងបកត្តបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកត្តបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវរាគៈ
ហើយសម្លាប់នូវសត្វ។ បេ។ បំបែកនូវសង្ឃ នូវទោសៈ ...នូវមោហៈ មានៈ និងទិដ្ឋិ
...អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយសម្លាប់នូវសត្វ។ បេ។ បំបែកនូវសង្ឃ រាគៈ។ បេ។
សេចក្តីប្រាថ្នា (ជាបច្ច័យ) នៃរាគៈ។ បេ។ ជាបច្ច័យនៃសេចក្តីប្រាថ្នា
ដោយឧបនិស្សយឫប្បច្ច័យ។ និវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនិវរណសម្បយុត្តធម៌
ដោយឧបនិស្សយឫប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរឫបនិស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ។ បេ។
ឯបកត្តបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវរាគៈ ហើយឲ្យនូវទាន នូវសីល
...នូវឧបោសថកម្ម ញ្ច្រំងឈាន វិបស្សនា មគ្គ និងអភិញ្ញា ...ញ្ច្រំងសមាបត្តិ
ឲ្យកើតឡើង នូវទោសៈ ...អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យនូវទាន។ បេ។
ញ្ច្រំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង រាគៈ។ បេ។ សេចក្តីប្រាថ្នា (ជាបច្ច័យ) នៃសទ្ធា។ បេ។
ជាបច្ច័យនៃបញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ មគ្គ និងផលសមាបត្តិ
ដោយឧបនិស្សយឫប្បច្ច័យ។ និវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនិវរណសម្បយុត្តធម៌
ដោយឧបនិស្សយឫប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តរឫបនិស្ស័យ
និងបកត្តបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកត្តបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា
ហើយឲ្យនូវទាន នូវសីល...។ បេ។ ញ្ច្រំងមគ្គ ...ញ្ច្រំងអភិញ្ញា
...ញ្ច្រំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង នូវសីល...។ បេ។ នូវបញ្ញា...។ បេ។
បុគ្គលអាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យនូវទាន។ បេ។ ញ្ច្រំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង
សទ្ធា។ បេ។ សេនាសនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃសទ្ធា។ បេ។ ជាបច្ច័យនៃបញ្ញា មគ្គ
និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយឫប្បច្ច័យ។ និវរណសម្បយុត្តធម៌

ជាបច្ច័យនៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ ហេ
ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ហើយដំឡើងនូវមានៈ
ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល...។ ហេ។ នូវបញ្ញា ...កាយិកៈ...។ ហេ។ អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ
ហើយសម្លាប់នូវសត្វ។ ហេ។ បំបែកនូវសង្ឃ សទ្ធា។ ហេ។ សេនាសនៈ
ជាបច្ច័យនៃរាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នា
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។

[២១៣] នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បុរេជាត និងវត្តបុរេជាត។
អារម្មណ៍បុរេជាត គឺនូវចក្ខុ ...ឃើញច្បាស់នូវវត្ត ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា
ឃើញនូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ព្រនូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ
(ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ។
ឯវត្តបុរេជាត គឺចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ
(ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ត ជាបច្ច័យនៃពួកនីវរណវិប្បយុត្តក្ខន្ធ
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បុរេជាត និងវត្តបុរេជាត។
អារម្មណ៍បុរេជាត គឺនូវចក្ខុ ...ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះវត្ត រាគៈ ទោសៈ មោហៈ
(កើតឡើង) ព្រោះប្រារព្ធនូវហេតុនោះ។ ឯវត្តបុរេជាត
គឺវត្តជាបច្ច័យនៃពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។

[២១៤] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌
ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ២។ ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ
គឺមានវារៈ២។

[២១៥] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ
គឺនីវរណសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ។
មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ។ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ។

សហជាត គឺនីវណសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ ឯនានាខណិកៈ គឺនីវណសម្បយុត្តចេតនា
ជាបច្ច័យនៃពួកវិបាកក្នុងផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ។
នីវណសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តក្នុងផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ នីវណវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃនីវណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត
និងនានាខណិកៈ។ សេចក្តីបំប្រញា។ ជាបច្ច័យ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ១។

[២១៦] នីវណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវណសម្បយុត្តធម៌
ដោយអាហារប្បច្ច័យ។ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឈានប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ២។

[២១៧] នីវណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវណវិប្បយុត្តធម៌
ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត។ សេចក្តីបំប្រញា។
នីវណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត។ សេចក្តីបំប្រញា។ នីវណវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃនីវណសម្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺវត្ត
ជាបច្ច័យនៃពួកនីវណសម្បយុត្តក្នុងផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ។

[២១៨] នីវណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវណសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
គឺខន្ធ១ ជានីវណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យនៃខន្ធ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។
នីវណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត។ សហជាត
គឺពួកនីវណសម្បយុត្តក្នុងផង ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។
ឯបច្ឆាជាត គឺពួកនីវណសម្បយុត្តក្នុងផង ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ នីវណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវណសម្បយុត្តធម៌ផង
នៃនីវណវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ១ ជានីវណសម្បយុត្ត

ជាបច្ច័យនៃខន្ធនាផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធធ
 ជាបច្ច័យនៃខន្ធធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌
 ជាបច្ច័យនៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត
 បច្ចាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ។ សេចក្តីបំប្រួញ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌
 ជាបច្ច័យនៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺបុគ្គល
 នូវចត្ត ...ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះវត្ថុ រាគៈ ទិដ្ឋិ វិចិត្រា ឧទ្ធច្ចៈ
 និងទោមនស្សកើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវហេតុនោះ វត្ថុ
 ជាបច្ច័យនៃពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ក្តី
 នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
 បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។ សហជាត គឺខន្ធទ ជានីវរណសម្បយុត្តផង
 វត្ថុផង ជាបច្ច័យនៃខន្ធនា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធធផង វត្ថុផង
 ជាបច្ច័យនៃខន្ធធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ក្តី
 នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
 បានដល់សហជាត បច្ចាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ។ សហជាត
 គឺពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធផង ពួកមហាភូតផង
 ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ បច្ចាជាត
 គឺពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធផង កតទ្ធិដ្ឋានអាហារផង ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ
 ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ចាជាត គឺពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធផង រូបជីវិតិទ្រិយផង
 ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។

- [២១៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤
- ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤
- ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥
- ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៧
- ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២
- ក្នុងបច្ចាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ

មានវារៈ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៤
ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ
មានវារៈ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣
ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ
មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៧។

[២២០] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ផង
នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។
នីវរណសម្បយុត្តធម៌ក្តី នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ក្តី
នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ។

[២២១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៧
ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៧

ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ	មានវារៈ៧	ក្នុងនសហជាតប្បដ្ឋយ	មានវារៈ៥
ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ	មានវារៈ៥	ក្នុងននិស្សយប្បដ្ឋយ	មានវារៈ៥
ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ	មានវារៈ៧	ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ	មានវារៈ៦
ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ	មានវារៈ៧	ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ	មានវារៈ៥
ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ	មានវារៈ៤	ក្នុងនោអត្ថិប្បដ្ឋយ	មានវារៈ៤
ក្នុងនោនត្ថិប្បដ្ឋយ	មានវារៈ៧	ក្នុងនោវិគតប្បដ្ឋយ	មានវារៈ៧
ក្នុងនោអវិគតប្បដ្ឋយ	មានវារៈ៤។		

[២២២] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
 ...ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងនអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤
 ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ២
 ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤
 ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ២
 ក្នុងនោនត្ថិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងនោវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤។

[២២៣] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
 ...ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ការរាប់ជាអនុលោម បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ
 ក្នុងនអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៧។

ចប់ និវរណសម្បយុត្តទុកៈ។

និវរណនិវរណិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២២៤] ធម៌ជានិវរណៈ និងជានិវរណិយៈ អាស្រ័យនូវធម៌ជានិវរណៈ
 និងជានិវរណិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺថិនមិទ្ធនិវរណៈ
 ឧទ្ធច្ចនិវរណៈ និងអវិជ្ជានិវរណៈ អាស្រ័យនូវកាមច្ចន្តនិវរណៈ។ ការរាប់ទាំងអស់
 បណ្ឌិតគប្បីចែកយ៉ាងនេះចុះ។ ប្រហែលគ្នានឹងនិវរណទុកៈដែរ
 ឥតមានការធ្វើឲ្យផ្សេងគ្នាឡើយ។

បញ្ហាវារៈ

[២២៥] ធម៌ជានិរវណៈ និងជានិរវណិយៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ជានិរវណៈ
និងជានិរវណិយៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុជានិរវណៈ និងជានិរវណិយៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកនិរវណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ។ ធម៌ជានិរវណៈ
និងជានិរវណិយៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ជានិរវណិយៈ និងជានិរវណៈ
ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុជានិរវណៈ និងជានិរវណិយៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយហេតុប្បច្ច័យ។ ធម៌ជានិរវណៈ និងជានិរវណិយៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ជានិរវណៈ
និងជានិរវណិយៈផង នៃធម៌ជានិរវណិយៈ និងជានិរវណៈផង
ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុជានិរវណៈ និងជានិរវណិយៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកនិរវណៈផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ។ ធម៌ជានិរវណិយៈ
និងជានិរវណៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ជានិរវណិយៈ និងជានិរវណៈ
ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុជានិរវណិយៈ និងជានិរវណៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានបដិសន្ធិ។

[២២៦] ធម៌ជានិរវណៈ និងជានិរវណិយៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ជានិរវណៈ
និងជានិរវណិយៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺពួកនិរវណៈ កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកនិរវណៈ។ មូល បណ្ឌិតគប្បីសួរផងចុះ ពួកខន្ធជានិរវណិយៈ
និងជានិរវណៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកនិរវណៈ។ មូល
បណ្ឌិតគប្បីសួរផងចុះ ពួកនិរវណៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកនិរវណៈ។ ធម៌ជានិរវណិយៈ និងជានិរវណៈ
ជាបច្ច័យនៃធម៌ជានិរវណិយៈ និងជានិរវណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺបុគ្គល
នូវទាន ...នូវសីល ...ធ្វើនូវឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណានូវឧបោសថកម្មនោះ
ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ទិដ្ឋិ វិចិត្រា ឧទ្ធច្ចៈ និងទោមនស្ស កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវហេតុនោះ (នូវពួកអំពើ) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន

...អំពើឃាត ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណានូវគោត្រភូ នូវវោទានៈ ...នូវពួកកិលេស
ដែលខ្លួនលះបង់ហើយ ...នូវពួកកិលេសដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ
...នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនដកឡើងព្រមហើយ ក្នុងកាលមុន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ
...នូវពួកខន្ធជានីវណិយៈ និងជានោនីវណៈ ថាមិនទៀង ...ឃើញច្បាស់ ត្រេកអរ
រីករាយ។ ហេ។ ទោមនស្ស ...ដោយទិព្វចក្ខុ ...ការនឹករំពឹង (មាន) ត្រឹមណា
បណ្ឌិតត្រូវធ្វើត្រឹមណោះ។ ធម៌ជានីវណិយៈ និងជានោនីវណៈ
ជាបច្ច័យនៃធម៌ជានីវណៈ និងជានីវណិយៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺនូវទាន
...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម ... (នូវពួកអំពើ) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន
...អំពើឃាត ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...បុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ
ចំពោះពួកខន្ធជានីវណិយៈ និងជានោនីវណៈ រាគៈ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ចា ឧទ្ធច្ចៈ
និងទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវហេតុនោះ។ ធម៌ជានីវណិយៈ
និងជានោនីវណិយៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ជានីវណៈ និងជានីវណិយៈផង
នៃធម៌ជានីវណិយៈ និងជានោនីវណៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺនូវទាន
...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម ... (នូវពួកអំពើ) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន
...អំពើឃាត ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...បុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ
ចំពោះពួកខន្ធជានីវណិយៈ និងជានោនីវណៈ ពួកនីវណៈក្តី
ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវហេតុនោះ។
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើនូវវារៈទាំងពង្សនៃយ៉ាងនេះចុះ។
អធិបតិប្បច្ច័យប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ។ សូម្បីបុរេជាតិប្បច្ច័យ
ក៏ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ។ បណ្ឌិតមិនត្រូវធ្វើនូវលោកុត្តរៈ
ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យឡើយ។ សេចក្តីបំប្រួញ។ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារយ៉ាងនេះចុះ។
នីវណទុកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីពិចារណា ហើយធ្វើយ៉ាងនោះចុះ។

ចប់ នីវណនីវណិយទុកៈ

នីវណនីវណសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២២៧] ធម៌ជានិរវណៈ និងជានិរវណសម្បយុត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ជានិរវណៈ
និងជានិរវណសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺថីនមិទ្ធនិរវណៈ
ឧទ្ធច្ចនិរវណៈ និងអវិជ្ជានិរវណៈ អាស្រ័យនូវកាមច្ចន្តនិរវណៈ និរវណៈទាំងអស់
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។ ធម៌ជានិរវណសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈ
អាស្រ័យនូវធម៌ជានិរវណៈ និងជានិរវណសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកសម្បយុត្តកក្កន្ត អាស្រ័យនូវពួកនិរវណៈ។ ធម៌ជានិរវណៈ
និងជានិរវណសម្បយុត្តក្តី ជានិរវណសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈក្តី
អាស្រ័យនូវធម៌ជានិរវណៈ និងជានិរវណសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺថីនមិទ្ធនិរវណៈ ឧទ្ធច្ចនិរវណៈ អវិជ្ជានិរវណៈ
និងពួកសម្បយុត្តកក្កន្ត អាស្រ័យនូវកាមច្ចន្តនិរវណៈ
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។ ធម៌ជានិរវណសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈ
អាស្រ័យនូវធម៌ជានិរវណសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា អាស្រ័យនូវខន្ធទ ជានិរវណសម្បយុត្ត
និងជានោនិរវណៈ នូវខន្ធធ...។ ធម៌ជានិរវណៈ និងជានិរវណសម្បយុត្ត
អាស្រ័យនូវធម៌ជានិរវណៈសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកនិរវណៈ អាស្រ័យនូវពួកខន្ធជានិរវណសម្បយុត្ត
និងជានោនិរវណៈ។ ធម៌ជានិរវណៈ និងជានិរវណសម្បយុត្តក្តី ជានិរវណសម្បយុត្ត
និងជានោនិរវណៈក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ជានិរវណសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាផង ពួកនិរវណៈផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ
ជានិរវណសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈ នូវខន្ធធ...។ ធម៌ជានិរវណៈ
និងជានិរវណសម្បយុត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ជានិរវណៈ និងជានិរវណសម្បយុត្តផង
ជានិរវណសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺថីនមិទ្ធនិរវណៈ ឧទ្ធច្ចនិរវណៈ អវិជ្ជានិរវណៈ អាស្រ័យនូវកាមច្ចន្តនិរវណៈផង
នូវពួកសម្បយុត្តកក្កន្តផង បណ្ឌិត (គប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។
ធម៌ជានិរវណសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈ អាស្រ័យនូវធម៌ជានិរវណៈ

និងជានិរណសម្បយុត្តផង ជានិរណសម្បយុត្ត និងជានោនិរណៈផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា អាស្រ័យនូវខន្ធទ ជានិរណសម្បយុត្ត
និងជានោនិរណៈផង នូវពួកនិរណៈផង នូវខន្ធធ្ម...។ ធម៌ជានិរណៈ
និងជានិរណសម្បយុត្តក្តី ជានិរណសម្បយុត្ត និងជានោនិរណៈក្តី
អាស្រ័យនូវធម៌ ជានិរណៈ និងជានិរណសម្បយុត្តផង ជានិរណសម្បយុត្ត
និងជានោនិរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនា
ជាថិនមិទ្ធនិរណៈ ឧទ្ធច្ចនិរណៈ និងជាអវិជ្ជានិរណៈ អាស្រ័យនូវខន្ធទ
ជានិរណសម្បយុត្ត និងជានោនិរណៈផង នូវកាមច្ចន្តនិរណៈផង នូវខន្ធធ្ម
...បណ្ឌិត (គប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ។ សេចក្តីបំប្រួញ។

[២២៨] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងបដ្ឋយទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩
ក្នុងកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអាហារប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិតតប្បដ្ឋយ
មានវារៈ៩។

[២២៩] ធម៌ជានិរណៈ និងជានិរណសម្បយុត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ជានិរណៈ
និងជានិរណសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺអវិជ្ជានិរណៈ
អាស្រ័យនូវវិចិកិច្ចានិរណៈ អវិជ្ជានិរណៈ អាស្រ័យនូវឧទ្ធច្ចនិរណៈ។
ធម៌ជានិរណៈ និងជានិរណសម្បយុត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ជានិរណសម្បយុត្ត
និងជានោនិរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺអវិជ្ជានិរណៈ
អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ។
ធម៌ជានិរណៈ និងជានិរណសម្បយុត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ជានិរណៈ
និងជានិរណសម្បយុត្តផង ជានិរណសម្បយុត្ត និងជានោនិរណៈផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺអវិជ្ជានិរណៈ
អាស្រ័យនូវវិចិកិច្ចានិរណៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង អវិជ្ជានិរណៈ
អាស្រ័យនូវឧទ្ធច្ចនិរណៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង។ សេចក្តីបំប្រួញ។ [២៣០]
ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩

ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

[២៣១] ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ។ សេចក្តីបំប្រួញ។
...ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

[២៣២] ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
...ក្នុងអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៣ ក្នុងមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងអវិភតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។ សហជាតវារៈក្តី បច្ច័យវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី
សំសង្កវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈយ៉ាងនេះដែរ
មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងគ្នាទេ។

បញ្ហាវារៈ

[២៣៣] ធម៌ជានិវរណៈ និងជានិវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យនៃធម៌ជានិវរណៈ
និងជានិវរណសម្បយុត្ត ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកហេតុជានិវរណៈ
និងជានិវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកនិវរណៈ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។
ធម៌ជានិវរណៈ និងជានិវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យនៃធម៌ជានិវរណសម្បយុត្ត
និងជានិវរណៈ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកហេតុជានិវរណៈ
និងជានិវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យនៃពួកនិវរណសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។ ធម៌ជានិវរណៈ និងជានិវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យនៃធម៌
ជានិវរណៈ និងជានិវរណសម្បយុត្តផង ជានិវរណសម្បយុត្ត និងជានិវរណៈផង
ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកហេតុជានិវរណៈ និងជានិវរណសម្បយុត្ត
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកនិវរណៈផង ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។

[២៣៤] ធម៌ជានិវរណៈ និងជានិវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យនៃធម៌ជានិវរណៈ
និងជានិវរណសម្បយុត្ត ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺពួកនិវរណៈ កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកនិវរណៈ។ មូល បណ្ឌិតគប្បីសួរផងចុះ

ពួកខន្ធជានិវរណសម្បយុត្ត និងជានោនិវរណៈ កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកនិវរណៈ។ មូល បណ្ឌិតគប្បីស្រឡាវចុះ ពួកនិវរណៈក្តី
ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកនិវរណៈ។
ធម៌ជានិវរណសម្បយុត្ត និងជានោនិវរណៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជានិវរណសម្បយុត្ត
និងជានោនិវរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធជានិវរណសម្បយុត្ត
និងជានោនិវរណៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកខន្ធជានិវរណសម្បយុត្ត
និងជានោនិវរណៈ។ មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិតគប្បីស្រឡាវចុះ។ ពួកនិវរណៈ
កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកខន្ធជានិវរណសម្បយុត្ត និងជានោនិវរណៈ។
ពួកនិវរណក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវពួកខន្ធជានិវរណសម្បយុត្ត និងជានោនិវរណៈ។ ធម៌ជានិវរណៈ
និងជានិវរណសម្បយុត្តក្តី ជានិវរណសម្បយុត្ត និងជានោនិវរណៈក្តី
ជាបច្ច័យនៃធម៌ជានិវរណៈ និងជានិវរណសម្បយុត្ត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
គឺមានវារៈ៣។

[២៣៥] ធម៌ជានិវរណៈ និងជានិវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យនៃធម៌ជានិវរណៈ
និងជានិវរណសម្បយុត្ត ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ។
វារៈទាំង៣ បានដល់គរុការម្ពណ៍ហ្នឹងឯង។ ធម៌ជានិវរណសម្បយុត្ត
និងជានោនិវរណៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជានិវរណសម្បយុត្ត និងជានោនិវរណៈ
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ។
អារម្មណាធិបតិ គឺពួកខន្ធជានិវរណសម្បយុត្ត និងជានោនិវរណៈ កើតឡើង
ព្រោះធ្វើនូវពួកខន្ធជានិវរណសម្បយុត្ត និងជានោនិវរណៈ ឲ្យជាទីគោរព។
ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិ ជានិវរណសម្បយុត្ត និងជានោនិវរណៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ មូលទាំងឡាយ
បណ្ឌិតគប្បីស្រឡាវចុះ។ ពួកនិវរណៈ កើតឡើង
ព្រោះធ្វើនូវពួកខន្ធជានិវរណសម្បយុត្ត និងជានោនិវរណៈ ឲ្យជាទីគោរព
សហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិ ជានិវរណសម្បយុត្ត និងជានោនិវរណៈ

ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកនិរវណៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ ពួកនិរវណៈក្តី
ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវពួកខន្ធជានិរវណសម្បយុត្ត
និងជានោនិរវណៈ ឲ្យជាទីគោរព សហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិ ជានិរវណសម្បយុត្ត
និងជានោនិរវណៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកនិរវណៈផង
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ ធម៌ជានិរវណៈ និងជានិរវណសម្បយុត្តក្តី
ជានិរវណសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជានិរវណៈ
និងជានិរវណសម្បយុត្ត ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណធិបតិ។
គឺមានវារៈ៣។

[២៣៦] ជាបច្ច័យ ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ អារជ្ជនៈក្តី វុដ្ឋានៈក្តី មិនមានទេ
(ពួកខន្ធ) មុនៗ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ចុះ។ ជាបច្ច័យ
ដោយសមនន្តរឫប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតឫប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។
ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញឫប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយឫប្បច្ច័យ
មានវារៈ៩។ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយឫប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ដូចគ្នានឹងអារម្មណឫប្បច្ច័យដែរ វិភង្គ មិនមានទេ។ ជាបច្ច័យ
ដោយអាសេវនឫប្បច្ច័យ។

[២៣៧] ធម៌ជានិរវណសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈ
ជាបច្ច័យនៃធម៌ជានិរវណសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈ ដោយកម្មឫប្បច្ច័យ
គឺចេតនា ជានិរវណសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មឫប្បច្ច័យ។ មូលទាំងឡាយ
បណ្ឌិតគប្បីសួរចុះ។ ចេតនា ជានិរវណសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកនិរវណៈ ដោយកម្មឫប្បច្ច័យ។ ចេតនា
ជានិរវណសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកនិរវណៈផង ដោយកម្មឫប្បច្ច័យ។

[២៣៨] ធម៌ជានិរវណសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ជានិរវណសម្បយុត្ត និងជានោនិរវណៈ ដោយអាហារឫប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣។

ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤។ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤។ ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤។ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤។ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤។

[២៣៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤។

[២៤០] ធម៌ជានិវរណៈ និងជានិវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជានិវរណៈ និងជានិវរណសម្បយុត្ត ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ វារៈទាំង៩ បណ្ឌិតកប្បិប្រែត្រឡប់ក្នុងបទទាំង៣យ៉ាងនេះចុះ។

[២៤១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤។

[២៤២] ក្នុងនអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។

[២៤៣] ក្នុងអារម្មណ៍ប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
...ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិតត្រូវធ្វើចុះ។
...ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។

ចប់ នីវរណនីវរណសម្បយុត្តទុកៈ។

នីវរណវិប្បយុត្តនីវរណិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៤៤] ធម៌ជានីវរណវិប្បយុត្ត និងជានីវរណិយៈ អាស្រ័យនូវធម៌ជានីវរណវិប្បយុត្ត
និងជានីវរណិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ ខន្ធតាផង
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ ជានីវរណវិប្បយុត្ត និងជានីវរណិយៈ
នូវខន្ធធ ...បដិសន្ធិ។ សេចក្តីបំប្រួញ។ លោកិយទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈយ៉ាងណា
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនោះដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងៗគ្នាឡើយ។

ចប់ នីវរណវិប្បយុត្តនីវរណិយទុកៈ

បរាមាសទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៤៥] នោបរាមាសធម៌ អាស្រ័យនូវបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
អាស្រ័យនូវបរាមាសៈ។ នោបរាមាសធម៌ អាស្រ័យនូវនោបរាមាសធម៌
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធតាផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
អាស្រ័យនូវខន្ធទ មិនមែនជាបរាមាសៈ នូវខន្ធធ ...បដិសន្ធិ
ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ពួកមហាភូត។ បរាមាសធម៌
អាស្រ័យនូវនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺបរាមាសៈ
អាស្រ័យនូវពួកនោបរាមាសក្ខន្ធក្តី បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី
អាស្រ័យនូវនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធតាផង
បរាមាសៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ មិនមែនជាបរាមាសៈ
នូវខន្ធធ...។ នោបរាមាសធម៌ អាស្រ័យនូវបរាមាសធម៌ផង

នូវនោបរាមាសធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាគ្គី
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវខន្ធទ មិនមែនជាបរាមាសផង នូវបរាមាសផង
នូវខន្ធធ...។

[២៤៦] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥
ក្នុងបដ្ឋយទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៥ ក្នុងវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥។

[២៤៧] នោបរាមាសធម៌ អាស្រ័យនូវនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាគ្គី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវខន្ធទ
ជាអហេតុកៈ មិនមែនជាបរាមាសៈ នូវខន្ធធ ...អហេតុកប្បដ្ឋិសន្តិ
ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ
អាស្រ័យនូវពួកខន្ធទ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ។

[២៤៨] នោបរាមាសធម៌ អាស្រ័យនូវបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះនអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវបរាមាសៈ។
នោបរាមាសធម៌ អាស្រ័យនូវនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះនអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ
អាស្រ័យនូវពួកខន្ធទមិនមែនជាបរាមាសៈ។ នោបរាមាសធម៌
អាស្រ័យនូវបរាមាសធម៌ផង នូវនោបរាមាសធម៌ផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះនអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវបរាមាសផង
នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង។

[២៤៩] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥
ក្នុងនបច្ចាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥
ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥

ក្នុងនអាហារប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
 ក្នុងនឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
 ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥
 ក្នុងនោនត្ថិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិតតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។[២៥០]
 ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ ...ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ៥ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនោនត្ថិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនោវិតតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។

[២៥១] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ ...ក្នុងនអនន្តរប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ១ ក្នុងនអវិតតប្បដ្ឋយ មានវារៈ១។
 ឯសហជាតវារៈ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ។

បច្ច័យវារៈ

[២៥២] នោបរាមាសធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
 ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសៈ។ នោបរាមាសធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនោបរាមាសធម៌
 ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពាផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
 ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ្វ មិនមែនជាបរាមាសៈ នឹងខន្ធទ្វ ...បដិសន្ធិ
 ដរាបដល់ពួកមហាភូតខាងក្នុង ពួកនោបរាមាសក្ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ។
 បរាមាសធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
 គឺបរាមាសៈ ពឹងផ្អែកនឹងពួកនោបរាមាសក្ខន្ធ បរាមាសៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ។
 បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី ពឹងផ្អែកនឹងនោបរាមាសធម៌
 ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពាផង បរាមាសៈផង
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ្វ មិនមែនជាបរាមាសៈ នឹងខន្ធទ្វ
 ...បរាមាសៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកមហាភូត
 បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ។ នោបរាមាសធម៌

ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសធម៌ផង និងនោបរាមាសធម៌ផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពាក្ខិ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្ខិ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ
មិនមែនជាបរាមាសផង និងបរាមាសផង និងខន្ធធ ...ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសផង និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសផង និងពួកមហាក្ខតផង ពួកខន្ធមិនមែនជាបរាមាស
ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសផង និងវត្ថុផង។ សេចក្តីបំប្រួញ។

[២៥៣] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥
ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងបដ្ឋយទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៥
ក្នុងវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥។

[២៥៤] នោបរាមាសធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពាក្ខផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទ
មិនមែនជាបរាមាស ជាអហេតុកៈ និងខន្ធធ ...អហេតុកប្បដិសន្ធិ
ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ
ពឹងផ្អែកនឹងកាយាយតនៈ ពួកខន្ធមិនមែនជាបរាមាស ជាអហេតុកៈ
ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្នៈ
ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧទ្ធច្នៈផង
និងវត្ថុផង។ សេចក្តីបំប្រួញ។

[២៥៥] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។ហេ។
ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥
ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥
នកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនអាហារប្បដ្ឋយ
មានវារៈ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣

ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បថ្នយ មានវារៈ៥ ក្នុងនោនត្តិប្បថ្នយ មានវារៈ៣
ក្នុងនោវិតតប្បថ្នយ មានវារៈ៣។

[២៥៦] ក្នុងនអារម្មណប្បថ្នយ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បថ្នយ
...ក្នុងនអធិបតិប្បថ្នយ មានវារៈ៥។

បណ្ឌិតគប្បីធ្វើក្នុងបថ្នយទាំងអស់យ៉ាងនេះចុះ។

[២៥៧] ក្នុងអារម្មណប្បថ្នយ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បថ្នយ ... ក្នុងអវិតតប្បថ្នយ
មានវារៈ១។

និស្សយវារៈ ប្រហែលគ្នានឹងបច្ចយវារៈដែរ។

សំសង្ការៈ

[២៥៨] នោបរាមាសធម៌ លាយឡំនឹងបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បថ្នយ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ លាយឡំនឹងបរាមាសៈ។ បញ្ហា៥
ក្នុងអរូប បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះដែរ។

សំសង្ការៈក្តី សម្បយុត្តកក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ។

បញ្ហាវារៈ

[២៥៩] នោបរាមាសធម៌ ជាបថ្នយនៃនោបរាមាសធម៌ ដោយហេតុប្បថ្នយ
គឺពួកហេតុមិនមែនជាបរាមាសៈ ជាបថ្នយនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បថ្នយ។ នោបរាមាសធម៌
ជាបថ្នយនៃបរាមាសធម៌ ដោយហេតុប្បថ្នយ គឺពួកហេតុមិនមែនជាបរាមាសៈ
ជាបថ្នយនៃបរាមាសៈ ដោយហេតុប្បថ្នយ។ នោបរាមាសធម៌
ជាបថ្នយនៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង ដោយហេតុប្បថ្នយ
គឺពួកហេតុមិនមែនជាបរាមាសៈ ជាបថ្នយនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃបរាមាសៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បថ្នយ។

[២៦០] បរាមាសធម៌ ជាបថ្នយនៃបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណប្បថ្នយ
គឺបរាមាសៈ ប្រារព្ធនូវបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង។ មូលទាំងឡាយ
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ។ ពួកខន្ធមិនមែនជាបរាមាសៈ ប្រារព្ធនូវបរាមាសៈ

ទើបកើតឡើង។ បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ប្រារព្ធនូវបរាមាសៈ
ទើបកើតឡើង។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌
ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺបុគ្គល នូវទាន ...នូវសីល ...ធ្វើនូវឧបោសថកម្ម
ហើយពិចារណានូវអំពើនោះ ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ វិចិត្រា ឧទ្ធច្ចៈ
និងទោមនស្សកើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវអំពើនោះ (នូវអំពើទាំងឡាយ)
ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ...ចេញអំពីឈាន (ពិចារណា) នូវឈាន
...ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ហើយពិចារណានូវមគ្គ ពិចារណានូវផល
ពិចារណានូវព្រះនិព្វាន ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃគោត្រភូ វេទានៈ មគ្គ ផល
និងអារ្យដួនៈ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ (ពិចារណា)
នូវពួកកិលេសមិនមែនជាបរាមាសៈ ដែលលះបង់ហើយ
...នូវពួកកិលេសដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ...ក្នុងកាលមុន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...
(ព្រះអរិយៈ) ពិចារណាឃើញនូវពួកខន្ធមិនមែនជាបរាមាសៈ ថាមិនទៀង
ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ វិចិត្រា ឧទ្ធច្ចៈ និងទោមនស្សកើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវហេតុនោះ (ព្រះអរិយៈ) ឃើញនូវរូបដោយទិព្វចក្ខុ
ព្រះសំឡេងដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គល
អ្នកប្រកបដោយនោបរាមាសចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ
អាកាសានញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ញាយតនៈ អាកិញ្ញញ្ញាយតនៈ
(ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ
ផោដ្ឋញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ពួកខន្ធមិនមែនជាបរាមាសៈ
ជាបច្ច័យនៃឥទ្ធិវិធាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ
យថាកម្មបគញ្ញាណ អនាគតំសញ្ញាណ និងការពិចារណា ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ។
នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺនូវទាន
...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម ...ត្រេកអរ រីករាយ និងអំពើនោះ ទិដ្ឋិកើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវអំពើនោះ ក្នុងកាលមុន ...អំពីឈាន...។ បេ។ នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ
...ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកខន្ធមិនមែនជាបរាមាសៈ ទិដ្ឋិ

ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ...។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ផង
នៃនោបរាមាសធម៌ផង ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺនូវទាន ...នូវសីល
...នូវឧបោសថកម្ម ...ត្រេកអរ រីករាយ និងអំពើនោះ បរាមាសៈក្តី
ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវអំពើនោះ ក្នុងកាលមុន
...អំពើឈាន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...ត្រេកអរ រីករាយ
ចំពោះពួកខន្ធមិនមែនជាបរាមាសៈ បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី
កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ។ បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺប្រារព្ធនូវបរាមាសៈផង
នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ...មានវារៈ៣។

[២៦១] បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
គឺបរាមាសៈ (កើតឡើង) ព្រោះធ្វើនូវបរាមាសៈឲ្យជាទីគោរព
បានដល់អារម្មណ៍ធិបតិហ្នឹងឯង បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យមានវារៈ៣ចុះ។
នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍ធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ។ អារម្មណ៍ធិបតិ គឺនូវទាន
...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម ...បុគ្គលពិចារណា ត្រេកអរ រីករាយ
ព្រោះធ្វើនូវកុសលកម្មនោះ ឲ្យជាទីគោរព រាគៈកើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវកុសលនោះ
ឲ្យជាទីគោរព ក្នុងកាលមុន ...អំពើឈាន ...ពួកអរិយៈចេញអំពីមគ្គ
ហើយធ្វើនូវមគ្គឲ្យជាទីគោរព ...នូវផលឲ្យជាទីគោរព
...នូវព្រះនិព្វានឲ្យជាទីគោរព ...ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ
និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...បុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ
ព្រោះធ្វើនូវពួកខន្ធមិនមែនជាបរាមាសៈ ឲ្យជាទីគោរព រាគៈកើតឡើង
ព្រោះធ្វើនូវអំពើនោះឲ្យជាទីគោរព។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិ
មិនមែនជាបរាមាសៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ នោបរាមាសធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍ធិបតិ

និងសហជាតាធិបតី។ អារម្មណ៍ធិបតី គឺនូវទាន ...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម
...ក្នុងកាលមុន ...អំពីឈាន...។ បេ។ នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...បុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ
ព្រោះធ្វើនូវពួកខន្ធមិនមែនជាបរាមាសៈឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិកើតឡើង
ព្រោះធ្វើនូវអំពើនោះ ឲ្យជាទីគោរព...។ បេ។ ឯសហជាតាធិបតី គឺអធិបតី
មិនមែនជាបរាមាសៈ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសៈ ដោយអធិបតីប្បច្ច័យ។
នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង
ដោយអធិបតីប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍ធិបតី និងសហជាតាធិបតី។
អារម្មណ៍ធិបតី គឺនូវទាន ...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម ...ក្នុងកាលមុន
...អំពីឈាន...។ បេ។ នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...បុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ
ព្រោះធ្វើនូវពួកខន្ធមិនមែនជាបរាមាសៈ ឲ្យជាទីគោរព បរាមាសៈក្តី
ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវអំពើនោះ ឲ្យជាទីគោរព។
ឯសហជាតាធិបតី គឺអធិបតីមិនមែនជាបរាមាសៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃបរាមាសៈផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតីប្បច្ច័យ។ បរាមាសធម៌ក្តី
នោបរាមាសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ ដោយអធិបតីប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍ធិបតី គឺបរាមាសៈ ធ្វើនូវបរាមាសៈផង
នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ឲ្យជាទីគោរព ...មានវារៈ៣។
[២៦២] បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ
គឺបរាមាសៈមុនៗ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសៈក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ មូល
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ។ បរាមាសៈមុនៗ ជាបច្ច័យនៃពួកនោបរាមាសក្ខន្ធក្រោយៗ
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បរាមាសៈ ជាបច្ច័យនៃវុដ្ឋានៈ (ការចេញអំពីឈាន)
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ មូល បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ បរាមាសៈមុនៗ
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសៈក្រោយៗផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺពួកនោបរាមាសក្ខន្ធមុនៗ

ជាបច្ច័យនៃពួកនោបរាមាសក្នុងក្រោយៗ ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ អនុលោម
ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ។ មូលទាំងឡាយ
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ។ ពួកនោបរាមាសក្នុងមុនៗ
ជាបច្ច័យនៃបរាមាស:ក្រោយៗ ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ អារជ្ជន:
ជាបច្ច័យនៃបរាមាស: ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ។ ពួកនោបរាមាសក្នុងមុនៗ
ជាបច្ច័យនៃបរាមាស:ក្រោយៗផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង
ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ អារជ្ជន: ជាបច្ច័យនៃបរាមាស:ផង
នៃពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ។ បរាមាសធម៌ក្តី
នោបរាមាសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ
គឺបរាមាស:មុនៗផង ពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង ជាបច្ច័យនៃបរាមាស:ក្រោយៗ
ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ។ មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ។ បរាមាស:មុនៗក្តី
ពួកសម្បយុត្តកក្នុងក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកនោបរាមាសក្នុងក្រោយៗ
ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ បរាមាស:ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្នុងក្តី ជាបច្ច័យនៃវដ្តាន:
ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ។ បរាមាស:មុនៗក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្នុងក្តី
ជាបច្ច័យនៃបរាមាស:ក្រោយៗផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង
ដោយអនន្តរឫប្បច្ច័យ។ បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌
ដោយសមនន្តរឫប្បច្ច័យ។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺមានវារ:៥។
[២៦៣] បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ្ឌបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ ហេ។
បកតូបនិស្ស័យ គឺបរាមាស: ជាបច្ច័យនៃបរាមាស: ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។
មានវារ:៣។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ្ឌបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ
និងបកតូបនិស្ស័យ។ ហេ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសន្ធា
ហើយឲ្យនូវទាន។ ហេ។ ញ្ញងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង ដំឡើងនូវមាន:

នូវសីល...។ បេ។ នូវបញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ សេចក្តីប្រាថ្នា និងកាយិកសុខ
...អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យនូវទាន។ បេ។ ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង
សម្លាប់នូវសត្វ។ បេ។ បំបែកនូវសង្ឃ សទ្ធា។ បេ។ សេនាសនៈ
ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា។ បេ។ នៃបញ្ញា នៃរាគៈ។ បេ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ មគ្គ
និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ នោបរាមាសធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ
អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ បេ។ បកតូបនិស្ស័យ
គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល...។ បេ។ នូវបញ្ញា រាគៈ
សេចក្តីប្រាថ្នា និងកាយិកសុខ ...អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ហើយប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ
សទ្ធា។ បេ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។
នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ
និងបកតូបនិស្ស័យ។ បេ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា
ហើយប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល...។ បេ។ អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ហើយប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ
សទ្ធា។ បេ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ឧបនិស្ស័យទាំង៣
គឺបរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យនៃបរាមាសៈ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ មានវារៈ៣។

[២៦៤] នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍បុរេជាត និងវត្តបុរេជាត។ អារម្មណ៍បុរេជាត
គឺបុគ្គលពិចារណាឃើញនូវចក្ខុ ...នូវវត្ត ថាមិនទៀង ...ត្រេកអរ រីករាយ វិចិត្រ
ឧទ្ធច្ចៈ និងទោមនស្សកើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវហេតុនោះ
បុគ្គលឃើញនូវរូបដោយទិព្វចក្ខុ ឮនូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ
(ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ។

ឯវត្ថុបុរេជាតិ គឺចក្ខុយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ)
នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធមិនមែនជាបរាមាសៈ
ដោយបុរេជាតិប្បច្ច័យ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌
ដោយបុរេជាតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាតិ និងវត្ថុបុរេជាតិ។
អារម្មណបុរេជាតិ គឺបុគ្គល និងចក្ខុ ...ត្រេកអរ រិករាយនឹងវត្ថុ ទិដ្ឋិ (កើតឡើង)
ព្រោះប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ...។ ឯវត្ថុបុរេជាតិ គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃបរាមាសៈ
ដោយបុរេជាតិប្បច្ច័យ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ផង
នៃនោបរាមាសធម៌ផង ដោយបុរេជាតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាតិ
និងវត្ថុបុរេជាតិ។ អារម្មណបុរេជាតិ គឺបុគ្គល និងចក្ខុ ...ត្រេកអរ រិករាយ នឹងវត្ថុ
បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវហេតុនោះ។
ឯវត្ថុបុរេជាតិ គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃបរាមាសៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
ដោយបុរេជាតិប្បច្ច័យ។

[២៦៥] បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌ ដោយបច្ច័យជាតិប្បច្ច័យ
គឺវារៈទាំង៣ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យជាបច្ច័យជាតិ។ ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ
មានវារៈ៩។

[២៦៦] នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាតិ និងនានាខណិកៈ។ សហជាតិ គឺនោបរាមាសចេតនា
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ ឯនានាខណិកៈ គឺនោបរាមាសចេតនា
ជាបច្ច័យនៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ។
មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ។ នោបរាមាសចេតនា
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ នោបរាមាសចេតនា
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ។

[២៦៧] នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ១។ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣។ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣។ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣។

[២៦៨] បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ បានដល់ពួកអង្គនៃមគ្គ ជាបរាមាសៈ ...បញ្ហាទាំង៥ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៥។

[២៦៩] បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត។ សេចក្តីបំប្រួញ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត។ សេចក្តីបំប្រួញ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺវត្ត ជាបច្ច័យនៃបរាមាសៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺវត្តជាបច្ច័យនៃបរាមាសៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ។ បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត។ សេចក្តីបំប្រួញ។

[២៧០] បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត។ សហជាត គឺបរាមាសៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ ឯបច្ឆាជាត គឺបរាមាសៈ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ។ សេចក្តីបំប្រួញ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។

សហជាត គឺពួកនោបរាមាសក្នុង ជាបច្ច័យនៃបរាមាស: ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។
 ឯបុរេជាត គឺបុគ្គល និងចក្ខុ ...ត្រេកអរ រីករាយ និងវត្ថុ ទិដ្ឋិកើតឡើង
 ព្រោះប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ វត្ថុជាបច្ច័យនៃបរាមាស: ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។
 នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង
 ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត។ សហជាត
 គឺនោបរាមាសក្នុង១ ជាបច្ច័យនៃខន្ធពង នៃបរាមាសផង
 នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ ឯបុរេជាត គឺបុគ្គល និងចក្ខុ
 ...ត្រេកអរ រីករាយ និងវត្ថុ បរាមាស:ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្នុងក្តី កើតឡើង
 ព្រោះប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃបរាមាស:ផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង
 ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី
 ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាស: ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត
 បច្ច័យជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ។ សហជាត គឺនោបរាមាសក្នុង១ក្តី បរាមាស:ក្តី
 ជាបច្ច័យនៃខន្ធពង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធធ
 ...បរាមាស:ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្នុងក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺបរាមាស:ផង ពួកមហាភូតផង
 ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បរាមាស:ក្តី វត្ថុក្តី
 ជាបច្ច័យនៃពួកនោបរាមាសក្នុង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ បុរេជាត គឺបរាមាស:ក្តី
 ពួកសម្បយុត្តកក្នុងក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។
 ឯបច្ច័យជាត គឺបរាមាស:ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្នុងក្តី កពឡឡិដ្ឋាហារក្តី
 ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ បច្ច័យជាត
 គឺបរាមាស:ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្នុងក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប
 ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។

- [២៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
- ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
- ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥

ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៥
 ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣
 ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ
 មានវារៈ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៣
 ក្នុងតន្ត្រីប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ
 មានវារៈ៥ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៥
 ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ
 មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥។

[២៧២] បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌
 ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ។ បរាមាសធម៌
 ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
 ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ នោបរាមាសធម៌
 ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយតន្ត្រីប្បច្ច័យ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌
 ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។ នោបរាមាសធម៌
 ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
 ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។ បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី
 ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ

ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី
ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ។ បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។

[២៧៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៩
ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។

[២៧៤] ក្នុងនអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
...ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣
ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ១
ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។ បេ។ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៣
ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣
ក្នុងនោនតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។

[២៧៥] ក្នុងអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ
...ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ។
...ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥។

ចប់ បរាមាសទុកៈ

បរាមដ្ឋទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៧៦] បរាមដ្ឋធម៌ អាស្រ័យនូវបរាមដ្ឋធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
គឺខន្ធនក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវបរាមដ្ឋក្ខន្ធទ នូវខន្ធទ
...បដិសន្ធិដរាបដល់ពួកមហាក្ខតខាងក្នុង។ អាស្រ័យនូវបរាមដ្ឋធម៌...។

លោកិយទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈយ៉ាងណា បរាមដ្ឋទុកៈ
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនោះចុះ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងៗគ្នាឡើយ។

ចប់ បរាមដ្ឋទុកៈ។

បរាមាសសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៧៧] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យនូវបរាមាសសម្បយុត្តធម៌
 ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយគឺខន្ធនា អាស្រ័យនូវបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធទ
 នូវខន្ធធ...។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យនូវបរាមាសសម្បយុត្តធម៌
 ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 អាស្រ័យនូវពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធទ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ក្តី
 បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ក្តី អាស្រ័យនូវបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី
 អាស្រ័យនូវបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធទ នូវខន្ធធ...។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
 អាស្រ័យនូវបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាផង
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធទ នូវខន្ធធ
 ...ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ វត្ត អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធអាស្រ័យនូវវត្ត
 នូវមហាភូត១ ...បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យនូវបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ផង
 នូវបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
 គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធផង
 នូវពួកមហាភូតផង។ សេចក្តីបំប្រួញ។

[២៧៨] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បដ្ឋយ មានវារៈ២
 ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ២
 ក្នុងសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងសហជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥
 ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥
 ក្នុងឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ២
 ក្នុងអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងវិបាកប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥។ សេចក្តីបំប្រួញ។ ក្នុងមគ្គប្បដ្ឋយ

មានវារៈ៥ ក្នុងសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥
ក្នុងអត្ថិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនត្ថិប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងវិគតប្បដ្ឋយ
មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥។

[២៧៩] បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យនូវបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធនាផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
អាស្រ័យនូវបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធទ ជាអហេតុកៈ នូវខន្ធទ ...អហេតុកប្បដិសន្ធិ
ដរាបដល់ពួកអសញ្ញាសត្វ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧន្ធច្នៈ
អាស្រ័យនូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា ប្រកបដោយឧន្ធច្នៈ។

[២៨០] បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យនូវបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះនអាមម្ពណប្បដ្ឋយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប
អាស្រ័យនូវពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធទ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
អាស្រ័យនូវបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាមម្ពណប្បដ្ឋយ
គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធទ
ដរាបដល់ពួកអសញ្ញាសត្វ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
អាស្រ័យនូវបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ផង នូវបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាមម្ពណប្បដ្ឋយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប
អាស្រ័យនូវពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធទផង នូវពួកមហាក្ខតផង។
សេចក្តីបំប្រួញ។

[២៨១] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនអាមម្ពណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤
ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥
ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ ក្នុងនអាហារប្បដ្ឋយ
មានវារៈ១ ក្នុងនតន្ត្រិយប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ១

ក្នុងនមក្កប្បថ្នយ មានវារៈ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បថ្នយ មានវារៈ៣
ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បថ្នយ មានវារៈ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បថ្នយ មានវារៈ៣
ក្នុងនោវិតតប្បថ្នយ មានវារៈ៣។

[២៨២] ក្នុងនអារម្មណប្បថ្នយ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បថ្នយ
...ក្នុងនអធិបតិប្បថ្នយ មានវារៈ៥។

បណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ។

[២៨៣] ក្នុងអារម្មណប្បថ្នយ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បថ្នយ ...ក្នុងអវិតតប្បថ្នយ
មានវារៈ១។

ឯសហជាតវារៈ ក៏ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ។

បច្ចយវារៈ

[២៨៤] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្នយ គឺមានវារៈ៣ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ។
បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បថ្នយ គឺខន្ធនាផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធទ 1 និងខន្ធទ 2
...បដិសន្ធិដរាបដល់ពួកមហាភូតខាងក្នុង ពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធទ
ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្នយ គឺពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធទ
ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ក្តី បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ក្តី
ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្នយ
គឺពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធទ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ពឹងផ្អែកនឹងពួកមហាភូត។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ផង និងបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្នយ គឺខន្ធទ 3
ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធទ 1 ផង និងវត្ថុផង និងខន្ធទ 2...។

បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ផង
 និងបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្នយ
 គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធផង
 និងពួកមហាក្ខតផង។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ក្តី បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ក្តី
 ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ផង និងបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ផង
 ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បថ្នយ គឺខន្ធនា
 ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធទផង នឹងវត្ថុផង និងខន្ធធ
 ...ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធផង
 និងពួកមហាក្ខតផង។ សេចក្តីបំប្រែញ។

[២៨៥] ក្នុងហេតុប្បថ្នយ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បថ្នយ មានវារៈ៤
 ក្នុងអធិបតិប្បថ្នយ មានវារៈ៩ ក្នុងអនន្តរប្បថ្នយ មានវារៈ៤
 ក្នុងសមនន្តរប្បថ្នយ មានវារៈ៤ ក្នុងសហជាតប្បថ្នយ មានវារៈ៩
 ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បថ្នយ មានវារៈ៤ ក្នុងនិស្សយប្បថ្នយ មានវារៈ៩
 ក្នុងឧបនិស្សយប្បថ្នយ មានវារៈ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បថ្នយ មានវារៈ៤
 ក្នុងអាសេវនប្បថ្នយ មានវារៈ៤ ក្នុងកម្មប្បថ្នយ មានវារៈ៩ ក្នុងវិបាកប្បថ្នយ
 មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បថ្នយ មានវារៈ៩។ ហេ ក្នុងអវិគតប្បថ្នយ មានវារៈ៩។

[២៨៦] បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនហេតុប្បថ្នយ គឺខន្ធនាផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
 ពឹងផ្អែកនឹងបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធទ ជាអហេតុកៈ និងខន្ធធ
 ...អហេតុក្បដិសន្ធិ ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ
 ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខាយតនៈ និងកាយាយតនៈ ...ពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធទ
 ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា
 ប្រកបដោយឧន្ធច្នៈ ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធទ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ចា
 ប្រកបដោយឧន្ធច្នៈផង វត្ថុផង។

[២៨៧] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនសមនន្តរប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនឧបនិស្សយប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤
 ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩
 ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាហារប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
 ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនោនតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣
 ក្នុងនោវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣។

[២៨៨] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
 ...ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៩។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ។

[២៨៩] ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ ...ក្នុងនអវិគតប្បដ្ឋយ
 មានវារៈ១។ និស្សយវារៈ ក៏ប្រហែលគ្នានឹងបច្ចយវារៈដែរ។

សំសង្ការៈ

[២៩០] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ លាយឡំនឹងបរាមាសសម្បយុត្តធម៌
 ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ។

[២៩១] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនអារម្មណប្បដ្ឋយ មានវារៈ២
 ក្នុងនបច្ចយទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ២ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ១
 ក្នុងនអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ២។

[២៩២] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ២
 ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ២
 ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ២
 ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ២ ក្នុងនឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ១ ក្នុងនមគ្គប្បដ្ឋយ

មានវារៈ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ២។ ការរាប់ទាំង២យ៉ាងក្រៅនេះក្តី
សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ។

បញ្ហាវារៈ

[២៩៣] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកបរាមាសសម្បយុត្តហេតុ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។ មូលទាំងឡាយ
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ។ ពួកបរាមាសសម្បយុត្តហេតុ
ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។
ពួកបរាមាសសម្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បដ្ឋយ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បដ្ឋយ
គឺពួកបរាមាសវិប្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បដ្ឋយ គឺបដិសន្ធិ។

[២៩៤] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺបុគ្គលត្រេកអរ រិករាយ ចំពោះរាគៈ រាគៈកើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវរាគៈនោះ ត្រេកអរ រិករាយ ចំពោះពួកបរាមាសសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
រាគៈកើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺពួកព្រះអរិយៈ
ពិចារណានូវពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្តីលេស ដែលខ្លួនលះបង់ហើយ
ពិចារណានូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវកងកិលេស
ដែលពុះពោរហើយ ក្នុងកាលមុន ពិចារណាឃើញនូវពួកបរាមាសសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
ថាមិនទៀង ...ត្រេកអរ រិករាយ រាគៈ ដែលជាបរាមាសវិប្បយុត្ត វិចិត្តិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ
និងទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវហេតុនោះ
ដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គលដែលជាបរាមាសសម្បយុត្តសម្ព័ន្ធ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ
ពួកបរាមាសសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យនៃកិរិយា ពិចារណានូវចេតោបរិយញ្ញាណ

បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺនូវទាន ...នូវសីល ...ធ្វើនូវឧបោសថកម្ម
ហើយពិចារណានូវបុព្វកម្ម មានទានជាដើមនោះ ត្រេកអរ រីករាយ
(នឹងអំពើនោះ) រាគៈ ដែលជាបរាមាសវិប្បយុត្ត វិចិកិច្ចា ឧទ្ធច្ចៈ និងទោមនស្ស
កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវអំពើនោះ (នូវពួកអំពើ) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ
ក្នុងកាលមុន ...អំពើឈាន ...ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ហើយពិចារណានូវមគ្គ
នូវផល ...ពិចារណានូវព្រះនិព្វាន ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃគោត្រភូ វោទានៈ
មគ្គ ផល និងអារជ្ជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ (ពិចារណាឃើញ)
នូវពួកបរាមាសវិប្បយុត្តកិលេស ដែលខ្លួនលះបង់ហើយ ...នូវកងកិលេស
ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ ...ក្នុងកាលមុន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ
...នូវពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធវាមិនទៀង... ពិចារណាឃើញ ត្រេកអរ រីករាយ
បរាមាសវិប្បយុត្តរាគៈ វិចិកិច្ចា ឧទ្ធច្ចៈ និងទោមនស្ស កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវហេតុនោះ ឃើញនូវរូបដោយទិព្វចក្ខុ
ព្យនូវសំឡេងដោយទិព្វសោតធាតុ ស្គាល់នូវចិត្តរបស់បុគ្គល
ដែលជាបរាមាសវិប្បយុត្តចិត្តសមង្គី ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ
អាកាសានញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ញាយតនៈ អាកិញ្ញញ្ញាយតនៈ
(ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ រូបបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ
ផោដ្ឋញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ
ជាបច្ច័យនៃកិរិយាពិចារណានូវឥទ្ធិវិជញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ
បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺនូវទាន ...នូវសីល
...នូវឧបោសថកម្ម ...ក្នុងកាលមុន ...អំពើឈាន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ត្រេកអរ

រីករាយ ចំពោះពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ រាគៈកើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវហេតុនោះ។

[២៩៥] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ។
អារម្មណាធិបតិ គឺបុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើនូវរាគៈនោះ ឲ្យជាទីគោរព
រាគៈកើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវរាគៈនោះ ឲ្យជាទីគោរព ត្រេកអរ រីករាយ
ព្រោះធ្វើនូវពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព រាគៈកើតឡើង
ព្រោះធ្វើនូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព។ ឯសហជាតាធិបតិ
គឺបរាមាសសម្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធ
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ។ អារម្មណាធិបតិ
គឺបុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើនូវពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព
បរាមាសវិប្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវខន្ធនោះឲ្យជាទីគោរព។
ឯសហជាតាធិបតិ គឺបរាមាសសម្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ផង នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ផង
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺបរាមាសសម្បយុត្តាធិបតិ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ។
អារម្មណាធិបតិ គឺនូវទាន ...នូវសីល ...ធ្វើនូវឧបោសថកម្ម ធ្វើនូវបុញ្ញកម្ម
មានទានជាដើមនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ត្រេកអរ រីករាយ
បរាមាសវិប្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវអំពើនោះ ឲ្យជាទីគោរព
ក្នុងកាលមុន ...អំពីឈាន ...ពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ (ហើយធ្វើ) នូវមគ្គ

ឲ្យជាទីគោរព ...នូវផល ...នូវនិព្វាន ...ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃគោត្រភូ
វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...ត្រេកអរ រីករាយ
ព្រោះធ្វើនូវពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព បរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធៈ
កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព។ ឯសហជាតាធិបតិ
គឺបរាមាសវិប្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺនូវទាន ...នូវសីល ...ធ្វើនូវឧបោសថកម្ម
ហើយត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើនូវបុញ្ញកម្មនោះ ឲ្យជាទីគោរព
បរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវអំពើនោះ ឲ្យជាទីគោរព
ក្នុងកាលមុន ...អំពើឈាន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...ត្រេកអរ រីករាយ
ព្រោះធ្វើនូវពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព បរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធៈ
កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវអំពើនោះ ឲ្យជាទីគោរព។

[២៩៦] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធមុនៗ
ជាបច្ច័យនៃពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។
បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ
គឺពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យនៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។
បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ
គឺពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធមុនៗ
ជាបច្ច័យនៃពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធក្រោយៗ អនុលោមៈ
ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អារ្យជួនៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។ ជាបច្ច័យ
ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ។

[២៩៧] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៥។ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ
គឺមានវារៈ២។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៧។

[២៩៨] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ្ណបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ
និងបកត្តបនិស្ស័យ។ បេ។ ឯបកត្តបនិស្ស័យ គឺបរាមាសសម្បយុត្តរាគៈ ...មោហៈ
សេចក្តីប្រាថ្នា ...ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តរាគៈ មោហៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នា
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ្ណបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ។ បេ។
បកត្តបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវបរាមាសសម្បយុត្តរាគៈ
ហើយឲ្យនូវទាន។ បេ។ ញ្ញ្រងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង ដំឡើងនូវមានៈ។ បេ។
នូវបរាមាសសម្បយុត្តមោហៈ ...អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យនូវទាន
ញ្ញ្រងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងនូវមានៈ សម្លាប់នូវសត្វ។ បេ។
បំបែកនូវសង្ឃ បរាមាសសម្បយុត្តរាគៈ មោហៈ សេចក្តីប្រាថ្នា
ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា។ បេ។ នៃបញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ សេចក្តីប្រាថ្នា
កាយិកសុខ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ្ណបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ។ បេ។
ឯបកត្តបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ហើយឲ្យនូវទាន។ បេ។
ញ្ញ្រងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង ដំឡើងនូវមានៈ នូវសីល...។ បេ។ នូវបញ្ញា រាគៈ
និងមានៈ ...អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យនូវទាន។ បេ។
ញ្ញ្រងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង សម្លាប់នូវសត្វ។ បេ។ បំបែកនូវសង្ឃ នូវកាយិកសុខ
...អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យនូវទាន។ បេ។ បំបែកនូវសង្ឃ សទ្ធា។ បេ។ បញ្ញា
រាគៈ មានៈ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ និងសេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា បញ្ញា

រាគៈ មានៈ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ និងផលសមាបត្តិ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ។ ហេ
ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺរាគៈកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យនូវសទ្ធា នូវសីល។ ហេ
សេចក្តីប្រាថ្នា សទ្ធា (កើតឡើង) ព្រោះអាស្រ័យនូវសេនាសនៈ។ ហេ សេនាសនៈ
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តរាគៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នា
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។

[២៩៩] បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណ៍បុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត។
អារម្មណ៍បុរេជាត គឺនូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...មិនទៀង ...ពិចារណាឃើញ ត្រេកអរ
រីករាយ បរាមាសវិប្បយុត្តរាគៈ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ និងទោមនស្ស កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ឃើញនូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ព្យនូវសំឡេង
ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ
ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺចក្ខុយតនៈ
(ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ
វត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។
បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ
បានដល់អារម្មណ៍បុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត។ អារម្មណ៍បុរេជាត គឺបុគ្គល នឹងចក្ខុ
...ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ បរាមាសសម្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ។ ឯវត្ថុបុរេជាត
គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។

[៣០០] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ។ សេចក្តីបំប្រួញ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ។ សេចក្តីបំប្រួញ។

[៣០១] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ២។

[៣០២] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺបរាមាសសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ។ សហជាត
គឺបរាមាសសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ ឯនានាខណិកៈ គឺបរាមាសសម្បយុត្តចេតនា
ជាបច្ច័យនៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ មូល
បណ្ឌិតគប្បីសួរផងចុះ បរាមាសសម្បយុត្តចេតនា
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ។ សហជាត
គឺបរាមាសវិប្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ ឯនានាខណិកៈ
គឺបរាមាសវិប្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យនៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង
ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ ជាបច្ច័យ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ១។ ជាបច្ច័យ
ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៤។ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៤។
ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៤។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ
គឺមានវារៈ៤។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ២។

[៣០៣] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត។ សេចក្តីបំប្រួញ។
បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត។ សេចក្តីបំប្រួញ។
បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ

បានដល់បុរេជាតិ គឺវត្ត ជាបច្ច័យនៃពួកបរាមាសសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ។

[៣០៤] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺបរាមាសសម្បយុត្តកក្ខន្ធ១ ជាបច្ច័យនៃខន្ធនា
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធធ...។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ

គឺពួកបរាមាសសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ មូល បណ្ឌិតគប្បិធ្វើផងចុះ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ផង នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ផង
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺបរាមាសសម្បយុត្តកក្ខន្ធ១ ជាបច្ច័យនៃខន្ធនាផង
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌

ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតិ បុរេជាតិ
បច្ចាជាតិ អាហារ និងឥន្ទ្រិយ។ សេចក្តីបំប្រួញ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បុរេជាតិ គឺ នឹងចក្ក
...បុគ្គលត្រេកអរ វិករាយ នឹងវត្ត រាគៈ និងទិដ្ឋិកើតឡើង

ព្រោះប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ វត្តជាបច្ច័យនៃពួកបរាមាសសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ក្តី បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ក្តី
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតិ
និងបុរេជាតិ។ សហជាតិ គឺបរាមាសសម្បយុត្តកក្ខន្ធ១ក្តី វត្តក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធនា

ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធធ...។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ក្តី បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ក្តី
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតិ
បច្ចាជាតិ អាហារ និងឥន្ទ្រិយ។ សហជាតិ គឺពួកបរាមាសសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី
ពួកមហាក្ខតក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។ បច្ចាជាតិ

គឺពួកបរាមាសសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កពទ្ធិង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ

ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ឆាជាត គឺពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធក្តិ រូបជីវិតិទ្រ្ទិយក្តិ
ជាបច្ច័យនៃពួកកងត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ។

[៣០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៤
ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអនន្តរ្យប្បច្ច័យ មានវារៈ៤
ក្នុងសមនន្តរ្យប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥
ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៧
ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២
ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ
មានវារៈ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៤
ក្នុងឥទ្ធរិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ
មានវារៈ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣
ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិតតប្បច្ច័យ
មានវារៈ៤ ក្នុងអវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ៧។

[៣០៦] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ផង នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ផង
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌
ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥទ្ធរិយប្បច្ច័យ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌

ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ក្តី បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ក្តី
 ជាបច្ច័យនៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ក្តី បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ក្តី
 ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយតន្ត្រីយប្បច្ច័យ។

[៣០៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងនអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៧
 ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងនអនន្តរ្យប្បច្ច័យ មានវារៈ៧
 ក្នុងនសមនន្តរ្យប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងនសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥
 ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៥
 ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៦
 ក្នុងនបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៧
 ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៥
 ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤
 ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៧
 ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤។

[៣០៨] ក្នុងនអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
 ...ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអនន្តរ្យប្បច្ច័យ មានវារៈ៤
 ក្នុងនសមនន្តរ្យប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ២
 ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៤
 ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២
 ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤
 ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤។

[៣០៩] ក្នុងអារម្មណ៍ប្បដ្ឋយ មានវារៈ៤ ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ
...ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ៥ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ
...ក្នុងអវិគតប្បដ្ឋយ មានវារៈ៧។

ចប់ បរាមាសសម្បយុត្តទុកៈ។

បរាមាសបរាមដ្ឋទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៣១០] បរាមដ្ឋធម៌ និងនោបរាមាសធម៌ អាស្រ័យនូវបរាមាសធម៌
និងបរាមដ្ឋធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវបរាមាសៈ។ បរាមដ្ឋធម៌ និងនោបរាមាសធម៌
អាស្រ័យនូវបរាមដ្ឋធម៌ និងនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
គឺពួកខន្ធពក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យនូវបរាមដ្ឋធម៌
និងនោបរាមាសក្ខន្ធទ ១ នូវខន្ធទ ២ ...ដរាបដល់ពួកមហាភូតខាងក្នុង
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ។ បរាមាសធម៌ និងបរាមដ្ឋធម៌ អាស្រ័យនូវបរាមដ្ឋធម៌
និងនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺបរាមាសៈ
អាស្រ័យនូវពួកខន្ធជាបរាមដ្ឋៈ និងជានោបរាមាសៈ។ បរាមាសធម៌
និងបរាមដ្ឋធម៌ក្តី បរាមដ្ឋធម៌ និងនោបរាមាសធម៌ក្តី អាស្រ័យនូវបរាមដ្ឋធម៌
និងនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពក្តីផង
បរាមាសៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវបរាមដ្ឋក្ខន្ធទ
និងនោបរាមាសក្ខន្ធទ ១ នឹងខន្ធទ ២...។ បរាមដ្ឋធម៌ និងនោបរាមាសធម៌
អាស្រ័យនូវបរាមាសធម៌ និងបរាមដ្ឋធម៌ផង នូវបរាមដ្ឋធម៌
និងនោបរាមាសធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធពក្តីផង
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យនូវបរាមដ្ឋក្ខន្ធទ និងនោបរាមាសក្ខន្ធទ ១ផង
នូវបរាមាសៈផង នូវខន្ធទ ២...។ សេចក្តីបំប្រួញ។ វារៈទាំងអស់យ៉ាងណា
បរាមាសទុកៈ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនោះដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងគ្នាឡើយ

បញ្ហាវារៈ

[៣១១] បរាមដ្ឋធម៌ និងនោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមដ្ឋធម៌ និងនោបរាមាសធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកបរាមដ្ឋហេតុ និងពួកនោបរាមាសហេតុ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺបដិសន្ធិ។ បរាមដ្ឋធម៌ និងនោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ និងបរាមដ្ឋធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកបរាមដ្ឋហេតុ និងពួកនោបរាមាសហេតុ ជាបច្ច័យនៃបរាមាស: ដោយហេតុប្បច្ច័យ។ បរាមដ្ឋធម៌ និងនោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ និងបរាមដ្ឋធម៌ផង នៃបរាមដ្ឋធម៌ និងនោបរាមាសធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកបរាមដ្ឋហេតុ និងពួកនោបរាមាសហេតុ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃបរាមាស:ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ។

[៣១២] បរាមាសធម៌ និងបរាមដ្ឋធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ និងបរាមដ្ឋធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ៣ (បរាមដ្ឋទុកៈ) ប្រហែលគ្នានឹងបរាមាសទុកៈដែរ បណ្ឌិតគប្បីប្រារព្ធ ហើយធ្វើចុះ។ បរាមដ្ឋធម៌ និងនោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមដ្ឋធម៌ និងនោបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺនូវទាន ...នូវសីល ...ធ្វើនូវឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណា ត្រេកអរ រីករាយ នឹងអំពើនោះ រាគៈ វិចិត្រា ឧទ្ធច្នៈ និងទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវអំពើនោះ ក្នុងកាលមុន ...អំពើឈាន ...ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណានូវគោត្រភូ ពិចារណានូវវោទានៈ នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនលះបង់ហើយ ...នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ ...ក្នុងកាលមុន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...នូវពួកបរាមដ្ឋក្ខន្ធ និងពួកនោបរាមាសក្ខន្ធ ថាមិនទៀង ...ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គលឃើញនូវរូបដោយទិព្វចក្ខុ ដរាបដល់អារជ្ជនៈ មូលទាំងអស់ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ។ បរាមដ្ឋធម៌ និងនោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ និងបរាមដ្ឋធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺនូវទាន ...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម... ក្នុងកាលមុន ...អំពើឈាន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ ...ត្រេកអរ រីករាយ

ចំពោះពួកបរាមដ្ឋក្នុង និងពួកនោបរាមាសក្នុង ទិដ្ឋិកើតឡើង
ព្រោះប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ...។ បរាមដ្ឋធម៌ និងនោបរាមាសធម៌
ជាបច្ច័យនៃបរាមាសធម៌ និងនោបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺនូវទាន
...នូវសីល ...នូវឧបោសថកម្ម ...ក្នុងកាលមុន ...អំពីឈាន ...នូវចក្ខុ ...នូវវត្ថុ
...ពិចារណាឃើញ ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកបរាមដ្ឋក្នុង
និងពួកនោបរាមាសក្នុង ថាមិនទៀង ...បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្នុងក្តី
កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ។ សូម្បីក្នុងវារៈដទៃ
បណ្ឌិតក៏គប្បីប្រារព្ធវារៈទាំង៣ ហើយធ្វើយ៉ាងនេះដែរ។ ទុកៈនេះ
ប្រហែលគ្នានឹងបរាមាសទុកៈដែរ។ លោកុត្តរៈ
ដែលបណ្ឌិតមិនគប្បីបានក្នុងទុកៈណា ក៏មិនគប្បីធ្វើក្នុងទុកៈនោះ។

ចប់ បរាមាសបរាមដ្ឋទុកៈ។

បរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៣១៣] បរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋធម៌ អាស្រ័យបរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋធម៌
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធតាមង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
អាស្រ័យនូវបរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋក្នុង១ នូវខន្ធធ២...។
បរាមាសវិប្បយុត្តអបរាមដ្ឋធម៌ អាស្រ័យនូវបរាមាសវិប្បយុត្តអបរាមដ្ឋធម៌
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ។ សេចក្តីបំប្រួញ។
លោកិយទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈយ៉ាងណាមិញ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនោះចុះ
មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងៗគ្នាឡើយ។

ចប់ បរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋទុកៈ។

ចប់ អនុលោមទុកៈប្បដ្ឋាន ខាងដើម។

ចប់ ភាគ១០១។